

ایضاح المرام
فی کشف الظلام

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على رسوله
محمد المصطفى الامين وعلى آله وصحبه اجمعين
بعد ذا بو او رافك منقشی الحاج عبد الله بن الحاج
دستان مصطفی بو وجهله قلم جنبان بیان اولور که تعریفدن
مستغنی اولدیغی اوزره بروقتدنبرو وقتا که فرق نصارادن
پروتستانلر * انجیل * وتورات * نامیله بر طاقم کتابلر نشر
واعلان ایتکده بولمیشلر و بولر هر نقدر منسوخ و محرف
اولدقلری عند المسلمین مواد معلومه دن ایسه ده ینه جابجا
عوام وجهالدن بعضلرینک تشویش خاطر لینه و بین الناس
قال و قیلله باعث اولدقلرندن بولرک کنه و حقیقتلرینی
بیان و دین نصارانک اساس و قواعدینی اعلان ضمنده
بر رساله مختصره قلمه النسی مناسب کورلمش بعد الا تمام
* ایضاح المرام فی کشف الظلام * اسمیله دخی بنام
اولمشر * والله المستعان وعلیه التکلان *
معلوم اوله که الان طوائف نصاری یدر زنده بولنوب

اساس دین اتخاذ ایلدقلری و (اناجیل) اربعد تسمیه ایدرک
بین الناس نشر و اعلان ایتکده بولندقلری (درت) عدد
کابلر (قرآن عظیم الشانده) ذکر اولنان و (جبریل امین)
واسطه سیله {عیسی علیه السلام} حضرت تدرینه کوکدن
نازل اولان اصل انجیل شریف دکدر * زیرا بو کتابلری
(حضرت عیسی) سمایه عروج ایتد کد نصره درت نفر آدملر
تاریخ و سیردیهرک تألیف ایتمیشلردر که برینک آدینه (متی) دیرلر
علی روایة النصاری بو آدم حواریوندن ایمش و (حضرت
عیسی) نک احوال و شاننی و کیفیت ولادتنی بلمکه راغب
اولان بعض احباب و یاراننک طلب و التماسلریله (حضرت
عیسی) نک سمایه عروجندن برروایتده * سکز * و برروایتده
* اون ایکی * سنه صکره بر کتاب تألیف ایلوب ایتداسنده
یازدیغی اوزره آدینی دخی (میلاد عیسی) قومشدر که
حضرت عیسی نک ولادتنی مبین بر تاریخ دیمک اولدیغی
ظاهر در * و اینکجسی (مرقس) دیدقلری کسه اولوب علی
روایة النصاری بو آدم حضرت عیسی بی اصلا کو رمش
ولکن حواریون ایله کوریشوب انلردن ایشندیکی
سوزلری و حکایه لری کذلک بعض احباب و اصحابنک طلب
و التماسلریله تاریخ عروجندن (یکرمی سکز) سنه قدر صکره بویله
برکابه یازمش * او جنجسی دخی (لوقا) دیدقلری آدمدر که
بودخی حضرت (عیسی) بی اصلا کورمش فقط علی روایتهم
حواریون ایله کوریشوب انلردن ایشیدوب اوکرندیکی
اوزره (حضرت مسیحک) اوصاف و کلاملرینی کتابنک
اولنده کندوسی دخی تحریر ایتدیکی وجهله اسکندر یه ده
* تاؤفیلا * نامنده بر دوستنک طلب و التماسیله تاریخ عروجندن

او تو ز بر یا خود او تو ز ایکی سنه صکره یازوب بویه
بر تاریخ یا بمش * و درد نجیسی (یوحنا) در که بودخی
نصارانک کندی زعم و روایتلرجه حواریوندن اوله رق
سابقا تحریر اولندیغی وجهله (حضرت مسیح)
سمایه عروجندن بر روایتده * قرق بش * و روایه
اخراده * الشمس بش * سنه صکره (حضرت عیسی) نک
احوال و شانی و سولدیکی سوزلردن بعضیسنی بویه برکابه
یازمش (اشته) بوزلرک ترجه حاکمیری نصارانک کندی
کنیسه تاریخلرنده بویه جده مسطور در که بو تقدیرجه
بو کابلراهل اسلامک ایمان و تصدیق ایلدکلی اصل
کلام الله اولان (انجیل) شریف اولمدقلری ظاهر در
(چونکه) اصل * انجیل * شریف دنیلان فی الحقیقه بر عدد
کابلدر که حق تعالی حضرت تاری طرفندن وحی ایله
(عیسی) علیه السلامه تنزیل قلمش (و قرآن) عظیم الشانده
دخی انجیل دیو لفظ مفرد ایله ذکر یورلمشدر یوقسه بویه
درت عدد انسان تألیفی تاریخلر اولیوب صیغه جمع ایله
اناجیل اربعه دیو وارد اولماشدر * و انده کلام الله اولدیغی
حیثیله اختلاف و تناقض و تکاذب و تعارض دخی
یوقدر زیرا کتاب اللهده بو مقوله شیلرک اولمی
عقلا و نقلا صلاحاً جزو متصور دکادر * تکم (قرآن) کریم
حقنه جناب واجب الوجود افلا بتدیرون القرآن
ولو کان من عند غیر الله لوجدوا فيه اختلافاً کثیراً
بیورمش و ارباب دفته خنی اولمدیغی اوزره کویا بو آیت
کریمه کتب مذکوره یه تعریض صدندده نازل اولمشدر
(زیرا) کتب مر قومهده بر جوق اختلاف و تناقض

و تکاذب و تعارض موجود اولدیغی کونش کی ظاهر در *
(وکذا) قرآن عظیم الشانده جناب (مسیح) صلب و قتل
اولمدیغی { و ما قتلوه و ما صابوه } نص جلیلی ایله اخبار
بیورلمشدر * حالبو که توارخ مذکوره ده آنک عکس
و خلافت اوله رق صلب و قتل اولمدیغی مصرحاً یازلمش
اولغله اگر بانهرض قرآن کریمده ذکر بیوریلان انجیلدن
اشبو اناجیل اربعه مراد اولسیدی اولوقت کتب الهیه
و کلمات ربانیه آره لرنده حاشا و کلا صراحة اختلاف
و تناقض بولمق لازم کوردی بویسه بروجه جائز
و متصور اولمدیغی معلومدر

(و بردخی) بو کابلرده بر طاقم سوزلر و حکایه لر
یازلمشدر که مر قوم مؤلفلر آنلری اصلاً (حضرت عیسی) دن
ایشمدکلی و اول شیلردن بر طاقی دخی کندوسی سمایه
عروج ایتدکدنصرکه کابه یازلمدیغی هم بانفس
بو کابلردن آگاه شیلور * وهم نصاری کندولر دخی اقرار
ایدلر (مثلاً) حضرت (عیسی) دن محبوس ایکن نقل
و روایت ایتدکلی سوزلر و صلب و قتلنه دأثر یازیلان
لا قدریلر کی (پس) بو صورتده اول سوزلرنه وجهله
اصل انجیل شریفدن اوله بیلور و نصل آنلره کلام الله
دنیاور * انجیل شریفده اولان کلاملرایسه الله تعالی
حضرتلری طرفندن (جبریل امین) واسطه سیله (عیسی)
علیه السلامه وحی و انزال بیورلمش اولان کلاملردر *
یوقسه کلام بشر دکادر * و علی کل حال اشبو اناجیل
اربعه دنیلان کابلر اصل (انجیل) شریف اولیوب تاریخ
و سیر نوعندن اوله رق اصلاً عمده شایان اولمدقلرینی

امام قرطبی کتاب الاعلام فی بیان ما فی دین النصارى
من البدع والاهام نام تألیفنده * وابن التیم الجوزیه هدایه
الحیاری فی اجوبه اليهود والنصارى آدلو کتابنده * وسعودی
حضر تلمی تحجیل من حرف الانجیل نام کتابنده * وطاش
کوری احد افندی وکاتب چاپی مر حوملر اسمی
کتبلرنده علم الانجیل بخلرنده یازمشلردر * تحقیق مراد
ایدلر کتب مذکوریه مراجعت بیورلر

(واکر) سؤال اولنورسه که اصل انجیل شریف
قنده در * (جواب) مفقود وضایعدر * زیرا اکر
مفقود وضایع اولمسیدی لابد یا آنلر عندنده و یا خود بزم
قترده بولنق لازم کلوردی * حالبوکه فریقین عندنده
موجود اولدیغی معلوم ومجزوم اولدیغندن ماعدا
نصارى بالکلیه نزولنی بیه منکرلردر * تکم آتیده بیان
اولنه جقدر * (واکر) دنیلورسه که نه وجهله ونه
زمانده ضایع اولدی * (جواب) بونده برقاج احتمال
واردر * شویله که حضرت (عیسی) بی یهودیلر طوتوب
صلب و قتل ایلک قصد ایتدکلرنده انجیل شریفیدخی
آلوب یا آتیه یا قدیلر * و یا خود پاره لبوب اضاعه واتلاف
قلدیلر * (حالبوکه) هنوز دخی انجیل شریف عالمه منتشر
اولماش و دین و شریعتی دخی کرکی کبی قرار وتمکن
ایتمامش ایدی * (چونکه) عیسی علیه السلامک مجموع
مدت دعوتی ایکی بحق اوج سنه قدر اولوب اصحاب
واتباعی دخی پک آزا اولدیغندن ماعدا اکثریسی اوقیوب
یازمقدن بی بهره امی آدلر ایدی اشته بوسبیلره نظرا متعدد
نسخه لریدخی بولندمیه جغی درکاردر * و بردخی انجیل

(شر)

شریفک نزولی قریب العهد اولدیغندن و بلکه هنوز دخی
نزول ایتکده بولندیغندن بوائشارده تدوین و تحریر
اولمیب یالکز حضرت عیسی نک حفظ واز برنده اولغله
ینده کندولریله برابرجه سمایه رفع بیورلش اولمسیدخی
احتمال قریبدر * انجیق مقدما یعنی تاریخ میلادک اوج
یوز یکریمی بش سنه لری اثناسنده ابطال ایلدکلری انجیلر
ایله برابر آتیدخی ساخته وباطل ظن ایدرک نصاری
کندولری سهوا ترک و ابطال ایلش اولمایدخی احتمال
اقربدر * چونکه اول زمانلرده اشبواناجیل اربعه دن
بشقه اوله رق و بعینها بولر مثلوا تألیف وتصنیفلری
حواریونه نسبت اولنه رق ده افرق الی قدر انجیل اسمیه
مسما کلبلری اولدیغنی وبعده حواریونه نسبت واسنادلرنده
شک وشبهه اولندیغندن ماعدا روایات مختلفه نری سبیلله
عقاید ومذاهب اخصوصنده بین النصارى اختلاف وزاعه
باعث اولدقلرندن آتی الذکر * آریوسک * محاکمه سی اثنالرنده
آنلردن اشبودردینی انتخاب ایله باقیلرینی بوسبتون ترک
وابطال وقرائت و کتبلرینی منع وتحریم ایلدکلرینی
کنیسه تاریخلرنده یازمشلردر * حتی کتب مذکورده دن
بعضیلری ینه کوششده بوجاقده قالمش اولدیغندن
انکیزلوردن بریسی آنلری مهسا امکن بریره جمع وترجه
ایلش * وموجود اولمیانلرینک دخی یالکز اسملرینی تعداد
وبیان ایدرک بیت سکر یوز یکریمی سنه سنه لوندرده
طبع ایتدرمشدر * و کتاب مذکور احبابمزدن لسان مر قومه
آشنا {۷} برذاتک یدنده الیوم موجود اولغله بعدالترجه دفتر
اسامیسی بعینها رساله الصمصامیه تسمیه قلنان عربی

{۷} بوذات الجواب
تسمیه قلنان عربی
جریده سنک کاتبی
احمد فارسی افندیدر
که الیوم درعلیه ده
موجود و تقویم
خانه عامره ده
مصححدر

العبارة رديه منزه ضم وعلاوه قائم شد * والعلم بحقيقة
الحال عند الملك المنعالي

(واكر) سؤال اولنورسه كه بو صورتده بنه
نصارايه اهل كتاب دنيلورمي دنيلزمي * جواب مادامكه
يدرنده بويله برقاج عدد كتابري وارد * وعلى الخصوص
* تورات * و * زبور * و سائر كتب سماويه دخی ايمان
دعواسنده درل * بنه آنلره اهل كتاب دنيلور * و انبياي
عظام و رسول كرام حضراتني و آنلره نازل اولان كتابري
بالكليه انكار ايدن كافرلردن بو وجهله بينلري فرق و تميز
اولنور * و پردخی في الاصل كتاب لفظي بالكز وحي
الهي بي مشتمل اولان كتابلره مخصوص براسم اوليوب
سائر كتابلره دخی اطلاق اولنديغندن وجه تسميه ده هر حالده
مناسبت دركار اولديغني اسمعيل حقي قدس سره حضرتلري
روح البيان تفسيرنده سورة آل عمرانده {قل يا اهل الكتاب
لم تكفرون بايات الله والله شهيد على ما تعملون} آيت
كريمه سني تفسير اثناسنده تقرير و بيان بيورمشدر * و بو
صرارده آيات واحاديث متعلق ده ابراز سؤال و جوابلر
وارايسه ده تركه لا يقبله افاده سي عسرتلو اولمغه آنلر سابق
الذكر عربي رديه مزده بر تفصيل يازلمش اولديغندن
تحقيق مراد ايدنلر سانه مذكوره به مراجعت ايله لر *
والله هو الهادي للرشاد

(بعد ذا) اكر سؤال اولنورسه كه بو كتابلره
(حضرت عيسى) دن بر طاقم سوزلر نقل و روايت اولمشدر
آنلره اعتبار اولنوب حجت و سند طوتيلورمي (جواب)
اول روايتلر كه جمله سي مشكوك و مبهم اولان خبر واحد قسمندن

اولوب (متواتر) اولدقلرندن اصلا حجت و سند اتحاد
اولنه مازلر (چونكه) تواتر كه جمله شروطندن (اولا)
بريسي بودر كه (مثلا) بر آدمي و يا خود خاصه بو مقامده
(حضرت عيسى) بي برسوزي سويلرايكن و يا خود برايشي
ايشلرايكن ايشيدوب و كورويده آخره نقل و روايت
ايدن آدملر كه عددي معين اولميه يعني درت بش اون
ديوصايي به كلميه (ثانيا) بو وصف ايله موصوف اولان
جماعت كثيره كندی حقنده شهادت ايتدكلري ذاتي
بالفعل كورمش اولميدرلر و اكر كورممشلرايسه وجه محرر
اوزره كورمش اولان و عددي معين اولميان جماعت
كثيره دن نقل و روايت ايتملودرلر (ثالثا) كرك
جو قلقلرندن و كرك صلاح و عفتلرندن اولقدر آدم بريره
كسوب و بربرلريله اتفاق ايدوب اويله بر بلان سوز
سويليه جكلريني عقل تجويز ايتيوب محال عد ايله
و كندولر ده اماره كذب بولميه (رابعا) بو بولاييله برابر
خبر و يردكلري شيلرده و نقل و روايتلرنده اختلاف
و تناقضلري بولميوب جمله سي بر برينه موافق و مطابق
اولميدر (اشته) بو وجهله ثابت اولان خبره (خبر متواتر)
دنيلور كه ايشيدنلره جزم و يقين افاده ايتمكه حجت
و سند اولور * بو كتابلره يازيلان سوزلرايسه بو وجهله
اوليوب مشكوك و مبهم اوله رق خبر واحد قبيلسندن
اولدقلري ظاهر در زيرا (اولا) نقل و روايت ايدن
آدملر وجه محرر اوزره جماعت كثيره اوليوب عددي
معلوم و معين درت كيمسه دن عبارتدر * (ثانيا)
نصارانك بنه كندی كنيسه تاريخلرنده يازلدبغني و معلوم

و مسلماری اولدیخی اوزره انلردن ایکی نفری که (مرقس)
ایله (لوقا) در ذکر آتی (پاولوسک) شاگردی
اوله رقی حضرت (عیسی) نک اصلا یانده و مجلس عالی رنده
بولمیبوزینی بیله کورمشر و استادلی اولان * پاولوس *
دخی کذلک حضرت (عیسی) بی کورمدیکی و سمایه
عروجندن برمدت صکره بکا سمدن بجلی ایلدی دیه رک
ادعا ایتدیکنی انا جیل اربعه نک الت یانده یازیلان
ورسوللرک اعمانی تسمیه قلنان کتابک طقوزنجی فصلده
مرقوم * لوقا * تفصیلا یازمشر (پس) بوصورته مختلف
الاقوال اولان یالکز (متی) ایله (یوحنا) نک روایتلرینه
نه وجهله متواتر دنیلور

(و بالفرض) نصارتک زعم و ادعای کبی سائر
حواریونه دخی ملاقی اولدقلری فرض و تسلیم اولسه
بیله کندولره اول حکایه لری و سوزلری خبر و یرن راویلرک
اسم و شهرت لرینی تحریر و بیان ایلمامشر و همان بالذات
حضرت (عیسی) بی کورمش و کندوسندن ایشتمش کبی
یازمشر در * یوایسه عند المحققین برنوع تدلیس
و تللیس دیمک اواردیغندن اول روایتلرک ینه هیچ بریسی
مقبول و معتبر اولیه جفی در کاردر * (وثالثا) کذب
اوزرینه اتفاقلرینی نه وجهله عقل تجویز ایتسون
حالبو که کابلرنده برطاقم امور یازمشر در که انلری اصلا
کوزلریله کورمدکلرینی و قولاقلریله ایشتمکلرینی ینه
بالنفس کندولری اقرار ایلشردر * (مثلا) جله دن
بریسی حضرت (عیسی) بی یهودیلر طومغه کلدکلری کجه
یانده بولسان اون برنفر حواریونی جله فرار ایدوب

(کندو)

کندوسنی یایه یالکز صاع و سالم اوله رقی یهودیلرک انده
براقدقلرینی و فقط رئیس الحواریین دیدکلری (بطرس)
اوزاقدن کوزه ده رک ارقه لرینه دوشوب خاخام باشینک
خانه سنه قدر کتدکده خانه مذکور رک قیوسی یانده
قالوب حضرت (عیسی) بی نک و تنها ایچرویه ادخال
ایتدکلرند نصکره اولدخی خوف و خشینندن اتی انکار
ایده رک اورادن فرار ایتدیکنی و بعده حضرت (عیسی) ایله
یهودیلر آره سنده نه حال و کیفیت و نه سؤال و جواب
وقوعبولدیغنه انلردن هیچ بریسنک وقوف و معلوماتی
اولدیغنی (متی) بکرمی النجی و (مرقس) اون
دردنجی بابلرنده اوزمان جله تلامیذ آتی براقوب قاچدیلر
دیومصر حایازمشر ایکن ینه دونوب بتکرار دردی بردن
کوبا کوزلریله کورمشر و قولاقلریله آغزندن ایشتمش کبی
یهودیلر حضرت (عیسی) بی طوتوب شویله بویله یاپدیلر
واکا شویله شویله دیدیلر اولدخی انلره بویله جواب
و یردی دیه رک علی العمیاء برطاقم سوزلر نقل و روایت
ایتمش لر و آخر الامر یهودیلر آتی خاچه چیقاروب صلب
و قتل ایلدیلر * و مصلوب ایکن شویله بویله سوزلر
سویلدی دیو یهودیلر دن ایشتمکلری کذب و یمنانلری
بالاتفاق کابلرینه یازوب طولدرمشر در (امدی) طائفه
یهود جناب (مسحه) بغض و عداوت ایتمش لر ایکن
نه وجهله انلرک روایت و شهادت لرینه اعتبار اولنور

(واکر) دیرلر سه که حضرت (عیسی)
اوچکوند نصکره مزاردن قالقوب حواریونه کورمش
و باشنه کلان حاللری اولوقت کندوسی انلره نقل

وحکایه ایتشدر (جواب) اولا جناب (مسح)
صلب و قتل اولدیغی مسلم دکلدر. زیرا وجه مشروح
اوزره بونی حکایه ایدن ینه کندولدر. انجق بو باده
قول صحیح (قرآن) عظیم الشانده بیان یورلدیغی وجهله
آما و سالما کندولری سمایه رفع یوریلوب طائفه یهود
اکا بکزه دلمش بر شخصی صلب و قتل ایتشلر و مزاره
قونیلدیغی ائتلرده (حضرت عیسی) اولدیغی و کندولری
ممکور و مخذول اولد قلربی سز دکلرنده رسوا یلقلری
میدانه حقیقسون دیو مقتول مذکورک جسدینی قالدیروب
بشقه بر محله دفن ایله کزلمشله و صکره تلا میذی کلوب
جسدینی مزاردن چالیدیلر دیو حواریونه بهتان و افترا
ایتشلردر (ثانیا) اشبو مزاردن قالدی لا قردیسی
بوسبتون اوهام و خیالاتدن عبارت اولدیغی و بو باده
جمله شی شیک و شبهه ده قالب تصدیق ایده مد کلربی
اناجیل اربعه مؤلفلری کندولری دخی اقرار و بیان ایتشلر
و کابلرنده یازمشلردر (اشته) از جمله (مرقس) کتابک
آخرکی یابنده پس (حضرت عیسی) احیا اولدقدن صکره
هفته باشینک صبا حنده ابتداء (مریم مجدلیه) یه کورندیکه
انک ایچدن یدی جن قوودی ایدی اولدخی واروب اولدن
انمکله بیله اولانلره خبر و یردیکه انلریاس چکوب اغلارلر
ایدی وانک صاغ اولدیغی وهم اکا کورندیکنی ایشیدوب
اینامدیلر. دیو الی آخره انقل و روایت ایتمش (وکذا)
فی الاصل راویة وقعت قیام اولان مذکوره مریم دخی
ابتدا انی کوردیکنی تخیل ایتدکه تمیز و تشخیص ایده میوب
بوستان بکجیسی ظن ایتدیکنی (یوحنا) یکرمتی باینده

یازمشدر * و علی کل حال خاتون مر قومه مجذوبه صفت
اولدیغی و حواریون عندلرنده دخی کلام و روایاتی شایان قبول
اولدیغی مؤلفین مر قومینک سوزلرندن کونش کبی ظاهر
و آشکاردر * انجق یور وایتلری او قیوب دکلان آدم لک عجبا
خاطرلینه بویله بر شبهه کلزمی که صا قن طائفه یهودک
جناب (مسح) حقیقه سویلد کلری کذب و بهنسلربی
سائرله دخی تصدیق و قبول ایتدیرمک و خلقی اضلال
ایدوب عقایدلربی بوزمق ایچون ابلیس بر تلبیس اویله
بر صورته کیرمش و بن حضرت (عیسی) یم دیه رک مر قومله
کورونمش اولسون * انلرایسه ساده دالکلرندن و علی
الخصوص بر طرفدن مقدما حضرت (عیسی) دن مشاهده
ایتد کلری مجزات غریبه مطالعه سندن و بر جهتن دخی
صحت علیا لرندن مفسار قتله مستغرق حزن و کدر
اولدقلرندن از هر جهت بو مقوله سوزلری قبوله مهیا
بولدقلری و بواشاده دکل دیو هزارریو بلکه هر نه صورته
اولورسه اولسون طائفه یهوددن بریسی دامدن آشوب
اوزرلرینه چیقه کلسه و اشته بن صلب اولسان مسیح
سزه کلدیم دیسه تمیز و تشخیص مقتدر اوله میوب آیدخی
تصدیق حاضر و آماده اولدقلری ناصیه حاللرندن ظاهر
وهویدادر (نعم) اگرچه انبیای کرام و رسل عظام
حضراتنک سیمای سنیه لریله شیطان تمثیل ایده میه جکی
نزد اهل ایمانده مستغنی بیان ایهده بشقه بر صورته کیروب
بن اویم دیه رک ادعا و اغفال ایتسی جائز و ممکندر (اشته)
بوراده مر قوملرک شک و شبهه لری قرینه سیله بویله اولدیغی
مجزوم و محققدر (زیرا) بونجه وقت سیمای سنیه لربی

مشاهده ایتش اولان آدم لک اوچ کون صکره ای کورد کلرند
شک وشبهه ایتلرند بشفه نه معنی وارد ر* واما (نصاری)
اعتقاد بجه شیطانک هر صورتده کورغسی جائز اولدیغی
(پاولوسک) قورنطوسلورده یازدیغی رساله ثانیه سنک
اون برنجی باندده و عجب دکل زیر شیطان دخی نورملکنک
شکله کیرر دیدیکی سوزلرندن ظاهر در

واکر دیر لسه کد (حضرت عیسی) صلب و قتل
اوانه جفنی و او جکوند نصکره مزاردن قافله جفنی دها
اولدن حواریونه خبر و یردیکنی (متی) اون ایکنجی باندده
شریر و زناکار نسلی آیت استرل اما اکایونانک یعنی (یونس)
علیه السلام آیتندن غیر آیت و یرلیه زیر یونان اوچ
کون و اوچ کیجه اطه بالغنک قارننده طور دینی کبی آدم
اوغلی دخی اوچ کون و اوچ کیجه یرک دروننده طور اجقدر
دیونقل و روایت ایتش و آدم اوغلندن مراد (مسیح) اولدیغی
عند النصاری اجماعا ثابت اولمشدر (جواب) کلام
مذکور محضا بهتان و افترا اولدیغی بر قاج و جهله ظاهر در
شویلکه (اولا) بوسوز واقع الحاله مطابق اولدیغی
کندی (انجیللرندن) معلومدر * زیرا شخص مصلوب
علی روایتهم جعه کونی او یله و قته قریب صلب اولنوب
سبت کیجه سی غروب شمسدن صکره خاچدن ایند یریلوب
مزاره قونلش و بازار کیجه سی طلوع شمسدن اول
جسدی مزارده بولمادیغی و علی زعمهم قیام ایتدیکنی
(مرقس) اون بشنجی (ولوقا) یکرمی اوچنجی بابلرند
مصر حایاز مشلدر کد بوحسابده (میت) مذکورک
جسدی فقط ایکی کیجه ناقص ایله نام برکون مزارده

قالمش اولدیغی بلا خلاف (نصارانک) دخی معلوم
و مشلریدر (امدی) بویله واقعه مطابق اولیان سوزک
(حضرت عیسی) دن صدوری عقلا و نقلا محال و تمتع
اولدیغی بدیهیدر (نایا) اگر (حضرت عیسی) مر قومله
مقدما بویله بر سوز سولمش اولسیدی بازار صبحا
مزبوره (مریم) مجدلیه کلوب قیامنی انلره خبر و یرد کده
اینا میوب شک وشبهه ایدر لمیدی و بوسوز مقتضاسنج
جمله سی مزار باشنه کلوب انک قیامنه منتظر اولماز لمیدی
(اشته) بکله مک شویله طور سون کرک مزبوره بی و کرک
سائر قیامنی خبر و یرنلری وهله اولی ده حواریون جمله
تکذیب ایتدکلرینی و اصلا قیامنه اینا تمدقارینی مصرحا
(انجیللرند) کندولریدخی یازمشلدر (ثالثا) بوجله دن
قطع نظرله کلام مذکورده یرک دروننده آدم اوغلی
طور اجقدر دینلشدر * بوقسه بن کندی طور اجغم دینلما مشدر
آدم اوغلی عیساره سی ایسه هر بر انسانه شامل اولمغله
بوسوزینه اثبات مدعا به کافی بر دلیل اوله میه جفنی
و بومحذورات ایله برابر (نصاری) ینه بوسوزلر (مسیحدن)
صادر اولمشدر و آدم اوغلی دیمکدن غرضی دخی کند و سیدر
دیو عناد و اصرار ایدر لسه اولوقت اکا ابن الله دیمکدن
وازلجوب ابن البشر اولدیغی اقرار ایلک لازمکله جکی
نزد اهل انصافده امر آشکار در

بودخی معلوم اوله کد (نصاری) عهد عتیق تعبیر
اولسان کابلردن و علی الخصوص (مزامیر) (داود) ایله
(اشعیا) علیه السلامه نسبت اولتان کابدن زعم و اوها ملرینه
مشابه بر طاقم سوزلر بولوب جناب مسیحک صلب و قتل

اولد یغنی انلرایله اثباته چبالارلایسه ده اول عبارت لده
(حضرت عیسی) نك اصلا نام و نشانی ذکر اولدیغی
وسباق و سباقلرندن ظاهر اولدیغی اوزره بشقه آدملا
حقنه سویلنمش ایدوی کتب مذکورده مطالعده ایدنلرك
معلوملریدر * واکر چه اول عبارت لرك بعضیسنده مسیح
لفظی ذکر اولنمش ایسه ده اندن امرادینه (عیسی)
علیه السلام دکلدر * چونکه بوعنوان بالکزا کا مخصوص
اولدیغی و عموما بنی اسرائیل پادشاهلرینه مسیح اطلاق
اولدیغی زبورک یوز بشیجی مز موزنده مسیحلریمه
دکک و پیغمبرلریمه ککک ایتک کلامندن و علی الخصوص
(اشعیا) علیه السلامه نسبت اولنان ککک قرق بشیجی باینده
(قورش ملک) حقنه سویلنان سوزلردن ظاهر در * و بوبیک
دها زیاده تفصیلاتی وارایسه ده بوراده لاجل الاختصار
تحریرلندن صرف نظر قلندی

(فاما) کله لم (تواتر) لک (شرط) رابعنه که
کلام و روایتلری باینده اختلاف و تنافض و تکاذب
و تعارض بولنما مق ایدی اشته کذب مذکورده بی
بربرلینه تطبیق و مقابله ایله دقتلوجه مطالعه ایدن
ذوات عندلرنده کندولرده بومحدور دخی موجود اولدیغی
کونش کبی آشکار ایسه ده اثبات مدعا ایچون بز دخی
بوراده برقاج (مسئله) یازه لم (امدی) جمله دن بریسی
(متی) ایله (لوقا) ککابلر نك ابتداسنده حضرت (عیسی)
نك بابالغی یوسفک نسبنی تعداد و بیان ایتدکلرنده (متی)
مرقوم یوسفدن حضرت ابراهیمه وارنجه قرق ایکی اسم
تعداد ایتنمش (لوقا) ایسه کنندی روایتجه اللی بش اسم

تعداد ایتد یکندن ماعدا چوغنی بشقه دورلو یازوب بو
وجهله بربرلینی روایتلرنده تکذیب ایتشلردر * (مرقس)
ایله (یوحنا) دخی بو کادائر اصلا برنسنده ککابلرینه
یازماشلردر *

(وجهله) تکاذبلرندن بریسی دخی دردخی
مؤلف (یوحنا) اولکی باینده (یحیی بن زکریا) علیهما السلام
حضرت (عیسی) علیه السلام حقنه شهادت ایتد یکنی
و خلقی دغوته شروع ایتزدن اول علی زعمهم ده
(وایتین) ایلدیکی زمان اوزرینه کوکر جن شکنده روح
القدس ایندیکنی کوروب اشته اللهم قوزیسی که عالمک
کاهنی رفع ایدر * اودراول کسه که بنانک ایچون دیدمکه
عقبجه برآدم کلور که بندن اول اولنمشدر * زیرا بندن
مقدم ایدی دیدیکنی و غیر یلره دخی تعریف ایلدیکنی
یازمشدر * (حالبوکه) اولکی مؤلف (متی) مرقومک
بوروایتنی تکذیب مقامنده کککک اون بریجی باینده بوکر
یوحنا یعنی (حضرت یحیی بن زکریا) علیهما السلام (مسیحک)
افعالی زندانده ایشتمش ایکن مریدلرندن ایکسینی
کوندر دیکه کایعنی (مسیحه) دیه لک کله جک سن میسن
یوقسه برغیری یه می منتظر اوله لم دیو حضرت (یحیی)
ابتدادن حضرت (عیسی) نك احوالی بیلدیکنی و صکره دن
سؤال ضمنتده آدملا کوندر دیکنی یازمش و بو وجهله
احدهما آخری تکذیب ایتمشدر (تنبيه) بودخی جای دقتدر که
عبارت سابقه ده عقبجه برآدم کلور دیمشدر * یوقسه
نصارانک زعم و توهملری کبی اله و یا خود ابن الله کلور
دیمامشدر

وجهه تکاذ بلرندن بریدخی (متی) کتابک
 اون برنجی بایسته حضرت (عیسی) دن حکایه
 جمله انبیا ونا موس یوحنایه دک یعنی (حضرت یحیی) علیه
 السلامه کانبجیه دک طور دیلر واکر آتی قبول ایتک استر سکر
 کاه جک (ایلیا) اودر * دیو یهودیلره سویلدیکی روایت
 ایلش ایسه ده دردنجی مؤلف (یوحنا) اولکی بایسته
 یهودیلر (یحیی) علیه السلامه آدم لر کوندروب سن کیسن
 (ایلیا) میسن دیو صور د قارنده اولدخی دکلم دیدی
 پیغمبر میسن یوق دیدی دیو (ایلیا) اولدیغی انکار ایتدیکنی
 یازمشدر که مر قوملرک بوروایت سیمه لری مقتضاسیمجه
 (حضرت یحیی) ایله (حضرت عیسی) حاشا وکلا
 بررلرینی تکذیب ایلش اولملری لازم کاه جکندن ماعددا
 (حضرت یحیی) کندی نبوتنی دخی انکار ایتش اوله جغی
 و بودخی بتکرار جناب (مسیحی) تکذیب ایتکی نتیجه
 ویره جکی آشکاردر * زیرا مقدا جناب (مسیح) آنک
 پیغمبر لکنه ورسالته وازهر جهت شرف قدر و منزلته
 شهادت یورمش اولدیغی ینه مر قوم (متی) باب
 مذکورده واشبو یازیلان سوزلرک برقاچ سطر اوست
 یاننده حضرت (عیسی) جمعیلره یوحناک خصوصنده
 سویلمکه باشلادیکه (بریه) یه نه یی کورمکه واردکن
 بر پیغمبری می * سرزه تحقیقا دیرمکه پیغمبردن دخی بیوک
 زیرا اولدر که آنک حقنده یازلشدر * اشته بن سنک یوزکک
 اوکنده رسولی ارسال ایدرمکه یولکی دوزه دیو
 سویلدیکی روایت ایتشدر * (پس) انبیای عظام
 حضراتندن اولمقوله تکاذب فاحشک صدوری عقلا و نقلا

محال و تمتع ایدوکی و مر سوملرک روایتلری ییبنده اختلاف
 عظیم و خطای جسم اولدیغی حیثیله شایان تصدیق
 و قبول اولدیغی نزد اهل بصائرده مستغنی بیاندر
 و مر قوملردن امنیتی سلب ایتدیرن سوزلردن
 بریسی دخی اولکی مؤلف (متی) ایکنجی بایسته حضرت
 (عیسی) بی والده سی (مریم) آلوب مصره فرار ایتدکلرینی
 نقل و حکایه اثناسنده ونا (هیرو دس) اولنجیه دک اوراده یعنی
 مصرده طوردی تا که ربک نبی آغز یله سویلدیکی سوز
 اتمام اولته چون دیدیکه بن اوغلی مصردن جاغردم دیو
 (هوشع) پیغمبره منسوب اولان صفک اون برنجی بابک
 ابتداسنده (اسرائیل) یعنی (یعقوب) علیه السلام
 حقنده وحی و تنزیل قلنان کلام الهی بی آلوب واولندن
 اسرائیل لفظنی حذف ایدوب کندی روایتی تأکید
 ایچون حضرت (عیسی) حقنه صرف ایله شاهد
 کتورمش و من جهة اللفظ والمعنی تحریف ایلش اولدیغی
 کتاب مذکور ی مطالعه ایدنلرک معلومیدر (چونکه)
 اوراده یازیلان اصل عباره و (اسرائیل) اوغلان بیق
 ایکن آتی سوردم و اوغلی مصردن جاغردم دیو الی
 آخرها بویله جه یازلشدر * که عباره مذکور اسرائیل یعنی
 (یعقوب) علیه السلام حقنده اولدیغی و حضرت (عیسی) یه
 متعلق اولدیغی کونش کبی ظاهر در (پس) کلام الهی بی
 و کتب انبیایی بو وجهله تحریف و تبدیله جسارت ایدن
 آدملرک سوزلرینه و سائر روایتلرینه فصل اتمدا اولته بیاور
 (بوراسی) عجیب و غریبدر که حضرت (عیسی) کندی
 کبی برانسان و مخلوقک شرنندن مصره فرار ایتدیکنی

وسائر احوال ده دخی جنس بشر دن هیچ بر فرقی اولدیغنی
 انجیلارنده صراحة یازمشلر ایکن نه وجهله نصاری آئی
 اله و معبود اتخاذا یاشلردر * (فسیحان من اضل عقولهم
 و اظلم سبیلهم و اعی قلوبهم و الحمد لله علی نعمة الاسلام
 و الهدایة الی دین سید الانام) * (فاما) (یعقوب) علیه السلام
 حقنده او غلم دنیلدیکی اصطلاح قدما اوزره کزیده
 و مقبول قولم دیمک ایدوکی تور ایدن و سائر کتابلردن ظاهر
 و یهود و نصارانک دخی معلوم و مسلملریدر * و هر نقدر
 اناجیل اریعه ده حضرت (عیسی) حقنده دخی چوق
 برارده سو یلمش ایسه ده ینه بومعنایه اولدیغنی کتب
 مذکور دن مستباندردر * چونکه بو عنوان یالکز اکا
 تخصیص قلمیوب سائر انبیا و صلحایه عوما اطلاق اولمشدر
 (و کذا) ابن الله عنوانی دخی اکا مخصوص اولدیغنی
 و اصطلاح اهل کتاب اوزره ولی الله و مقبول درگاه اله
 معنارینه اولدیغنی (متی) نک بشنجی باینده مسیحدن
 نقل ایله نه موتلو بار شقه چالشانلره آنلره اللهک او غلریدر
 یعنی خاص قوللریدر دنیسه کرک دیو یازدیغنی سوزلردن
 ظاهر در

وجهله تکاذبلرندن بریدخی علی زعمهم جنساب
 (مسیحی) یهودیلر صلب ایتکه کونور و رلر ایکن خاچی
 قرینالو * سمعون * نامنده بر کیمسه نک جبراصرتیه یوکلندیلر
 دیو (متی) یکریمی بدنجی و (مرقس) اون بشنجی و (اوقا)
 دخی یکریمی او جنجی بابلرنده اختلافات کثیره ایله یازمشلر
 ایسه ده دردنجی مورخ (یوحنا) مر قوملری بوسبتون
 تکذیب ایله مذکور خاچی بالذات حضرت (عیسی)

کندوسی آلب کوتوردی دیو اون طقوزنجی باینده
 یازمش و بو وجهله هیچ بریسنک روایتی واقعه مطابق
 اولدیغنی اعلان و بیان ایشدر

(و کذا) علی زعمهم (مسیحی) صلب ایتدکلرنده
 صاغنده وصولنده ایکی خرسز دخی صلب ایتدکلرینی
 و مذکور خرسزلر ایکیسی بردن مصلوب ایکن اکا
 سب و طعن ایتدکلرینی (متی) یکریمی بدنجی (مرقس)
 اون بشنجی بابلرنده مع اختلافات فی العبارة یازمشلر *
 حالبوکه (اوقا) مر قوملری تکذیب ایله خرسزک بریسی
 اول اثناده مسیحه ایمان ایتدیکنی و اندن شفاعت دیلیوب
 حتی دیگر خرسزلی سب و دشنامدن منع ایله آزار ایدیغنی
 و اول دخی کندویه ایمان ایدن خرسزه جنده رفیق
 اوله جغنی وعد و تبشیر ایتدیکنی یکریمی او جنجی باینده
 یازمشدر که بوسوزلر نه درجه لره تکاذب فاحش اولدیغنی
 یکنظرده معلوم در

(و کذا) روایتلری باینده اختلاف و مغایرتی
 اثبات ایدن و باعث شک و ارباب اولان دها برچوق
 سوزلری و ارایسه ده بوراده علی طریق التمثیل مختصرجه
 بردانه سنی یازه لم (مثلا) جمله دن بریسی (مرقس)
 اوننجی باینده حضرت (عیسی) دن حکایه حقاسزه دیرمه
 هیچ کیمسه یو قدر که بنم ایچون و انجیل ایچون اوی
 یاقرنداشلری باقیز قرنداشلری یا انابی یا بابابی یا عورتی
 یا اولادی یا املاکی ترک ایتش او لا و حالا بوزمانده
 یوز او قدر اول و قرنداشلرالی آخرها هم کله جک دهرده
 حیات مؤبد، بی آلیه دیور وایت ایش (متی) ایسه

اون طه و زنجی بایسته هر کیم بنم اسم ایچون اوی
یاقرنداشلری الی اخرها دیه رک یازمش (لوقا) دخی اون
سکرنجی بایسته حق سزه دیرمکه ملکوت الله ایچون
بوشیلری ترک ایدک دیو یازمشدر (اشته) بوراده (مرقس)
بنم ایچون و انجیل ایچون دیه رک روایت ایدوب (متی) ایله
(لوقا) اصلا انجیل لفظنی یازمد قلرندن ماعدا بریسی بنم
اسم ایچون دیوب دیکریدخی ملکوت الله ایچون
دیمشدر که بوسوزلر بربرینه مغایر و مخالف اولدیغی
بالداهه مشاهد اولدغندن ماعدا سیاق و سباق قلرنده
والفاظ و عباره لرده برچوق دخی اختلافات و محذوفات
بولند یغی کتب مذکوره بی مطالع و بربرینه تطبیق
ایدنارک معاوملریدر * و دردیجی * مؤلف (یوحنا)
ایسه بوسوزلردن هیچ برنسنه کتانه یازماشدر
واکرچه * انجیل * لفظنی بویله حذف ایتک وهله اولاده
برشی دکل کبی کورینورسه ده ولکن جزئیجه تأمل
و مطالعه قلند قدده ارایرده بواسمک مسماسی اولان برکتاب
غائب اولیق لازم کلیور و بودخی بوسبتون دین (مسیحیک)
اختلال و فسادنی موجب اولیور (اشته) سائر روایتلریدخی
بویله جه بربرینه تطبیق و مقابله قلند قدده جله سی
یکدیگره مخالف و مباین اولد قاری اکلاشیلور *

(واکر) بوراده نصاری جانبندن بویله براعتراض
اولنورسه که اهل اسلام قنده دخی بعض احادیث شریفه
روایتلری بینه ده اختلاف و مغایرت بولمقی ممکندر *
(جواب) اوللا احادیث شریفه اقسام عدیده یه تقسیم
قلند قد نصکره (متواتر) اولنلری حجت و سند انشاد

(قلمشدر)

قلمشدر * (نایب) متواتر اولیا نلریدخی شروط معتبره ایله
تصحیح و تمیز قلند یغندن ماعدا بعض روایات بینه ده
اختلاف بولنسه بیللر انلری اصل اساس دین عد اولنان
وبالا جماع اختلاف و شبهه دن سالم اولان (قرآن) عظیم
الشانه من جهة المفهوم عرض و تطبیق ایله تصحیح و تمیز
ایلمک دخی ممکندر * چونکه (قرآن) عظیم الشان بر میزان
مستقیم و معیار عظیمدر که دین مبین (سیدالانام) و عقاید
متین اهل اسلام آنک اوزرینه بنا قلنش و اول اساس محکمده
اصلا و قطعاً تزلزل واضطراب بولنماشدر * (نصارا) نک
ایسه بویله بر اساس و تمیز انلری قنده وارددر که حضرت
(عیسی) دن نقل اولنان سوزلری اکا تطبیق ایله صحیحی
ستیمندن فرق و تمیز ایدلر و علی الخصوص باب عقاید ده
(قرآن) ایله احادیث متواتره دن غیر یسی اهل اسلام عندنده
حجت عد اولنمدیغی (ومن) القدم علماء اسلام حضراتی
احادیث شریفه نبویه لری ضبط و روایت بایسته جهه
بلیغ ایدوب اصول و قوانین وضعیله * صحیحی * ضعیفندن
* و متواترینی * مشهورندن * فرق و تمیز بیوردقلری و هر
بررلرینی عنعنه لر یله واسانید صحیح و معتبره لر یله یازوب
و فکابقم تقریر ایدوب احوال * روایتی * دخی ازهر جهت
تحقیق و تفحصدن غافل بولنمدقلری علم اصوله آشنا اولان
ذواتک معلوم و مسلملریدر *

(قالدیکه) دردیجی مؤلف (یوحنا) کتابک
ابتدا سنده کندی عندندن اوله رق بر طاقم سوزلری یازمشدر
که انلری حضرت (عیسی) دن نقل و روایت ایتماش
ودیکر مؤلف لردخی انلری اصلا کتابلرینه یازماشلردر

ومع هذا كلمات مذكوره نك از هر جهت فساد و بطلان لری
 دخی کونش کی ظاهر در (جمله دن) بریسی ابتداء کلام
 وار ایدی * و کلام * الله تعالی نك قاتنده ایدی والله کلام ایدی
 اول فی الابتداء الله قاتنده ایدی دیدیکی سوزیدر * که بوسوز
 نه در جهل زده فاسد المعنی اولدیغی بک نظرده ظاهر و معلوم در
 (چونکه) بوسوزك مثالی بعینه برکسه دیسه که ابتداء
 یاغ وار ایدی و یاغ بقال قاتنده ایدی و بقال یاغ ایدی اول
 فی الابتداء بقال قاتنده ایدی (پس) بویه بر معناسز سوزك
 مجنون ایله معنوه جاهلک غیریدن صدوری تصور اولنه ماز
 مکر که مر قومک اتبعی زمره سندن اوله (و بعده)
 دونوب کلام جسد اولدی وار امر زده مکان طوتدی
 و بزاتک جلالتی بابانک بر یبق اوغلنک جلالتی کی کوردک
 دیمشدر * که بوسوز لر دخی عقلا و نقلانه مرتبه زده فاسد
 و مزین اولدیغی ارباب علم و دانشک معلوم و مسلمانیدر *
 زیرا صفت موصوفندن مفارقت ایدی ب بذاتهها قائم
 اولق و یا خود آخره اتصال ایلك و تجسد ایلك محال
 و ممتمتع اولدیغی و او یله اولسی فرض اولنسه شریک باری
 اولق و بر قاج ذوات قدیمه اثبات ایلك لازم کلمسیله برابردها
 بر چوق محذوراتی موجب اوله جغی کافه علما و حکما
 و فلاسفه عند لر نده ادله عقلیه و نقلیه سیله مثبت و مبرهن
 بر قضیه در * ان یبق مر قوم بوسوز لری عقیده (نصاری)
 اوزره سو یلما مشدر ظن اولور * زیرا کندی کابنده
 رسالت و بشریت (مسیحی) مشعر بر چوق سوز لری ازوب
 روایت ایتدیکنندن ما عدا بالعکس اگر الوهیت (مسیحی)
 اعتقاد اید رک سو یلما مشدر دنیلور سه اولوقت وهله

اولی ده بوسوز یله هم حضرت (عیسی) بی تکذیب
 و همدخی کندوسی تناقض ایلمش اولور * زیرا بوندن
 بش التي سطر صکره حضرت (عیسی) دن نقل ایله
 والله تعالی بی هیچ کیسه کور و مشدر بابانک قوینده اولان
 بر یبق اوغلی اتی بیان ایلدی دیمشدر (پس) بزاتک
 جلالتی کوردک دیمکه اوله حضرت (عیسی) بی بلکه
 علی زعم (النصاری) بالذات جناب حق تکذیب ایلمش اولور
 (ثانیاً) کور و لمیدیکنی ینسه اندن نقل ایله کندی کلام
 و زوایتی رد و تکذیب و همدخی تناقض ایلمش اوله جغی
 ظاهر در * چونکه کندی زعمجه کلام ذات باریک
 عینی اولدیغی مقدما ادعا ایتشیدی * بناء علیه بوسوزده
 بزاتی کوردک دیمک اولور که اولکی روایتک خلافتی
 ادعا ایتمش اوله جغی آشکار در (و كذلك) او خاصلرینه
 کادی و خاصلری اتی قبول ایتدیله دیمشدر * که بوسوز
 صاحبه بر سوز اولدیغی ظاهر در (چونکه) خاصلری
 آنی قبول ایتسد کلری حالده عوام ناس نه و جهله قبول
 ایده یلاسونلردیو مر قومه سؤال اولنسه عجبانه جواب
 و یرردی (بعده) اما اللهم اوغللری اولنغه قدرتی انارک
 جمله سنه و یردی که آنی قبول ایدوب اسمنه ایمان
 کتوره لر که انلر ونه قانندن ونه نفس آرزوسندن ونه ارك
 شهوتندن بلکه اللهدن طو غمشدر در * دیمشدر که
 بونلردن مرادی حواریونلر و مسیحیه ایمان ایتمش اولان
 آدمالردر * حالبو که مر قوملر سائر ناس کی جنس بشردن
 اولد قاری حسبیه بهر حال ارك و عورتک شهوتندن و لم
 و دمدن حاصل اولد قاری و مر قومک بوسوز لری خلاف

واقع ایدوکی ظاهر در * و بردخی مر قوم بوسوزیله
(مسیح) ایچون انلر اوزرینه بر مزیت و فضیلت بر اقامشدر *
شوندن او ترکیکه بونلر دخی (مسیح) کبی علی زعمهم آنلهدن
طوغشلر و آنک اوز برادرلری اوله رق الوهیتده شریک
ونظیرلری اولمشلردر * چونکه علی زعمهم مسیحه الوهیتک
اسنادی محضا اللهدن طوغد یغنه و (ابن الله) اعتقاد
اولندیغنه منیدر * پس بوسوزلر مقتضاسیج (نصاری)
انلریدخی (مسیح) کبی اله اتخاذا یلک لازمکه جکی در کاردر *
و بوراده دهابر طاقم سؤال وجوابلر وار ایسه ده
لاجل الاختصار انلر حذف واهمال قلندیلر

ودخی مر قوم (حضرت مسیحدن) نقل ایله
دها بر طاقم سوزلر یازمشدر که باقی اوچ نفر مؤلفنر انلردن
اصلا بر نسنه کابلرینه یاز مامشلردر (مثلا) بابابنده در
وین باباده ایم وین بابا بر ایز وینی کورن بابایی کورور * مثلاو
روایت ابتدیکی سوزلری وعلی الخصوص لسان یونانیده
(پارا قلیطوس) دنیلان روح القدس مسئله سی وضمنده
اولان کلاملر که انلردن هیچ بر یسنی باقیلری کابلرینه
یاز مامشلردر (اشته) بوسوزلری یالکز (یوحنا) یاز و بده
دیگرلری یاز مامقده درت احتمال وارددر * شویلهکه (متی)
و (مرقس) و (لوقا) بوسوزلری یا حضرت (عیسی)
نک کلاملری و انجیلدن اولدیغنی و کندویه افترا اولندیغنی
ییلد کلرندن کابلرینه یازمدیلر (و یاخود) آنک کلاملری
اولدیغنی ییله رک ترک ایدوب یازمدیلر * و یاخود بوسوزلری
اولدن ایشیده میوب خبر اله مدقلرندن یازمدیلر * و یاخود
اقدمجه ایشیدوب خبر ایشلرایدی و لکن صکره دن ازنودوب

خاطر لرندن چیقدیغندن یازمدیلر (پس) اگر انجیلدن
ودخی آنک سوزلری اولدیغنی جزما ییلد کلرندن یازمدیلر
ایسه بوسوزلر تده انلریو حسانت کذب و افترا ایتد بکنه
شهادت ایلش او لورلر (واکر) انجیلدن و آنک کلاملری
اولدیغنی ییله رک عن قصد ترک ایتدیلسه بوسوزلر تده دخی
(متی) و (مرقس) و (لوقا) دین مسیحه و انجیله خیانتلک ایتش
اولورلر * و (اکر) ایشیدوب خبرلری اولدیغندن یازمدیلر
ایسه بوسوزلر تده دخی جهللری و لایقیله احکام دین مسیحی
ییلد کلری تبیین ایدر (واکر) ایشیدوب خبر الدقلرندن صکره
غفلت و نسیان سببیله یازمدیلر ایسه بوندن دخی امور
دیانتیه اعتنا و دقتلری اولدیغنه و حیا قتلر روایتیه عدم
اهلیتلرینه استدلال اولنور * فعلی کل حال بوروشده
اولان کابلر نه وجهله اصل انجیل شریفدر دنیه ییلور *
ونه کیفیتله بو اوصاف ایله متصف اولان آدملرک روایتلرینه
متواتر دنیلوبده حجت و سند اتخاذا اولنور

(واکر) دبر لسه که (یوحنا) بوسوزلری کاتبه
یازدیغنی ییلد کلرندن دیگرلری تکرار و عبث اولسون
دیو یازمدیلر (جواب) اول (یوحنا) نک تاریخ تألیفی
جمله سندن صکره در (ثانیسا) چوق شیلر وارددر که انلری
هم (یوحنا) وهم دیگرلریدخی مکررا کابلرینه یازمشلردر
ومع هذا اشبوسوزلر اصل دین (نصارا) نک مبنی علیهی
وعلی الخصوص (روح القدس) مسئله سی * افانیم نشده * نک
بر یسی اولمغله عندلرنده نه مرتبه مهم و معتابه اولدیغنی
جمله نک معلومیدر * پس بویله بر مسئله مهمه بی ترک واهمال
ایتد کلری حالد ماعداسنی نه یایق لازمکه جکی دخی
بوندن قیاس اولنه

واگر بوراده نصاری جانبدن بویه بر اعتراض
 اونوب دنیلورسه که اشبو (یوحنا) نک اون درد نبی
 واون بشبچی واون النجی بابلرنده یازیلان مذکور
 (پاراقلیطوس) دن یعنی روح القدسدن مراد محمد علیه
 السلام حضر تلی اولدیغنه علماء اسلامدن بعضیلری
 ذاهب اولشلر * وحتی اولسوزلی نصاری اوزرینه حجت
 وسند ابراز ایتشلردر * پس یوکاقیا سا روایات سائر سنی
 دخی تصدیق ایلک لازم کلمی (جواب) بر روایتی تصدیق
 ایتکدن ماعداسنی دخی تصدیق ایتک لازم کلمدیکی
 و بر شخص برقاج سوزنده صادق اولغله جمیع اقوالک
 صدقنی اقتضا ایتدیکی کافه عقلا و حکماء معلوم
 و مسلملری اولدیغندن فضله علمای اسلام حضراتی اول
 سوزلی مجرد (یوحنا) نقل وروایتیه مبنی سند اثنا
 ایلامشردر * بلکه محضا اول سوزلک مفهومی (قرآن)
 کریمده لسان مسیحین ترجمه طریقیله جناب حق
 بزره نقل و حکایه پیورمش اولدیغنی * {و مبشرا برسول
 یأتی من بعدی اسمی احمد} آیت جلیله سنک مفهومی
 مطابق و آنک مآله مشابه و موافق کلمیکندن مجرد
 نصاری الزام یابنده آنلری حجت ابراز ایتشلردر * و هر قدر
 من جهة المفهوم اولسوزلک آیت کریمهیه مشابهتی وار
 ایسه ده ینه آیت کریمه دن مراد بعینها روایت مذکوره
 اولدیغنه قطعیا حکم اولنه ماز * زیرا بونی تعیین و تخصیص
 ایده جک بر نص قاطع یوقدر * والله اعلم بمراده
 (اشته) یوقارودن بورایه کانجید کین بسط و بیان
 قلنان مقالاته امعان نظر و دقت اولند قد کتب مذکوره ده

یازیلان سوزلردن هیچ بریسی (منواتر) اولدیغنی و حجت
 اثنا اولغله کندورده صلاحیت بولندیغنی ظاهر در *
 و اگرچه بر جوق وقتدیر و نصاری عنندده اول سوزل
 حضرت (عیسی) نک کلاملریدر دیواشتههار بولمش
 ایسه ده راوی اوللرینه نظر ارجله سی خبر واحد قییلنددر *
 خبر واحد ایسه حجت وسند اوله ماز را صدق و کذب
 وروایتده راوینک خطاسی احتمالی واردر (نعم) بعض
 کره خبر واحد یعنی یالکز بر یا خود ایکی آدمک روایتده
 و سوزلرینه خارجدن قراین صادقیه اخری منضم اولسی
 سیبیل غلبه ظن افاده ایتسی ملحوظ ایسه ده بومقامده
 اختلاف و تناقضلری و سائر احواللری کورینوب
 طور و رایکن اولدخی اصلا ملاحظه اولنه میه جنی و بلکه
 بالعکس کتب مذکوره جانبدنه یکدیگره اماله نظر بیه
 جائز اولدیغنی مستغنی بیاندر

(قالدیکه) بو کتابلرده یازیلان سوزل هر حالده
 محرف و مبدل اولدقلری ظاهر اولدیغندن ما عدا
 من الابداء حضرت (عیسی) نک لسان شریفلردن
 صادر اولدقلری (لغت) اوزره دخی نقل و روایت اولمیبوب
 بونجه مدتدیر و نصاری آنلری لساندن لسانه ترجمه
 ایتدکلردن بتکرار ترجمه ایتلرنده آنلری تحریف
 و تبدیل ایلیرک یازدقلری دخی شک و شبهه دن خالی
 دکدر * چونکه بو کتابلر السنه سائریه قنغی زمانده و کیملرک
 ید و معرفتلیله ونه کیفیتله ترجمه اولدقلری کندوزینک
 دخی لایقیله معلوملری اولدیغنی کتبیسه تارینلرنده
 مصرحگا یازلمشدر و (بوجه) دن قطع نظرله کتب

مذکورہ فی الاصل قنخی لغت اوزرہ تألیف و تخریر اولد قاری
دخی قطعاً و قاطبہ مجهول و ناموریدر * حتی الی زماننا
هذا طوائف نصاری بویانده بربر لیلہ اختلاف و نزاعدن
خالی اولیوب کیسی فی الاصل (یونانی) لسانی اوزرہ
و کیسی (عبرانی) و کیسی دخی (سریانی) لغتلی اوزرہ
تألیف اولد قاری ادمایدرل حالبوکه (عیسی) علیه
السلام بنی اسرائیلدن اولمغه خاصه کندولی عبرانی
لسانیه تکلم بیور مق اقتضایده جکی جای اشتباه دکادر
(فاما) سابق الذکر مؤلفلرک کابلری قنخی لغت
اوزرہ تألیف اولد قاری هر حالده مجهولدر * زیرا
مؤلفین مرقومینک کندی حال و شانلری دخی علی وجه
التفصیل بیان مامشدر * حتی نصاری بونلرک کنه
و حقیقتلری ادراک و تحقیقده حیرتده قالمش اولد قاری
و تاریخ میلادک ایکوز الی و اوچوز سنه لری خلانده
بو کابلرک صحت و سقامتلری و حقیقه اشخاص مرقومه
منسوب اولوب اولد قاری باینده رهبانلر و پاپاسلر بینده
یک چوق اختلاف و نزاعلر وقوعبولدیغی و اقدمجه بیان
اولدیغی وجهله (اشبو) اناجیل اربعه دن بشقه ینه
حواریونه نسبت اولسان و بونلر مثلو (انجیل) اسمیه
تسمیه قلمش اولان دها بر طاقم کابلر اولزمانلرده موجود
وبین الکنائس مقبول و متداول اوله رق ایدی تحقیق
کذب و افترا اولد قاری عذرلنده تبیین ایتکله انلری
بوسبتون رد وابطال ایلیوب ایچلرندن فقط بونلری
انتخاب ایله ابقالینه قرار ویرلدیکی و بوندن اقدم اشبو
کتب و رسائلدن هر برلری بر اقایم و ممایکته داغلق

و پریشان قالمش اولمغه همان اولعصر لرده بویله بریره
جمع و تخریر اولد قاری دخی کندی تاریخلرند مسطور
و مقیددر * و بوسوزلردن هیچ برینی انکاره بحاللری
بو قدر * و بونلرک آلت یاننده یازیلان و رسوالرک
اعمالی دینلان بشجی کتایده حواریوندن
بعضیلرینک احوالی یازلمشدر که انک مؤلفی دخی سابق
الذکر (اوقا) در و مرقوم ذکر آتی (ساوول) و بنام
دیگر (پاولوس) دینلان کسه نک شا کردی و رفیق اواق
حسیله خاصه انده استادک حال و شاننی و کیفیت تنصرنی
طقوزنجی باینده یازمشدر * که مرقوم ساوول حد ذاتنده
عالم و فیلسوف بر یهودی اوله رق دوستلق صورتنده دین
نصارایی افساد و برباد ایتک و عقایدلری بوزهرق آرلرینه
فته و فسادلر بر احق ایچون حبله سندن ناشی صورتا
تنصرایدوب اسمنی دخی پاولوس لفظنه تبدیل ایتش * و بعده
قدس شریفدن شامه کیدز کن یولده حضرت (عیسی)
بکا سمدن تجلی ایلدی و بنی ارشاد و هدایت ایتد یکندن
ما عدا سزه دخی دیننی تعلیم و تلقین ایتکه کوندردی *
دیهرک بو مثلو بر طاقم سوزلر ایله مسیحیلری کندویه
ایناندر دقد نصرکه هر برلرینه بر نوع عقیده و مذاهب
مختلفه تعلیم ایدوب (کیسنه) مسیح ابن الله اولدیغی
(کیسنه) رسول الله اولدیغی اعتقاد ایتدرمش و کندوله
جمع ماکولات و مشروباتی مباح قیایوب (ختان) و امثالی
احکام شرعیه بی دخی بوسبتون ترک ایتدیره رک بهایم
کبی مرعای شهواتلرینه صالدرمش * و ایستدیکی کبی
کندولردن انتقام آلمشدر * نصاری ایسه الی الان مرسومک

حيله لرندن غافل و بی خبر اوله رق آتی فی الحقیقه خلیفه
 مسیح اعتقاد ایدوب (پاولوس رسول) تسمیه ایدرلر *
 و رسائل و مکتوب با تنده یازمش اولدیغی سوزلرینی بلا فرق
 انجیل حکیمده طو تارلر * حالبو که کیندوزنک دخی مسلمان
 اولدیغی اوزره مر سوم حضرت (عیسا) بی عالم دنیاسده
 اصلا کورمش * و صحبت عالیه دیار مشرف اولما مشدر
 و وجه محرر اوزره احکام شرعیه بی وختانی مسیحیله ترک
 و ابطال ایتدیرن مر قوم اولدیغی (قور نطوس سلولره)
 کوندردیکی رساله اولیسنک یدنجی و اونجی بابلرندن
 و (قولوص) اهلایسنه یازدیغی رساله سنک ایکنجی بابندن
 ظاهر در * و اولو قتلرده هر نقدر مسیحیلردن بعضیلری
 بو بابده مر قومه مخالفت قصدنده بولمیشلر ایسنده
 جرزه نطقیه و سفسطه و الهیه سیله اول امیان و ساده دلانی
 خطب و اسسکات و عاقبه الآخر کنیدی رأی و حکمنی
 آنلره قبول ایتدیره رک مطیع و منقاد قیلدیغی (غلاطیه) اولر
 یازدیغی رساله سنک ایکنجی بابنده بوکز (بطرس) انطاکیه یه
 کلدیکی زمان آکا بالما وجهه مقاومت ایتدم دیو بالا قنخار
 کندوسی نقل و حکایه ایلش و (ختان) خصوصنده
 و قوعبولان اختلافلریندخی اشبو ذکر صددنده
 اولدیغمن کتابک اون بشنجی بابنده (لوقا) یازمشدر *
 و مر قوم (لوقا) بو کابده هر نقدر کرک استادندن و کرک
 سائرلندن بر طاقم خارق العاده شیلر صدورینی نقل
 و حکایه ایلش ایسنده آنلردن هیچ بریسی متواتر اولماق
 حسبیه یقین افاده ایتیه جکلری درکاردر

و بو کابده نصکره یازیلان رساله لر علی روایه
 النصاری حواریونک اطراف و اکافده اولان شاگرداننه
 یازوب کوندر دکلری مکتوبلریدر که آنلر کدخی اون
 دردی مر سوم (پاولوسه) منسوب ایسنده اون دردنجی
 رساله فی الحقیقه آنک اولوب اولدیغنده او ائله کایس
 نصاری پیئنده اختلاف اولندیغنی تاریخلرنده یازمشلردر
 (وبریدخی) علی روایتهم حواریونندن (یعقوب) نام
 کیمسنه یه نسبت اولنه رق ایکسیدخی رئیس الحواریین
 دیدکلری (بطرسه) منسوب اولدیغنی اعتقاد ایدرلر
 ایسنده ایکنجیمی نک کندویه نسبتنده اختلاف اولندیغنی
 دخی کئیس تاریخلرنده یازمشلردر * و رسائل مذکوره دن
 اوچی دخی دردنجی انجیل مؤلفی (یوحنا) یه نسبت
 اولمقده ایسنده کذلک ایکنجیسی ایله اوچنجیسی مختلف فیها
 اولد قلرینی روایت ایتمشلردر (و) بریسیدخی
 (یهودا) نام کیمسنه یه نسبت اولنه رق شخص مر قوم
 سابق الذکر یعقوبک قرنداشی و حواریون زمره سندن
 اولدیغنی ادعا ایتکده ایسنده کندویه نسبت اولنان
 رساله ده اختلاف اولندیغنی دخی یازمشلردر * و بوجه
 دنصکره مذکور یوحنانک (آپو غالبیس) دنیلان رؤیا
 رساله سیدر که بر طاقم او هام و خیالاتی محتوی اولدیغنی
 مثلو مر قومه نسبتی دخی مشکوک و موهوم اولدیغنی
 و بو بابده تاریخ (میلادک) ایکیوزاللی و اوچیوز سنه لری
 اشارنده کایس نصاری پیئنده برچوق اختلاف
 و نزاعلر و قوعند نصکره دیگرلریله بویله برجلده یازلدیغنی
 عهد قریبه عربی العبارة اوله رق بیر و تنده طبع اولمش

اولان «مرشد الطالبین الی الکتاب المقدس النین» آدلو کتابک
اون سکرنجی صحیفه سنده پروتستانلردخی علی الاجال
یازمش اولدقلرندن تحقیق مراد ایدنلر کتاب مذکوری
مطالعہ قیلر (اشته) بونلرک مجموعی بکرمی یدی عدد
کتب و رسایلدن عبارت اولوب علی الاطلاق جله سنه
انجیل وعهد جدید تسمیه ایدرک پروتستانلر و سائر
فرق (نصاری) عقاید و مذاهبنی بونلردن استنباط
ایدرلر ومع هذا عقایدلرنده برچوق شیلر دخی واردر که
انجیللرنده حضرت (عیسی) دن نقل اولشان کلاملره
بوسبتون ضد و مخالفدر (مثلا) جله دن بریسی (متی)
اون طقوزنجی و (مرقس) اوننجی و (لوقا) اون سکرنجی
بابلرنده (ویوله چتار ایکن برکیمسه اکا سکرندی و اوکنده
دیزچوکوب اکای ایومعلم نه ایلیه یم که ابدی حیاتی تملک
ایده یم) دیوسؤال ایتدی حضرت (عیسی) دخی اکا دیدیکه
نیچون بکا ایودیرسن براللهدن غیری ایوکیسه یوقدر
(وکذلك) کندودن باش وصیت ندر دیوسؤال ایدن
آدمه دکله (یا اسرائیل) رب اللهم رب واحددر دیدیکنی
و کندویه ایو دینلکه بیله راضی اولیوب سائر انبیای
ذیشان و رسل عظام کبی خلقی توحیده دعوت ایتدیکنی
نقل و حکایه ایتشلر ایکن نصاری بوسوزلرک بوسبتون
ضد و خلافتنه اوله رق جاده توحیددن عدول ایله شرکه
صاعشلر و اقانیم ثلثیه قائل اولوب انی اله اتخاذا ایتشلردر*
وکذلك (استاوروس) چتار مق و صور تله طایفق
و بنی آدمی شیطانک اسیرلکندن قور تار مق ایچون (مسیح)
کندوی فدا و یرمک کبی سنه لردر که بونلر هر نقدر (دین

(نصارا)

نصارا ده ایوم اعتقاد و عمل اولتمقده ایسه ده بو کتابلرده
اصلا یرلری یوقدر انجیق تواریخ کایسده مسطور اولدیغی
اوزره بوفساداتی تاریخ میلادک اینکوز الی و اوچوز سندرلی
ظرفنده پاپا سکرکندی عندلرندن ایجاد و اختراع ایتشلر*
و مر سوملرک اکثریسی فی الاصل بت پرستلکدن کلدکلرندن
دین (نصارا) بی دخی اولدجیه اکا بکزه ده رک ایکیسی
اورتاسی برشی یا پتشلردر (وعوائد) مذکورده دن
بعضیلرینی پروتستانلردخی رفض و ترک ایتدکلرندن رد
و تبحرلی یابنده السنه مختلفه اوزره کتابلر تألیف ایدوب
نشر ایتکده بولمشلر و علی الخصوص عربی العبارة اوله رق
ییرونده طبع اولشان* «ریحانة النفوس فی اصل الاعتقادات
والطقوس»* دنیلان رساله ده بدعت مذکورہ رک کیفیت
حدوث و تاریخلرینی خلاصه برر بر یازمشلردر* کاشکی
مر قوملر بقیه ضلاللرینیدخی دیکرلری مثلاً و فهم و ادراک
ایتمش و انلردن دخی تبری ایله توحیدیه قائل اوله رق دین
اسلامه تمسک ایتلش اولسه لر ایدی* قال سبحانه و تعالی
رفن یرد الله ان یهدیه یشرح صدره للاسلام و من یردان
یضله یجعل صدره ضیغاً حرجاً کانما یصعد فی السماء*
آمنّا و صدقنا (بو) دخی خفی اولیه که اشبو کتب
و رسائل فی الاصل بویله ابواب و فصوله منقسم اوله رق
تألیف اولغیوب انجیق بیک اینکوز قرق سنه میلادیه سی
اشارنده دانشمندان نصارادن* کر دینال هوجو* نامنده
بر پاپاس برای سهولت قرائت و مطالعه بویله جه تقسیم
ایلدیکنی و بوندن اقدام ده ایشقه لریدخی دیکر وجهله
تقسیم ایتش اولدقلرینی تواریخ کایسده یازمشلردر*

و بو کتابله انجیل اسمی وضع ایدن دخی اصل مؤلفلری
دکدر * هر قوملر بونلری فی الابتداء تواریح و سیر
دیه رک تألیف ایتشلر و صکره دن نصاری بونله انجیل آدینی
طافشلردر * نتکم (متی) نک ابتدای کتابنده ابراهیم اوغلی
داودک اوغلی (عیسی) المسیحک میلادینک کابیدر دیدیکی
سوزلندن دخی ظاهر در

(بعد ذا) معلوم اوله که (نصاری) من طرف الله
(جبریل امین) واسطه سیله حضرت (عیسی) علیه السلامه
انجیل شریف نامیله برکاب نازل اولدیغنی بالکلیه انکار
ایلیوب انجیل دیمکدن مراد اشبو اناجیل اربعه تسمیه
اولان درت عدد تاربخلردر * و اهل اسلامک اعتقاد
ایتدکلری مثلوا الله تعالی حضرتلری طرفندن (جبریل)
امین واسطه سیله (عیسی) علیه السلامه انجیل نامنده
اوله برکاب وحی و انزال اولدیغنی یوقدر دیرلر * حالبوکه
حضرت (عیسی) یه انجیل شریف وحی و انزال یورلدیغنی
نقلا و عقلا ثابتدر * (اما نقلا) ثابت اولدیغنی (قرآن)
کریمک شهادتی و خاتم النبیین (محمد) علیه السلامک
اخبار یورمسیدر * (و) بوندن فضله اشبو اناجیل
اربعه دنیلان تاربخلردر * دخی انک نزولنه دلالت ایدر *
سوزل واردر * (نتکم) ایکنجی مؤلف (مرقس) اولکی
باینده بو کز یوحنا زندانه براقلدقدن صکره حضرت
(عیسی) جلیله کلوت ملکوت اللهک انجیلنی تبشیر
ایدردی * وقت تمام اولدی * و ملکوت الله یقیندر *
توبه ایدک و انجیله ایمان کتورک دیرایدی
دیور وایت ایتدیکی سوزلر اولوقلرده انجیل شریف

(حضرت)

حضرت (عیسی) نک معیت نبویلرنده بولندیغنه
صراحه دلالت ایدر * زیرا وجه تحریر اوزره اگر انجیل
شریف موجود اولمسییدی انجیله ایمان کتورک دیمه نک
برمعناسی اولمازدی (و) کذلک سکرنجی و اونجی
بابلرنده دخی بومثللر و دهها برطاقم سوزلر یا زمشدر * که اول
سوزلرک جمله سی انجیل شریفک نزولنه دلالت ایتدکلری
ظاهر در

(فاما عقلا) ثبوتی شو و وجهله در که حضرت
(عیسی) دن مقدم کلان و صاحب شریعت اولان انبیا
و مرسلین حضرتانک دخی قوانین دیندلرینی مبین بررعدد
کابلری وارایدی و اول کتابلر آنلرک خلفاسی مقامنده
اولغله آخرته انتقال پیوره جقلری ائشارده کندولدن صکره
کافه امور دینییه و احکام شرعیه لرینی انلردن او کریمک
اوزره امتلرینه تنبیه و وصیت یورمشلرایدی * نتکم
(موسی) علیه السلام حین ارتحالنده امتنه بویله جه
تنبیه و وصیت یوردیغنی (تورات المثنی) نک آخر طرفلرنده
بر تفصیل مسطوردر (یس) عیسی علیه السلام
حضرتلری دخی انلرکی اولی العزم بر پیغمبر ذیشان اولدیغنی
بی ریب و کان اولغله آنک دخی امور دینییه و احکام
شرعیه سنی مبین بویله برکابی اولمق لازمه دن ایدوی
عقلا و قیاسا درکاردر * (چونکه) امور دینییه و احکام
شرعیه دنیلان شیلر عقل مجرد ایله ییلنور شیلر اولمیوب
بهر حال انبیا و رسل عظامک تعیین و بیانلرینه محتاجدر
وانلردخی فی الاصل جنس بشردن اولدقلری حسبیه
وحی و تعلیم ربانی یه احتیاج و ضرورتلری اوله جنی

اشكار اولديغندن فضله انبياي عظام حضرتانك
معيتلرnde بولان و بومقوله اصول دينيه واحكام شرعيه بي
حاوي اولان كتابلرده كمال اعتدال بولمق واصللا شك
وشبهه ملاحظه اولميوب قبول عامديه وسيله اولق ايچون
دخني من طرف الله اولمسي مقتضاي حكمت و لازمه مصلحتدر
(اشته) جناب مسيحيك معيت عاليلرnde بولنان اصل انجيل
پر تبجيل دخني بوقيلدن اولديغني نصوص قاطعه ايله
مجزوم و محقق اولديغندن ما عدا هم عصر لري بولنان
ومصدق نبوت و رسالتلري اولان (يسي) بن (زكريا)
عليهما السلام حضرتلري دخني كندولره وحى اولنان كلاملر
كلام الله ايدوكنه و نصاراك زعم و اوهامي كبي اله
وابن الله اوليوب بلكه سائر انبياي عظام و رسل كرام
حضراتي كبي محضا جناب حقك قولي و رسولي اولديغنه
زيرا اللهك رسولي اللهك كلامني سويلرديهرك شهادت
بيورمش اولديغني دردنجي مؤلف (يوحنا) كتابك
اوچنجي بابنده نقل و حكايه ايتمش و بالذات حضرت
(عيسي) دخني تعاليم بنم دكلدر لكن بني كوندره نكلدر *
بر كيمسه آنك مرادني ايتك استرسه بو تعاليم اللهه منيدر
بو قسه كندومدغني سويلرم بيله جكلدر * ديد يكني ينه
مر قوم (يوحنا) يدنجي بابنده يازمشدر (اشته) بور و ايتلر
هر نقدر بزه كوره حجت و سند اوله ميه جفني معلوم ايسه ده
نصاراك ازهر جهت مقبول و مسلملري اولديغندن آنلري
الزام و اسكات بابنده حجت اوله جقلري دركار در
(فاما) ينه انكارلرنده عناد و اصرار ايدرلر سه
اولوقت كندولره بويله بر (سؤال) و اعتراض اولمق

(دخني)

دخني لازمكلور كه سزر ديرسكلر كه (آدم) عليه
السلامدن حضرت مسيحه كلنجه جيع انبيا و مرسلين
آنك خدام و نوابي منزله سنده در * و خلاصه عالم
ومكمل شرايع ايم و مخلص بني آدم انجق اودر * (پس)
كندي زعمكزجه آنك خدام و نوابي اولان ذوات كرام
امتلاينه بر عدد كتاب يازوب آليقومغني ادراك ايلديلر ده
مسيح بو قدرجه برشي ياعغني تعقل ايدم مدغمي * تاكه بويله
سز لري كتاب سز آليقويوب كندي و بالضرور اشبو
بربرينه مغاير و مخالف اولان توار يخ اربعه بي اساس دين
انجاد ايلدككه محتاج ايدوب عماي جهالتده براقدي
(واكر) جواب مقامنده ديرلر سه كه اشبو اناجيل
اربعه مؤلفلري آنك رسوللري اولق حسييله كتاب مذكورك
تأليفني و دينك احكامني بيان ايلمكي مر قوملره سپارش
ايلمش و بو خدمتلري آنلره كورددرمشدر (جواب) سابقا
تحرير اولنديغني اوزره (اولا) مر قوملك ايكي سي اصلا
حضرت (عيسي) نك يوازيني بيله كوردمشلر و صحبت
عاليليله مشرف اولماشلردر پس زهدن مأمور قلمشدر در
(ثانيا) آنلردن هيچ بريسي بويله بردعواي فاسد ايتماشلر *
و حضرت (عيسي) بزي بويله برر كتاب تأليف ايلمكه
و دينك احكامني وضع و تعيين قيلمغه طرفندن و كبل
نصب ايلمشدر ديمشدر * بلكه بالعكس هر برر لري
احباب و يارانلرينك طلب و التماسلريله كتابلريني تأليف
ايلمش اولدقلري عندلرنده مشهور و كتب توار يخته
مسطور در (ثالثا) مسيح طرفندن مأمور قلمش
اولسه لر ايدى بويله هر برر لري بشقه بشقه كتابلر تأليف

اینگه نه حاجت وارایدی بلکه جمله سی برآرایه کلوب
مقتضای مأموریتلری اوزره برکتاب یازدقدنصرکه
آدینی دخی انجیل نسیمه ایدرل * وانجیل دیمکدن غرض
دخی بودردیرلایدی *

(وپردخی) کتب مذکورہ فی مطالعہ ایدنلرک
معلوملری اولدیغی اوزره انجیلرندہ احکام شرعیہ یه
وعبادات و طاعات کم و کیفیتلرینه دائر حضرت (عیسی)
دن هیچ برسوزنقل و روایت اولنماش و یالکر طائفه
یہودایله وقوعبولان محاوره و مشاجره لری یازلمشدر *
(اشته) بوراده دخی خاطره بویله بر (مسئله) کلزمی که
(مثلا) برپایاس اشخاصدن بر شخصی نه حال ایسه
قندیروب نصرانی اولغنه راضی قیلسه و بعد التصر
شخص مر قوم پایاسه خطاب ایدوب شمدی حضرت
(عیسی) نک دیننده نه احکام وارددر * بکا اوکرت که عمل
ایدهیم دیسه عجبا کانه بی اوکره درایدی * اشته یدلرندہ
اولان انجیلرندہ حضرت (عیسی) دن بر حکم و قانون
بیلدیرلماش و * صوم و * صلات و * سائر اصول
عبادات کم و کیفیتلرینه دائر برسوز یازلماش و * نکاح
و * طلاق و * انساب و * قرابتک و * تقسیم میراث و *
بیع و شرا و * حرام و حلالک و * قصاص و * جنایاتک *
و سائر حقوق عبادک احکامی اصلا و قطعاً بیان
اولنماشدر * حالبو که دین دنیلان شی بونسنه لک
جمله سندن عبارتدر * و بنی آدم بالضرور بونلرک احکامی
بلکه محتاجدر * هیچ ممکن و متصور اولورمیکه بر دین
بوشیلردن خالی اوله و کندی اصحاب و اتباعی بهایم کبی

هوا و هو سارینه براقوب صالہ (واکر) یالکر (قرستوسه)
(واقانیم نشه) ایمان ایتک و بر کره (واشیر) اولوق کافی اولدیغنی
وبونلردن بشقه برشی ایله مکلف اولدقلرینی ادعا ایدرلرسه
بوزعم و ادعایلر دخی هر حالده مر دود و مزیف اولدیغندن
ماعد اکندی کابلرندہ حضرت (عیسی) دن نقل اولتان
کلاملر دندخی ظاهر در * تنکم اولکی مؤلف (متی) بدنبی
بایندہ حضرت (عیسی) دن نقل ایله * بکایارب یارب یعنی
یامعلم دین هر بری ملکوت السمواته کبر من الاسمواته اولان
بابامک مر ادنی ایدن کیر * دیوالی آخره یازمش و بونک امثالی
دها بر طاق سوزلر یو کابلردہ روایت اولنمشدر * که انلرک
جمله سی تکلیفات شرعیہ ایله مکلف اولدقلرینه و زعم
واوهاملری کبی یالکر مسیح و واقانیم نشه یه ایمان ایتک کافی
اولدیغنه صراحة دلالت ایدرل * انجیق اشبو تکلیفات
واول اوامر و منهیات نه دن عبارت اولدیغنی مر قوملر
بیان و تشریر ایتماشلر * و بویابنده حضرت (عیسی) دن
برسوزنقل و روایت قلماشلردر

(واکر) زمان اوائلده کین پایاسلر و رهبانلرینک
کندی عقول و افکارلرندن استنباط ایله وضع و تعیین
ابتدکلی کنیسه قانونلرینی اکا سوبلیه جک اولورسه
انلره اصلا اعتبار اولماز * زیرا واضع دین و شریعت انلر
دکادر * انجیق دین (عیسی) و شریعت (عیسی) دنیلان
شی باوحی ربانی (عیسی) علیه السلامک بالذات کندوسنی
وضع و تشریع و تعیین و تخصیص بیوردیغی احکام
و قوانین دن عبارتدر * یوقسه پایاسلرک عقلی و عندی
قانونلرینه دین (عیسی) و شرع (عیسی) دنماز * واکر

فی الحقیقه بویله اولمسیدی هر کس کندنی عندندن هوا
وهوسنه او یغون بر دین و شریعت دوزوب انبیادن برینه
اسناد ایلار کده اونستله اول پیغمبرک دین و شریعتی دینک
لازمکلوردی (ودخی) الله تعالی حضرتلری طرفندن
قوللری ارشاد و هدایت ایچون بویله پیغمبرلر بعث اولمغه
اصلا بر احتیاج و ضرورت قالمزدی * بویسه هر حالده
باطل و مزیف بر دعوی فاسد اولدیغی جمله نک معلوم
و مسلملریدر *

(واکر) توراتک منسوخ اولدیغنی ادعا ایله انده
یازیلان احکامی اکا کوستره چک اولورسه اولوقت کندوله
یوم سبتی دخی شروطیله کوزتمک و * سنت اولیق و * خنزیر
اتی یمک و * سائر احکام توراتک کایسینی تمامیله اجرا
ایده رک یهودیتی التزام ایتمک و نصرا نیتدن بوسبتون
وازیچمک لازمکلور * (فاما) اگر دیرلرسه که حضرت
(عیسی) احکام توارتدن بومقوله بعض شیلری اعمال
روحانیه و قلبیه یه نسخ و تبدیل ایلش و بر طایقی دخی علی
حالها ابقا و تقریر قیلشدر * (بو) صورتده دخی وقوع
نسخی اقرار ایله کلام سابق نقض ایلش اوله جقلملرندن
ماعدافنخی حکمی نسخ و الغا و قنغیلرینی ابقا ایتدوکنه
حجت و سند ابراز ایتک و برر بر اول احکامی بالذات جناب
مسیحک کلاملریله تعیین و بیان ایتک اوزرلرینه لازمدر *
(حالبوکه) بونلری تعیین و تخصیص باینده انجیللرنده
حضرت (عیسی) دن برسوزنقل و روایت اولنماش
و همسان علی حالها مجهول و مبهم براقلش ایدوکی اهل
وقوفک معلوم و محزونلریدر *

(بودخی) معلوم اوله که فی الاصل انجیل شریف
ایله تورات شریف و سائر کتب انبیالازم ملزوم قیلندندر *
چونکه (قرآن) عظیم الشانده { ولاحل لکم بعض
الذی حرم علیکم } آیه جلیله سندن منقهم اولدیغی
اوزره انجیل شریف نزولیه هر نقدر حضرت
(عیسی) علیه السلام احکام توراتدن بعضیلرینی نسخ
بیورمش ایشه ده ینه اکثر احکامی کما کان ابقا
و تقریر بیورمش ایدی * یس نسخ اولنان قنغیسیدر
و ابقا و تقریر بیورد قلری قنغیلریدر بیلیمک و لایقیه
بینهمالری تفریق اولنق بهر حال اصل انجیل شریفک
وجودینه موقوفدر * امدی اصل انجیل شریف موجود
اولدیغی حالده بالفرض اصل تورات شریف موجود
اولسه دخی برایشه یرامیه جغی درکاردر * زیرا احد همانک
حکمی بیلک آخره موقوفدر * بنا برین لازم و ملزوم
قیلندن اولد قلری ظاهردر * و بوسوزیمز یهود و نصاریه
کوره در * بوقسه اهل اسلام سلمهم السلام بو کفایتلرندن
جمله مبرا (و قرآن) عظیم الشان و فرقان جلیل البرهان
هر حالده کندوله دلیل و رهنمادر * (خلاصه) مقال
بو قاریدن بورایه کلنجیه رکن بسط و بیان قلنان سوزلره
امعان نظر و دقت اولند قدده علی کل حال شرع مسیحینک
کتابی مفقود و احکامی دخی بالکلیه مجهول اولدیغی تبیین
و تحقیق ایلدیکنندن فرضا الیوم برکسه انک منسوخیتندن
قطع نظر ایله هر نقدر انکله عامل اولمغه سعی و اقدام
ایله دخی کندویه اصلا ممکن و میسر اوله میه جغی و هر
حالده شرع شریف خاتم الرسالیه تمسک ایتد کجه سمت

حقه وصلته بر یول بوله مبه جتی بد بهی و آسکار اولندر
(بودخی) معلوم اوله که آلان یهود ونصارا
یدارنده بولنان وعهد عتیق تعیر اولنان (تورات) و
(زبور) و سائر (صحفلر) دخی اصلا اعتماده شایان
دکلردر* زیرا کتب مذکوره به دخی پک چوق تحریف
و تبدیللر داخل اولمش ایدوکی اهل تحقیق عندلرنده مجزوم
و محققدر* (شوندن) او ترکیه حالا کندیدی د لارنده
بولنان کابلرنده و تار بشلرنده دخی صراحة یازلدیغی
اوزره حضرت (موسی) و حضرت (داود) علیهما
السلامد نصرکه طائفة یهود تکرار بتکرار مرتد و بی دین
اولمشلر* و دین موسی بی و تورات شریفی ترک وانکار
ایدوب پتله عبادت ایتشلردر* (پس) یو اثنالرده تورات
وزبورک و سائر صحفلرک چوق برلری تحریف و تبدیل
قلند قلمری مجزوم اولدیغندن ماعدا (میلاد) مسیحدن
یوز التمش سنه قدر اقدم ظهور ایدن و ممالک یهودی
تماما اخذ و ضبط ایدوب نیجه یوز بیک نفوس قتل
واهلا کد نصرکه قدس شریفده کائن بیت
المتدسی دخی یتخانه ایلیان (انطیخوس ایفسانوس) نام
قرال بد مال دخی یدارنده بولنان کابلری تمامجا جمع ایلوب
احراق بالنار ایتمش و کندولرینی جبراقههرا پت پرست آیدنه
صوقشدر* و علی الخصوص طائفة یهود من القديم
خاتم النبیین (محمد المصطفی) ناهنده بر ذات عالیمدر که جکئی
کتب مذکوره ده کوردکارندن و اوکلده ازهر جهت
رفاه حاله نائل اوله جقلرینی امید ایتکده بولند قلمرندن
و بو امید دخی اراق اراق کندولری غیرته کتوروب

زیر حکمنده بولند قلمری قرالره عصیان و طغیان کندولر
جسارت و پردیکندن اختلال و فتنه بی دفع و تسکین ایچون
اسم سائی مذکوری مر قوم قرالرجبرا و قههرا کتب
مذکوره دن حک و حذ فی ایتدیروب من بعد اسانه دخی
کتور و لمامسنی کندولره اکیدا یساق ایتشار* و بو وجهله
دخی کتب مذکوره بی خواه و ناخواه تحریف و تغیره
مجبور اولمشلردر* و حتی یوسیلرین طولابی (میلاد مسیح)
اثنالرده ممالک یهوده حکمران اولان (هیرودس) نام ظالم
و غدار دخی فرعون کبی یونجه اطفال صغاری (مسیح)
اولق امیدیه قتل و اهلا که اجتناب ایدیکئی اولکی انجیل
مؤلفی (متی) ایکنجی یابنده یازمشدر* و الیوم یهود
ونصاری یدارنده بولنان اشبو تورات اصل حضرت
(موسی) نک یازوب براقدیغی اولمدیغی (تورات المثنی) نک
اک آخرکی فصلنده حضرت (موسی) نک وفاته و محل
دفنه دایر یازیلان سوزلردن و دهها سائر عبارلرندن
ظاهردر* و بوندن ماعدا کتاب مذکورک بهضی سوزلرنده
دخی تناقض و اختلاف واردر چونکه (سفر اخر و جک)
یکرمی دردنجی فصلنده حضرت (موسی) و (هارون)
علیهما السلام و اسر ایل شینلرندن دخی یتش کیمسه
جناب حق کوردیلر و یدیلر ایچدیلر دیو یازلمش* وینه سفر
مذکورک او توز او جنجی فصلنده حضرت (موسی) رؤیتی
طلب ایتدیکئی حکایه عقبنده بالذات جناب واجب الوجود
کندویه خط سناغا و دخی دیدیکه یوزیمی کوره مز سن
زیر آدم بنی کورمکه قادر دکلدر که اولیمه دیو اولکی
سوزک عکس و خلا فی یازلمشدر* و بونار امشالی دهها

بر چوق شبهه ایراث ایدہ جک شیاروار در کہ انلرک
تفصیلنی امام باجی (اسئلة التورایة) آدلو کاتبندہ
شرح و بیان پیور مشدر (اشته) بو وجهله اول
اشارده کتب مذکورہ نک چوق برلری
تحریر و تغیر اولندیغندن فضله کل یوم انلری لساندن
لسانه ترجمہ اشارندہ یعنی ہر برلری کندی مذهب
و مشربنہ کورہ ترجمہ ایدہ رک بتکرار لفظاً و معنی تحریر
و تغیر ایتکدہ بولندقاری الحالہ ہذہ نصاراتک طبع و نشر
ایتکدہ اولدقاری عربی و فارسی و ترکی نسخہ لری کلمہ بکلمہ
برلرینہ تطبیق و مقابلہ اولندقلرنندہ کونش کی ظاہر
و آشکار اولور * (انیق) کتب مذکورہ دہ جابجا کلمات
خدا و اقوال انبیا بولندیغندن انلری بالکلیہ انکار و تکذیب
ایلک و بالتام تصدیق دخی ایتک جائز دکلد * زیرا اگر
فی الحقیقہ نقل اولندیغنی کی انلرک بعضیلری کلام خدا
و اقوال انبیایسہ تکذیب و انکار سبیلہ خطای عظیم لازم
کلور * (واکر) اویلہ اولیوبدہ تصدیق اولنورسہ
بوصورتدہ دخی افترا علی اللہ و افترا علی الرسل اولور *
(یس) بویکی امرک ینلرینی فرق و تمیز ایلک و صحیحینی
ستیمیدن آیرمق غایتلہ مشکل و متعذر اولدیغندن *
{ لا تصدقوا اهل الکتاب ولا تکذبوهم و قولوا آمنا باللہ
وما انزل الینا والیکم الی آخر الاية } حدیث شریفندہ وارد
اولدیغنی اوزرہ { آمنا باللہ وما انزل الینا والیکم } قول
شریفیلہ جواب و بریلور * یعنی اللہ تعالیٰ حضرت تلمری
طرفندن کرک حضرت (عیسی) یہ و کرک سائر انبیای
عظام حضرتانہ وحی و انزال پیورلمش اولان کابلرہ

وانلرک فم شریفلرندن صدور ایدن و تحریف و تفسیر
اولنمیان کلاملرہ ایمان ایدرز دنیلور * و آند نصکرہ شان
الوہیتہ شین و ناموس رسالتہ خلل و یرہ جک برسوز
اولدیغنی سکوت و توقف اولنوب العہدہ علی الراوی
دنیلور * فاما کر شان الوہیتہ شین و ناموس رسالتہ خلل
و یرہ جک و کفرہ مؤدی اولہ جق برسوزایسہ رد و ابطال
اولمق ہر حالہ واجبہ دیانت و مقتضای حجت و لازمہ
غیرت اسلامیتدر * واللہ اعلم بالصواب والیہ المرجع والمآب
ودخی معلوم اولہ کہ نصاراتک اشوعہد جدید
تسمیہ ایتدکری انجیلاری برقاچ مسئلہ دہ علنا و صراحة
عہدعتیق تعمیر ایتدکری توراتہ و سائر متعلقاتی اولان
تاریخلرہ مخالفقلہ تعارض ایتشاردر (مثلا) جملہ دن بریسی
آفا تحریر اولندیغنی اوزرہ توراتدہ سفر اخر و جک یکر می
در دنجی فصلندہ معلوم الاسامی یتش کیسہ اسرائیل الالہنی
کور دیلر ویدیلا یچدیلر دیویازلمشدر * حالبو کہ (یوحنا) نک
انجیلنک ابتدایک باندہ واللہ تعالیٰ بی هیچ کسہ کورمشدر
بابانک قوینندہ اولان بریمیق اوغلی انی بیان ایلدی
دیہرک حضرت مسیحیدن نقل ایتشدر * (وکذا) مر قوم
(یوحنا) او جنبی باندہ کو کہ کسہ صعود ایتدی الا
کو کدن نازل اولان ابن الانسان یعنی حضرت (عیسی)
کہ او کو کدہ در دیمشدر * حالبو کہ (الیاس) علیہ السلام
آتشدن عربہ ایلہ کو کہ صعود ایتدیکی (سفر الملوک الرابع)
دنیلان کتابک ایکنجی فصلندہ یازلمشدر * و علی الخصوص
(اخنوخ) دنیلان (ادریس) علیہ السلام سمایہ عروج
ایتدیکی کافہ اهل کتاب عندلرندہ معلوم و مشہور در *

(و کذا) میبخت جهت ناسوتی سعاد نازل اولامش
ایکن ینه سمایه عروج ایتدی یکی معلومدر * وقس علیها
البوابی
(اشته وقتا که) (تورات و انجیل) بوجمله تحریف
و افساد و اضاعه و اتلاف قلندیلر * و موصل رضاء حق
اولان طریق مستقیم مختل و نقصان پذیر اوله رقی خلق
عالم عمای جهالتده و وادی ضلالتده هایم و حیران قالدیلر
ایسه جناب واجب الوجود کمال لطف و جودندن رحمة
للعالمین و شفقة للخلق اجمعین * حبیب اکرم و نبی معظم
و محترم محمد المصطفی علیه صلوات الله و سلامه الاتم
افندمن حضرت تلمیذی بشیر و نذیر و سراج منیر اولمق اوزره
بعث و ارسال ایدوب انواع حکم و مواظبی شامل و کافیه
امور دینیہ بی تبیین و ایضاح کافل اوله رقی (قرآن) کریم
و ذکر حکیمی دخی کندویه الوحی و تنزیل ایلوب انس
و جندن ارباب هدایت و مظهر رشد و قابلیت اولان
خواص عبادینی مستغرق انوار بی پایان بیورمش * و منهج
رضا و فلاحی تشبیه و تسویه ایله جناب وحدانیتده
وصلته قوللری ایچون مجددا بر دروازه رحمت آچش *
و مقتضای دأب عدالت سبحانیه سی {وما کا معذین حتی
نبعث رسولا} خوائی نیتقجه بوبابده هیچ بر عذر و بهانه یه
بول برا قما مشدر * (وا کرچه) شواهد نبوت و دلایل صدق
رسالتلری عد و احصا دن افزون و حوصله عقل
و ادراکدن بیرون ایسه ده انلری علمای اعلام حضراتی
علی الاجال درت نوعه تقسیم ایلشدر * که (نوع اول)
انبیای عظام و رسل کرام حضراتنک مقدمه کنندی

امتله ینه قدوم و بعثت سید الانبیای یعنی محمد المصطفی *
خاتم النبیین افندمن حضرت تلمیذی عالمی تشریف بیوره جغنی
اعلان و تبشیر ایللریدر * تنکم الیوم هر نقدر یهود
و نصاری یذرلنده بولنان کتب انبیانک وجه محرر اوزره
چوق برلری تحریف و تغییر قلنمش ایسه ده ینه جابجا سید
الانبیانک اوصاف سنیه لر ینه دلالت صریحه ایله دلالت
ایدر * و بومعنا بی اثبات و ایضاح ایلرک چوق عباردر
موجود اولدیغی علم تورات و انجیلده توغل و آشنانلی
اولان ذواتک معلوم و مجزوملریدر * از جمله
(تورات المثنی) نک اون سکرنبی فصلنده (موسی) علیه
السلامه واقع اولان خطاب الهیه بی نقل صد دنده
(ورب بکادیدیکه سویلدکلمی معقولدر انلره قرنداشلرینک
اره سندن سنک کی بر پیغمبری قالدیره بم و سوزلریمی اغزینده
قویایم و اکا هر امر ایده جکلریمی انلره سوبیلده واولا که
هر کیم بنم آدم ایله سویلیجکی سوزلریمی دکلیه جک
اولورسه بن اندن طلب ایده جکم) دیو یازیلان پیغمبر
ذیشانندن خاتم النبیین محمد المصطفی علیه الصلوة
و السلام حضرت تلمیذی مراد اولدیغی کونش کی آشکار در
(وا کرچه) طائفه یهود بوندن مراد (یوشع) علیه
السلام اولدیغی زعم و ادعا ایدرلر ایسه ده بوزعم و ادعازی
خلاف واقع اولدیغی بر قاج و جهله ظاهر در * شویله که
(اولا) کلام مذکورده قرنداشلرینک آره سندن دینلشدر
یوقسه نفس بنی اسرائیلدن دینلما مشدر * بنی اسرائیلک
قرنداشرلری ایسه قارشولنده ساکن اولان بنی اسمعیل
یعنی قوم عرب اولدیغی توراتده (سفر التکوینک) اون

التنجی فصلنامه مذکور وجهه نك دخی معلوم و مسلمایدر
(یوشع) علیه السلام ایسه نفس بنی اسرائیلند و اولوقت
کندوسی دخی بنی اسرائیل ایستاده بو انخله بو خطاب
ایله مخاطب اولمشدر * بوقسه بنی اسرائیل قرنیشلری
اولان بنی اسماعیلدن دکلدر (ثانیاً) سنک کی بر پیغمبری
قالدرایم دینمشدر که معناسی سنک کی مظهر آیات و معجزات
و مستقلا صاحب کتاب و واضع دین و شریعت اوله حق
و بو خصوصه لده سکا تقلید ایله تابع اولیه جقدر دیمکدر *
بو اوصاف ایسه انبیق خاتم النبیین * محمد * علیه السلام
اوصاف جلیله سندن ایدو کی اظهر من الشمسدر *
شوندن اوتریکه کرک (یوشع) علیه السلام و کرک بنی
اسرائیلدن اولان سائر انبیای عظام حضراتی هر تقدیر
(موسی) علیه السلام کی صاحب نبوت و رسالت
و مظهر آیات و معجزات اولدقلری مجزوم و محقق ایسده
وضع دین و شریعت باینده استقلاللری اولیوب بوبایده
جمله سی اکا تقلید و تبعیت ایله شرعشرفنی تأیید و احکام
توراتی تأکید صد دنده بعث و ارسال یو رلشدر * فلهذا
بو بایده (موسی) علیه السلام کی اوله میه جقلری
درکاردر * (قال) سبحانه و تعالی فی التزیل لا نفرق
بین احد من رسله { (وقال) جل و علا } و لقد فضلنا
بعض النبیین علی بعض { (فاما) کلام مذکورده واقع
اولان مثایت یعنی سنک کی دنیلان کلامک معناسی
بو وجهله تفسیر اولمیوبده (یوشع) علیه السلام
حضرتلری دخی ازهر جهت (موسی) علیه السلام کی ایدی
دنیلورسه اولوقت سفر مذکورک یعنی (تورات المثنی) نك

کلام و روایتلری بیتمده بر اختلاف عظیم و تناقض
جسم پیدا اوله جخی درکاردر چونکه (موسی) علیه
السلام مدنصکره بنی اسرائیلده بردخی آنک کی بر پیغمبر
ظهور ایتدیکی سفر مذکورک آنک آخرکی فصلنامه و ارتق
اسرائیلده (موسی) کی پیغمبر قائم دی که رب آنی
رو برو بولمش اولاد یو مصر حایا زلمشدر * (واکر) اشو
اختلاف و تناقض دفع و کلامین بیلرینی توفیق صد دنده
یا لکز و جی و مکالمده و آیات و معجزات اظهاری باینده
(موسی) علیه السلام کی بر پیغمبر دخی ظهور ایتدی
دنیلورسه اولوقت بو توجیه بو سبتون واقع الحاله مخالف
اولور * زیرا خاصه (یوشع) علیه السلام ایله دخی جناب
حق مکالمه یو ردیخی و کندوسندن بونجه آیات و معجزات
صادر اولدیخی (سفر یوشع) دنیلان کابده بر تفصیل یازلمش
واندنصکره کلان انبیای بنی اسرائیلدن دخی بو مشاو
شیلر صدور ایتدیکی آنک ذیلنده اولان تاریشلرده برر برر
تسطیر قلمشدر که بو خصوصه لده انکله انلر بیتمده
بر فرق اولدیخی و یا لکز ما سبتده یازیلان استقلال کتاب
و شریعت خصوصه سنده اکامشابه و مماثل اولدقلری
درکاردر * (اشته) بو تناقض دفعه و کلامین بیلرینی
جمع و توفیق بزم تفسیر مزمن دن غیر بی چاره اولدیخی ظاهر
اولد یغندن ما عدا کلام سابقک الت یا ننده (وسوزلریمی
اغزینه قویام واکاهرامر اید جکلریمی انلره سویله) دیو
یازلمش اولان سوزلر دخی بو معنایه شاهد عادلدر *
زیرا بو سوزلر هر حالده بر حکم جدیدک و قوعنی و استقلال
اقتضا ایدر * و بو صورتده کلمات مذکورده وقوع نسخته

دخی صراحة دلالت ایتش اولور که بو اوصاف بزم
سیدمز * خاتم النبیین * وامام المرسلین * ونور العالمین *
محمد المصطفی الامین * حضرت تارینک غیریده
بولنه مبه جخی ار باب بصیرت واهل انصاف قتده امر مسلمان
فاما اگرچه نصاری دخی بوندن مراد حضرت
(عیسی) علیه السلام اولدیغنی زعم و ادعا ایلر ایسده
کذلک آنلرندخی زعم و ادعا ایلر نفس الامر مخالف ایدوی
برقاج وجهله ظاهر در * شویله که (اولا) جناب
(مسیح) دخی من جهة الام (یوشع) علیه السلام
کبی نفس بنی اسرائیلدندر یوقسه آنلرک قرنداشارندن
دکلدر (ثانیاً) من جهة الاب نه بنی اسرائیلدن ونه دخی
آنلرک قرنداشارلندندر * بلکه سبب وجودی کله کن
وما ده خلقی نفخه (جبریل امین) اولدیغنی وحتی
بوسیلردن طولابی تشریفگاه * کلمه الله * وروح الله * تسمیه
قلندیغنی جله نکه معلومیدر * توراته و عهد یوریلان
نبی ذیشان حضرتلری ایسه بنی اسرائیلک قرنداشارلری
آراسندن ظهور ایدجکی عبارته مذکور ده تعیین
وتخصیص قلمشدر * (ثالثاً) عبارته مذکور ده (موسی)
علیه السلامه خطاباً سنک کبی دینلشدر که مخلوق دیمکدر
حالبو که نصاری (مسیحک) الوهیتنه ذاهباردر (پس)
بو بشارت آنک حقنده اولدیغنی ادعا ایلدرلر سه اسناد
الوهیتدن وازکجوب بیانی (موسی) علیه السلام کبی
مخلوق وبشر اوله رق جناب حق قولی ورسولی اولدیغنی
تصدیق و اقرار ایملک کندولره لازمکلور

و کذلک (اشعیا) علیه السلامه نسبت اولنان
صحفک طقوز نبی باینده بر نبی سوزدن ید نبی سوزه کنبجه
واوتوز بشخی بایک اولندن آخرینه قدر و قرق ایکنجی بایده
بر نبی سوزدن اون درد نبی سوزه کنبجه و قرق او پنجی بایده
اون سکر نبی سوزدن یکر نبی سوزده ک یازیلان
عباره لردخی خاتم النبیین افندمز حضرتلری حقنده اولان
بشارت جله سندن اولدیغنی و بوناردن ماعداکرک
توراتده و کرک صحف سائر ده دها بر حق بشارتلر
بولندیغنی علماء اسلام حضرتاتی تحقیق و بیان یورمشلردر که
آنلرک شرح و تخریرلینه بورسالة مختصره نک تعمیلی
بو قدر

واگرچه طائفه نصاری آنلردن بر طاقی جناب
(مسیح) حقنده اولدیغنی زعم و ادعا ایلدرلر ایسده ده بوزعم
و ادعا ایلر نفس الامر مخالف اولدیغنی جزئیجه تأمل ایله
ظاهر در * شوسیدنکه عبارته معهوده لده شجاعت و حاست
وغز او جهاد و محل ولادت و ظهورلری اولان بلاد احوالی
یازلمشدر که اول اوصافدن هیچ برسیله جناب (مسیح)
متصف دکلدر و علی الخصوص (اشعیا) علیه السلامه منسوب
اولان صحفک قرق ایکنجی بایده یازیلان بشارتده (وقیدار
ساکن اولدیغنی کویله و قیاده تمکینلر لاسونلر * و طاعنلرک
باشندن هاقیرسونلر * دینلشدر که بلاد عرب ایله موقف
حجاج و محل تکبیر و تهلیل اولان جبل عرفات اولدیغنی
بی اشتباه در زیر (قیدار) حضرت (اسماعیلک) اوغلی
وعربک جد اعلا سی و مسکنی (فاران) بریه سیدر که بلاد
حجازدر * تنکمه کهراتده (سفر التکوینک) یکر نبی و یکر نبی

بشبی فصلارنده مصر حا مذکور و بخصوصه صحف
مذکور که دخی یگرمی برنجی بابک آخرنده بلاد عربیه
(قیدار) که ممالکی دینلدیکی مسطور در (و) کذلک صحف
مذکور که اوتوز بشبی بابنده (چول و قیریری سوبینه و بریه
ابتهاج ایدوب کل کی چیکله) دینلدی که سید الانبیاک
ظهور و بعثتی سببیه بلاد عربک معموزیتدن کتیه در *
و علی الخصوص (انده بر اولویول و بر سبیل اوله جقدر که
اکامقدس یول دینله اورادن نا پاکری یعنی کافر لر یکمیدر
کندولری ایچون اولایو یولیلر ایلهلر دخی صامیدر) دیو
محرر در که طریق حج شریف اولدیغی و اتدن یکمک
یا لکر اهل اسلامه مخصوص ایدوی و ظهور دین
اسلامدنیرو اول بریه لده صور که لری و حوضلر احداث
اولنه رق از هر جهت معموریت کسب ایلدیکی معلومدر *
جناب (مسیحک) ظهور ایتدیکی ممالک ایسه من القدیم
معمور اولدیغی و اوصاف مذکوره لر اوراده بولندیغی
جمله عندنده معلوم و مشهور در (و) کذا صحف مذکور که
طقوز نبی بابی ابتداسنده ظلمتده کزن قوم عظیم نور
کوره جکر دینلدی که ظهور نور (محمد) بدن اقدم
اولان قوم عربک احوال جهالت اشمالرینه ناظر در *
زیرا حضرت اسماعیل نصکره و نور الانوار صلی الله تعالی
علیه وسلم سید اکرم افندمن حضر تارندن اقدم کندوزه
بر چراغ نبوت پرتوانداز اولماش و جمله ظلمت جهالتده
مستغرق قالمش ایدی قال الله تعالی { لتذر قوم ما انذر
آباؤهم فهم غافلون } فاما جناب (مسیحک) بعث اولندیغی
بلاد من لدن (موسی) الی عصره علیهما السلام بیانی

انوار انبیا ایلله منور و اهالی و سکنه سنه بر برینی
متعاقب نیجه نیجه رسل عظام مر شد و رهبر لایدی
(بودخی) معلوم اوله که اشبو طقوز نبی بابده
مذکور اولان بشارتی نصاری حضرت (عیسی)
حقنه اخذ و غصب ایتد کد نصکره انده یازماش اولان
اسملری * عجیب * ناصح * جبار * الله * رب الابدیه
* و سلام سلطانی * دیهرک ترجمه ایدوب یازمش در *
حالبو که اصل عبرانی نسخهلرنده (الله) لفظی برنده (ال)
لفظی محرر در که الفاظ مشترکه دن اولمغله هم قوی
و هم دخی اله معنارینه کلدیکی یهود و نصارادن لسان
مزبوره آشنا اولان کسانک معرفتاریله کتب لغندن تحقیق
و تحقیق ایشمزد در * انبیق نصاری کندی زعم و اوها مارینی
تا کید یعنی جناب مسیح الوهیتی اسنادی تأیید ایچون
(قوی) معناسندن صرف نظرو (اله) معناسنی اخذ ایلله ترجمه
و تحریر و کتب انبیایی بو وجهله تحریف و تغیر ایلش
اولدقاری در کاردر (و مع هذا) لفظ مذکور و لویا لکر
اله معناسنه اولدیغی تسلیم اولنسه بیله ینه انارک زعم
و اوها مارینی اثباته مدار اوله ماز زیر اخاصه (اله) لفظی دخی
بو کابلرده حاکم و رئیس معنارینه کلدیکی (زبور) ک
سکسان ایکنجی مز موزنده حکام بنی اسرائیله خطابا
بن دیدم که الا هلمر سکر یعنی رؤساء و حاکم لکر سکر و جمله کز
متعالتک او غلریسکر یعنی جناب حقک صالح و خاص
قوالریسکر دیو یازماش اولان کلامندن مفهوم و یهود
و نصارا عندلرنده بلا خلاف معلومدر * (و کذا) رب
الابدیه محسنده اصل عبرانی نسخه لرنده (آوی عذ) یازمش در که

معنای اب ابدی دیگر و عربی ترجمه زنده ابا العالم الاتی
یا زنده در که معنای کله جک عالم با بای دیگدر *
و فارسی ترجمه زنده دخی تقیم و تأخیر دن ماعداد جبار
لفظنی بوسبتون حذف ایله (واسم او عجیب و واعظ
و خدای کبر * و والد جاوید * و سرور سلامت * خوانده
خواهد شد * دیو یا زمشلردر * (پس) کتب انبیای
بو و جله علما و صراخه تغییر و تحریفه جسارت ایدن
آدملر انلرک ایچندن فقط بر محمد ^ص لفظ شریفی بوسبتون
حک و حذف ایده مزاحی بونلردن عبرت الله و قیاس
طوبیله

(بودخی) معلوم اوله که بونوع ادله کتایه بی
تفصیلا بیانه احتیاج و ضرورت کلیه بوقدر * زیرا سید
الکاشان افندمن حضرتنرینک بوندنصکره تح را اوله حق
شواهد نبوتلری هر حالده بونلرک جله سندن مغنیدر *
و بونوع ادله کتایه بالکراهل کتابی الزام واقعا عه جتدر
(و مع هذا) بونلردن بوسبتون صرف نظر قلنسه بیله
ادله سائر یه نظراینه بالضرور کندولره اقرار و ایمان
لازمکلور * چونکه حضرت (آدمدن) حضرت (عیسی) به
کلیجه بونجه انبیای دیشان و رسل کرام حضرتانی کملشردر که
انلرک جله سنک نبوت و رسالتلری محضایدارنده ظاهره
اولان مجزات باهره لریله ثابت اولمش و اصلا ادله
کتایه ایله اثبات مدعا ایتماشلردر و حتی حضرت (ابراهیم)
و (موسی) و (داوود) و (الیاس) و (اشعیا)
و سائرلری علیهم السلام بر برلری حقنده قبل الظهور
شهادت و تبشیر بیوردقلربنه دایر بوقابلرده هیچ برسوز

نقل و روایت اولتماشلردر * و بوقضیه بلاخلاف یهود
و نصاراتک دخی معلوم و مسلمایدر * و بخصوصه جناب
(مسیح) دخی اثناء دعوتنده شهادت کتایه دن صرف
نظر و بالکریدن بونلرند ظاهره اولان مجزاتی صدق
رسالتلربنه دلیل و شاهد اثباتی دیور دیغنی (یوحنا)
انجیلنک بشخی باینده اتمانم یوحنا نک یعنی (یحیی) علیه
السلامک شهادتندن بیوک شهادتم وار * زیرا بابام یعنی
رتیم بکا اتمام ایچون و یردیکی و حالا اتمام ایتدیکم عملربنی
مجزاتلر شهادت ایدرلر که بابام بنی ارسال ایلدی دیو
روایت ایتمشلردر (پس) بویله قبل الظهور انبیای
متقدمین حضراتنک شهادت و تبشیراتلری سیدالانبیاء *
و خاتم المرسلین * افندمنک خصایص علیارندن اولمش
اولور که بودخی علی حده فضل و کمالربنه و عندالله ثابت
اولان شرف قدر و منزلتربنه و سرور انبیاء اولدقلربنه
مستقلا بر دلیل و برهاندر

و شواهد اربعه مذکورده دن ایکنجیسیدخی انواع
حکم و مواعظی شامل و باب دینده واقع جسمانی و روحانی
جمله مشکلاتی حل و ایضا حه کافل اولان (قرآن)
عظیم الشاندر که وقت نزولندن بوآنه دکن { قل لئن
اجتمعت الانس والجن علی ان یأتوا بمثل هذا القرآن
لایأتون بمثله ولو کان بعضهم لبعض ظهیرا } آیه جلیله سی
مفاد نیجه بونجه شعرا و بلغا بحد و حساب جهد و شتاب
ایتمشلر ایکنک مثل و نظیرینی اتیانه قدر تیاب اوله میوب
عجز و خیرتله دست بردهان قالمشلر و آخر الامر انی تنظیر
خارج از طاقبت بشر ایدوکنی اقرار و اعتراف ایتلمشلردر

و شبهه بوقدر که (قرآن) عظیم الشان هر حاله اعظم
 انجزه و برهان عد اولمغه وجوه ايله حقیق و شایان
 و عجزات سائر دن قات اندر قات محیر عقول واذ هاندر *
 شوندن او تر بکه احیای اموات و ابراء الکه و ابرص مشلو
 عجزاتک فی الاصل کیفیت حصول و سبب ایجاد و ظهوری
 بالکلیه مجهول و مستور اوله رقی دها ابتدادن بوسبتون محضا
 قدرت قاهره حقه نسبت و احاله قلند قلرندن یک آشوری
 تعجب اولنه ماز (فاما) قرآن عظیم الشان و فرقان
 جلیل البرهانک تألیف و تنزیل بیورلدینی الفاظ و کلمات
 عربیه دائماً السنه عربیه جاری و مادر زاد اوله رقی
 جمله سنک معلوملری اولوب طور رکن ینه اکبر نظیره
 یا یمغه قدر تیاب اوله ماملری طوغریسی دهشت دهنده
 عقول عقلا و محیر فهوم ارباب شعر و انشادر (و بردخی)
 عجزات سائر دن هر برلری وقوعه اولد قلری اعصار
 و ازمانه مخصوص اوله رقی شمدیکی حاله انلردن بر اثر
 قالماش و وقوعه اینه علم و معرفت بالکرتواتر ايله ایمانه
 منحصر اولمشدر (فاما) عجزه عظمای (قرآن) عظیم
 الشان جمیع اعصار و ازمانه عام و شامل و جمله نک کوزلری
 اوکنده موجود و حاصل اولمغه ارباب رب و شکوکه
 مدی الزمان {وان کنتم فی رب مما نزلنا علی عبدنا فأتوا
 بسوره من مثله و ادعوا شهداءکم من دون الله ان کنتم
 صادقین فان لم تفعلوا ولن تفعلوا} قول جلیلی ايله ابراز
 حجت و برهان ایتمکه و آب طهور رکوثر آسا نفسی تزکیه
 و همدخی اوزرنه نازل اولدینی ذات سنیة حضرت سید
 الانبیای کفار بر ادبارک خس و خاشاک انک و افتر لرندن

تفلیص و تطهیر بیور مقده در که همان بوباده دلیل
 و دعوائی مائندیرین برج اثباتده جمع و تزیین و یک اوچوز
 سنهیه قریب مدتدر که بمحمد سبحانه و تعالی یانی باشند
 کندویه مزاحم اوله جق هیچ براغیاره قرین اولماش
 و حسن زیبای بیهمتا سنه نظیر بولماش و مرکز ختمیده
 شمس تابان کبی تفرد ايله انفس و آفا فی مستبر ایاشدر *
 (زهی) کتاب مین * و مخزن حقایق و یقین * که اتباع و یارانینی
 سمع مقصوده جذب و ابصاله فی الحقیقه جبل الله المتین *
 اولمش و درد عشق و محبت از لیه دلخسته لرینه تریاق
 و مرهم * و کیمه کوندوز انواع تسلیلر ايله رفیق و همدم *
 اوله رقی اشراب شراب ذوق و صفا ايله تشنگان بادیة
 حقیقت و ره نور دان مفاوز معرفتی سیراب و ریان
 ایش * و مائل دین حق * و طالب تمصیل رضای حاکم
 مطلق * اولانلری ظاهر و باطن هر خصوصه
 ارشاد و هدایتله ما عدا سندن ثقی قلمش * و شریعت
 و حقیقتی جمع ايله {و اتوا کل ذی حق حقه} فحوای
 منیغجه هر جهندن اهل ایمانک درسینی و برمشدر *
 فله در البوصیری حیث قال * بشری لنا معشر الاسلام
 ان لنا * من العنایة رکا غیر منهدم * و بوجعیت دخی
 محضا خصائص (قرآن) عظیم الشانندن اولدینی الیوم
 یهود و نصاری بدلرنده بولنان تورات و زبور و اناجیل
 اربده و کتب سائره بی مطالعه ایدلرک جز ما و یقینا
 معلوملریدر * زیرا الیوم هر قوملرک بدلرند بولنان توراتده
 بالکرا حکام شرعیه بیان اولمش و عواقب و نتایج عبودیت
 و احوال جنت و جهنم و سایر امور باطنیه و آخرته متعلق

بر حرف یازلماش * وانا جیل اربعه دخی بالکرم مجهول
 الماهیه اوله رقی (ملکوت السماء) لفظی ایله و محاورات
 قوم یهود ایله طو لدرلمش و ضرورات دینیه واحکام
 شرعیه به دایره هیچ بر نسته نک حال و شانی ایضاح و بیان
 قلمامشدر * حالبو که نوع بشر ذوالوجهین اوله رقی
 جسمانی و روحانی یارادلمش وینه بو وجهله جناب حقه
 قوللق ایتش اولدیغندن ایکی جهتدن دخی طرف فیاض
 مطلقه روز و لیل عرض حاجت و مشکلات ایتکده و حالا
 و قالا صوری و معنوی خلاق عالمن در دینه علاج
 و درمان ارامقده و روحانی و جسمانی علم و معرفتی و اجر
 و جزا ربی استمکده درلر (اشته) قران عظیم الشان
 ایکی جهته دخی ناظر و شامل اولدیغندن جمعاً قرآن
 و تفریقاً فرقان تسمیه بیورلمش و خلق عالمی ظاهر و باطن
 مهور و آبادان ایتک ایچون جناب (حنان) (منان) آتی کمال
 لطیف و مریحتمدن رحمة للعالمین حبیب اکرم و نور اعظم
 و مکر منه باعز و تمکین ارسال و انزال بیورمش * وبعده
 ینه بالذات آتی تحریف و تبدیلدن حفظ و حایه قیلغنی دخی
 { انا نحن نزلنا الذکر و انا له لحافظون } قول جلیلی ایله
 در عهده و التزام بیورمشدر * که بود دخی قرآن عظیم الشانک
 مزایا و فضایلندن بشعه جه بر فضیلت عظمی و مزیت
 کبری ایدوکی وارسته بیاندرد * زیرا کتب سائر متقدمه
 حقه بویله بر وعد و عنایت و قوعی نایاب اولدیغنی مجزوم
 اولدیغندن ماعدا الیوم یهود و نصاری بدلرنده بولنان
 کتابلردن دخی اصله مستفاد دکلدر * (و قرآن) عظیم الشانک
 الفاظ و عباراتی و جمیع سور و آیاتی طبق نازل اولدیغنی کی

الی الان تحریف و تبدیلدن مصون و محفوظ اولدیغنده
 اصلا شک و شبهه اولنه ماز * زیرا حین نزولنده (سید الانبیاء
 و رسول خدا) افتد من صلی الله علیه وسلم حضرت تباری
 آتی بالذات اصحاب کزینندن بو نیجه ذوات کرامه تعالیم
 و تلقین بیوروب حفظ و از بر ایتدرمش و دهها عصر
 سعادتارنده ذات بیولری موجود و حاضر بولدیغنی حالده
 امت و اصحابی بیننده کمالیه مشتهر و متواتر اولمغسله حتی
 بخاری شریف و صحیح مسلم و سائر کتب احادیثه
 مسطور اولدیغنی او زره (خذوا القرآن من اربعة من عبد الله
 و سالم و معاذ و ابی بن کعب) دیو تعالیم و تدریسی اصحاب
 کرامندن مذکور الاسامی ذواته احاله و سپارش بیورمشلر
 ایدی (و بعد) وفاته صلی الله علیه وسلم تواردنصرات
 الهیه و فتوحات او غزوات اسلامیه ایله ممالک و بلدان
 کسب و سعت و اقوام مختلفه قبول دین حق ایله اکنتاب
 شرف و رفعت ایلد یکنندن اقالیم بعیده ده بولنان قرآ
 و حفاظ بیننده خصوص قرآنده اختلاف و نزاع وقوع
 بولماق و از هر جهت (قرآن) عظیم الشانک شان فحامت
 نشانه اعتنا و دقت قلمی ایچون عصر (ثمان) ذی النورینده
 اکابر و حفاظ صحابه نک رأی و اجماع علیه یدی عدد صحف
 شریف تحریر و مقدمات حضرت (صدیق اکبر) و بارخار
 و شفیق و رهبر یعنی خلیفه اولن سید البشر زمانلرنده عصر
 باهر انصر و الشرف نبوده یازلمش اولان الواح متفرقه ددن
 جمع و تحریر قنات صحف شریفه دخی تطبیق ایله اقالیم
 مختلفه به ارسال ربی مناسب کور مشلر (اشته) محضا
 بوسیدن طولانی خلیفه ثالث رسول بزاد (ثمان بن عفان)

حضرت تلمیذی (جامع القرآن) لقب شریفیه قات اندر قات
 شرفیاب اولد قلربی کتب احادیثه محدثین جناب لری بیان
 و تشریر ایشلر در * و اند نصیره دخی کذلک قرنا بعد قرن
 آنک شان والاسنه کمالیه اعتنا و دقت و حفظ و دراسته
 اهتمام و غیرت اولسه رقی بین الامه فوق العاده
 اشتهار و تواتر کسب ایش * و حتی رجال و نسا دن
 لایعد و لایحصی نفوس کثیره و عیساندن و اطفال
 صغاردن بخارق العاده منزلنده بش التي یاشده مکتب
 چو جقلری تمامی حفظ و از بر ایشلر و بو وجهله اشبو
 هدیه الهیه و میراث احمدیه و رحمت واسعه ربانیه بی بحمد
 تعالی برزه قدر کنور و ب اولاشدر مشرور * (فسمان
 من ائیمز وعده و نصر عبده و صدق قوله انهم اورثنا الكتاب
 الذین اصطفینا من عبادنا فمنهم ظالم لنفسه و منهم مقتصد
 و منهم سابق بالخیرات باذن الله ذلک هو الفضل الکبیر)
 و قرآن عظیم الشان و فرقان جلیل البرهانک اشبو کسنا خانه
 بحر برقان مناقب جلیله سندن ماعدادها نیجه نیجد اعجاز
 نظمیه و حقایق و اطایف معنویه سی وارد که بو ورقه ارده
 انلرک یساننه تحمیل اولدیغی درکار اولمغله انلر دن
 برازیندیغی مفسرین حضرتانی تفسیر لرنده و بر مقداریندیغی
 قاضی عیاض مرحوم (شفاء شریف) ادلو کابنده دریادن
 قطره و کوندن بر ذره اولمق اوزره مهما ممکن تعداد
 و بیسان ایش اولد قدرندن نوعا تحصیل و قوف قیدنده
 بولنان ذوات نصف سمات کتب مذکوره مطالعه سنه
 عطف نکا ایله لر

(قالدیکه) قرآن عظیم الشان لسان عرب اوزره
 اولمق مناسبیه لغت مزبوره کمالیه آشنا اولمغله کوره
 بخت و برهان اوله ماز دیو بو مقامده بویه براعتراض سمع
 اعصاره لایق اولدیغی درکار در * زیرا لسان مزبوره آشنا
 اولان ذواتک شهادت لری خبر متواتر سلکنده داخل و خبر
 متواتر ایله کشتی درجه یقینه واصل و علی الخصوص لسان
 عربی تحصیل و سع و طاقت بشریده حاصلدر و من الله
 التوفیق والهدایه و منه البدایه والیه النهایه

(شواهد) مذکوره دن او جنبه سی دخی اخلاق
 جلیله نبویه و اوصاف سنیه رسالت پناهیلریدر * که ازهر
 جهت سیر و اخلاق انبیای عظامه موافق و بلکه کمالیندیغی
 تدقیق و ملاحظه قندقدده هزاران هزار بوباید انلرک
 جمله سنه فایق اولدیغی {وانک لعلی خلق عظیم} آیت
 جلیله سندن ظاهر در * علی الخصوص شروط نبوتک
 اعظمی اولان زهد و تقوی به ملازمت و مع الاقتدار لذات
 و سلطنت دنیویه دن توفی و مجانبه لری و فی سبیل الله فدای
 جان ایله اتشای جهاد و غزاده بحد و حساب مالک
 اولدقلری اموال غنایمی جمله فقرایه بذل و احسان ایله
 هر حالده فقر و مجاهده بی التزام و ترک تکبر و حیا و تواضعی
 اختیار بیورملری و بر قایق لقمه نان شعیر ایله تغدی و بر
 قوری حصیر او سندن کیمه کوندوز ذکر الله و عبادات
 خدایه ملازمتله اوقات کذار اولملری و هر خصوصیه
 کمال عدل و استقامتله بین العباد حکم و قضا و تبلیغ رسالت
 مولا و تعالیم و حدانیت خدا ایله رک خلقی دخی بونسنه لره
 ترغیب و اغراء و عاقبت الامر عربستان کی برمدنیت

وانسانیتدن بی علم و خبر اولان ممالکی انواع دورلو شرک
و ضلال و ظلمت جهل و وبالدن قور تاروب دارالامن
والایمان و مظهر نور توحید یزدان قیله رقی ازهر جهت
افاضه فیوضات بی نهایت ایلله احیا بیورملری الحق شایان تأمل
و اعتبار و تصدیق نبوت و رسالت لری یا بنده تقویه ایمانه پک پیوک
وسيله و مدار در * (و مع ذلك) اگر بالفرض و التقدير سلطنت
و احتشامه متعلق بعضی نسله انجازه بیورمش اولسه
ایدی دخیینه شان نبوت و رسالت لری بهرخل طاری
اولیه جغی کونش کبی آشکار در زیر کاندولدن اقد مجه
نبوت و رسالتله عالمه بعث و ارسال بیورمش اولان
واخوان نبویارندن بولسان (ابراهیم) و (موسی)
و (داود) و (سلیمان) و غیرهم علیهم السلام حضراتی
ازهر جهت اصحاب ثروت و سامان و مالک اموال فراوان
اولدقلری جمله نیک معاومی اولد یغندن ماعدا یهود
و نصاراتک یدلرنده بولسان کابلرده دخی بر تفصیل یازلمشدر
(امدی) سیدالانیه افندمن حضرت لری نیک سیر و اخلاق
سنیه لری انبیای متقدمین حضرتانک اخلاق و سیر نبویارینه
نه درجه لده مشابه بولسند یغی و هر حالده انلردن اکل
و اعلا اولدیغی طرفینک احوال لری نه کما یذبغی مطلع اولمشلرک
معلوم و مجز و ملری اولد یغندن تطویل کلامدن صرف
نظر قننه رقی کتب مذکوره دن تحقیقه و هر خصوصده
احدهمایی آخره تطبیقه احاله ایلله سمت اختصار اختیار قنندی *
(قال الشاعر) شیرازی (بیت) کرچه شیرین دهنان
پادشهانندی * اوسایمان زمانست که خاتم با اوست *
(و شواهد) هر قومه دن در دینیسی دخی

کندولدن صدور ایندین معجزات باهرات و آیات بیناتدر که
انلردن یرازی (قرآن) عظیم الشانده ذکر بیورمش
و بر طاقی دخی کتب احادیث و سیرده تواتر نقل و روایت
اولمشدر * انجیق اشیر رساله و جیزه ده انلرک فردا فردا
تعداد و بیسانلری نه وسعت و تحمل اولدیغندن بحر بردن
صرف نظر قننه رقی علی التفصیل کتب و قوف و اطلاع
مراد اید نار کتب مذکوره معطالعه سنه مواظبت
و علی الخصوص (شفاء شریف) و (القی پارمق) نام
کابلرک قرأتنه دقت و رغبت ایدلر (فاما) بویابده
یهود و نصاری جانبازندن انلرک نقیبات و مرویاتنه
اعتراض اولندیغی و یا خود او هام و خیالاته نسبت
ایتکه جسارت ایتد کلری صورتده بعینها کندی
مسلری اولان انبیای عظام حضرتانک معجزات لری حقنه
دخی بو تصورات جاری ازله جغی کندولره اخطار اولنور *
یعنی وار ایسه انلردن نقل و روایت اولتان معجزات لردخی
بو قیلدن ایش * دنیلوب هر خصوصده احد هما آخره
قیاس اولنه رقی بویله جه کسدرمه بر جواب و یریلور *
علی الخصوص (شق القمر) معجزه سنی (موسی) علیه
السلام ایلله (یوشع بن نون) حضرت لری زمانلرنده وقوع
بولان (وقوف شمس) و یالکز (قرآن کریمده) ذکر
اولنمی دخی معجزه * هر قومه یا لکز تور اتده یازیلوبده
تواریخ اجانبده یازلما سنه تنبیه ایلله دفع اشکال اولنور
(بودخی) مضبوط جریده خاطر اولیق کر کدر که
حضرت (عیسی) دن نقل اولتان معجزاتک جمله سی یا لکز
(قرآن) عظیم الشانک اخبار و شهادتیه ثابت اولمشدر *

زیرا اناجیل اربعه ده روایت اولئان سوزلرک هیچ بریسی
متواتر اولدقلری حیثیتله حجت وسند اولیه جقلری وقاری
وسامعته یقین افاده ایتمیه جقلری بوندن اقدمجه یازیلان
بحث تواتردن ظاهر وآشکاردر *

(وکذلک) موسی علیه السلامک وسائر انبیای
عظام حضراتک هجزه لری احوالی دخی بویه در *
زیرا ایوم یهود ونصاری یدلرنده بولئان تورات وکتب
سائر محرف اولدقلری حسبیه شایان اعتماد اوله میه جقلری
بوندن اول بیان اولمشدر *

(بعذا) معلوم اوله که برکسه خاتم الانبیاء
وسید المرسلین محمد مصطفی افندمن حضرت تلرینک نبوت
ورسالتلرینه ایمان ایتمدیکه انبیا و مرسلین حضراتندن
هیچ برینه ایمان ایتمک کندویه اصلا ممکن ومیسراوله ماز *
شوندن اوتریکه هر نقدر انبیای عظام حضراتک بعض
خصوصلرده احکام شرعیه لری بر برلرینه مفایر ومخالف
بولنش ایسه ده اصل اصول دیانت ومبنی علیه نبوت
ورسالتلری اولان (مسئله) توحیدده یعنی اولوهیت
وربوبیتک ذات واجب الوجوده انحصاری وانک ذات
وصفا تنده شریک ونظیری اولیوب جلال وعظمت وکمال
وقدرت ایله متصف اوله رق اوصاف ناقصه بشریه دن
عاری وبری اولدیغنده واندن غیری براله ومعبود دخی
اولیوب همان الوهیت اکامحصر اولدیغنده جمله سی
اجماع واتفاق ایشلر * و (آدم) علیه السلامدن تا خاتم
النبیین افندمن حضرت تلرینه کلنجیه دکین بالجمله انبیای
عظام ورسلا کرام حضراتی بوبابده بر برلرینی تصدیق

ایده کلشدر در * نتکم (تورات المثنی) نک دردخی ویشنجی
والنجی فصللرنده مذکور اولان سوزلردن وعلی الخصوص
دردخی فصلنده (ایمدی بوکون بیل وخاطر که کتور که
رب یوقر وده کوکده وآشغده یرده اللهدر * آرتق
غیری الله یوقدر * والنجی فصلنده یا اسرائیل دکله اللهمن
رب رب واحددر (دیو حضرت موسی دن نقل وروایت
اولئان کلاملردن ظاهردر * وکذا (سفر الملوك الثالث)
نام تارینک سکینجی فصلنده (سایمان) علیه السلام بیت
المقدسک بناسنی اتمام عقبنده دعا ایتمدیکنی حکایه اثناسنده
(ویدیکه ای اسرائیل اللهی رب * سنک کبی الله یوقدر
نه یوقار وده کوکده ونه آشغده یرده) دیو الی آخره نقل
اولئان کلاملردن (وکذا) جناب واجب الوجود مکاندن
منزه اولدیغی ذات پای محدود ومحصور اولدیغی کلام
مذکور عقبنده (اما حد ذاتنده الله یرده ساکن اولامیکه
اشته سن کوکه وکولرک کوکنه صغامازسک قنده که
بویابد یغم اوه) دیو الی آخره سوبلیدیکی سوزلردن ظاهر
وآشکار اولوب بنصوصه نصاراتک زعم واوها ملربنک
خلافته اوله رق ذات پاک باری اوصاف بشریه دن بالکلیه
عاری وبری اولدیغی دخی (سفر الملوك الاولک) اون بشنجی
فصلنده (واسرائیلک عزیز ی یعنی اله ومعبودی یالان
سویلز وندامت جگمنزیرا آدم دکادر که نادم اوله) دیو
(صمویل) پیغمبردن نقل اولئان کلاملردن ثابت ومبرهندر *
وکذا (اشعیا) پیغمبره نسبت اولئان کتابک قرق بشنجی
بابنده (بن ایم رب . ارتق یوق . بندن غیری الله یوقدر .
نوری یایان . وظلمتی یارادن . سلامی ایدن . وشری خلق ایدن

بوجه بی ایدن رب . بن ایم) دیو من اوله الی آخره یاز بلان
سوز زدن بعینه عقیده صحیحہ اسلامیه اوزره جناب
واجب الوجود . واحد لم یزل . وخالق الخیر والشر .
اولدینی ظاهر و آشکار . اولدیغدن ما عدا حضرت
(عیسی) دخی بو اعتقاد اوزره بعث اولوب انی نأید و تأکید
یور دیغنی وامت واصحابنه دخی بویله جه تعلیم ایده رک
از هر جهت کندیمی او صاف الوهیتدن تبری واجتناب
ایلدیکی . نصارتک کندی مؤرخلری دخی اناجیل اربوده
مصر حایاز منلردر . نیکم (متی) نک انجیلک اون طعوزنجی
باینده (واشته بر کیمه اکا یناشوب دیدیکه . ای ابو معلم
نه ایولک ایده یم . که ابدی حیاته نازل اولام . اولدخی اکا
دیدیکه نیچون بکا یو دیرسن . بردن غیر یو یوقدره اولکه
الله در . پس اگر حیاته کیرمک استرسک وصایا بی . یعنی اللهم
امر لینی برینه کتور) دیو الی آخره یاز دینی سوز زدن
(دخی بو کا مشابه اوله رق (مرقس) اونجی و (لوقا)
اون سکرنجی بابارنده یاز دقیری کلاملردن ودخی (مرقس)
اون انجی باینده اوزمان کا تلردن بری انلرک مجادله سنی
ایشیدوب . وانلره بر خوش جواب و یردیکنی یلوب . اکا
جمله دن باش وصیت قنغیسیدر دیو سؤال ایلدی * حضرت
(عیسی) دخی جواب و یردی * جمله وصایادن باش بو که
دکله . یا (اسرائیل) رب اللهم عز رب واحد در * والله تعالی
ر بکی بتون قلبک ایله و بتون جانک ایله و بتون فکرک ایله
هم بتون طاقتک ایله سوه سن . باش وصیت بودر * وایکنجیمی
بو کا مانند بو که قریبکی کندوی کی سوه سن . بونلردن
غیری یولک وصیت یو قدر) دیو الی آخره روایت ایتدیکی

(کلاملردن)

کلاملردن ظاهر در * واشبور وایتی (متی) دخی بکرمی
ایکنجی باینده یازمش اولغله (رب واحد) عباره سنی حذف
ایدوب و بویکی امرلرده جمیع شر یعتار و ینمیرل مندر جدر .
کلامنی دخی فضله اوله رق روایت ایلدر * امدی کتب
مذکوره دن نقل اولسان کلاملر نامل و ملاحظه قانقدره
بعینه عقیده اسلامیه دخی بو اولدینی و خاتم النبیین (محمد)
علیه السلام حضرت تارینک دخی دعوتی بوندن عبارت
ایدوی { قل یا اهل الکتاب تعالوا الی کلمه سواء بیننا و بینکم
ان لا نعبد الا الله . ولا نشرک به شیئا . ولا یتخذ بعضنا بعضا
اربابا من دون الله . فان تولوا فقولوا اشهدوا بانا مسلمون }
آیت کریمه سندن ودخی سورۃ نسا ده { واعبدوا الله
ولا تشرکوا به شیئا . وبالوالدین احسانا . و بذی القربی .
و الیتامی . و المساکین . و الجار ذی القربی . و الجار الجنب .
و الصاحب بالجنب . و ابن السبیل . و ما ملکت ایمانکم .
ان الله لا یحب من کان مختالا فینورا } قول شر یفندن
ظاهر در (پس) بو مسئله ده بین الانبیاء اجماع و اتفاق
ثابت اولغله بر کیمه بو بایده خاتم النبیین (محمد) علیه السلام
حضرت تارینی . حاشا و کلا تکذیبه جسارت ایلدکه
بالضرر و رسائر رسل عظام حضرتانی دخی تکذیب
ایتمکی مستلزم اوله جنی * و بو صورتده اصلا انلردن برینه
ایمان ایتسی صحیح اوله میه جنی در کار در * و اگر چه
احکام شرعیه لرنده بعض مرتبه مغایرت بولمش و شرایع
مقدمه ده ثابت اولان بعض امور صکره دن نسخ و تبدیل
فلنش ایسه ده بو کیفیت ذکر اولسان اجماع و اتفاقه
ضرر و یرمز * ز برانسخ و تبدیل دنیلان شی امور عالم

واحوال ناسه کوره دره که مخلوق اولدقلری جهندن
انلرده تبدل و تغیر جائزدر* و بلکه بالضرور بوحال و کیفیت
مخلوق و حادثک لوازم ذاتیه سندندر (فاما) واجب الوجود
جل شانہ حضرتلرینک ذات پای و صفات علیاسی
قدم ذاتی ایله قدیم و جمیع اوقاتده تغیر و تبدلدن منزہ
وبری اولدیغی حیثیتله اولبایدہ نسخ و تبدیل اصلا و قطعاً
نصور اولنه میه جنی والا آنکا کان اولدیغی جز ما معلوم
و کتب اصولده دخی بو وجهله مسطور و امر بجز و مدر*
بناء علیه (آدم) علیه السلام مدن عصر (مسیحه) کانجه
بشقہ دور لو اوله رقب واحد ایدی و صکره (عیسی)
علیه السلام زماننده اوچ حصه به بولوب (اقانیم نشه)
اولدی دنیلک بر وجهله جائز و متصور اوله میه جنی
بدیهیدر

واکر (نصاری) دبر لسه که من القدیم بنه اشبو
(اقانیم نشه) اوزره ثابت و برقرار ایدی و لکن مقدمه
بیلنه میوب صکره دن پاپاسلر بوکا مطلع اولوب بو عقیده
فاسده اوزره اجماع و اتفاق ایلشردر* پس بو صورته
انبیای عظام حضراتنی هم تکذیب و همدخی تبجیل
ایلش اوله جقلرنندن ماعدا خاصه جناب (مسیحی) دخی
تبجیل و تکذیب ایتلری لازمکله جنکی ظاهردر*
زیرا سابقاً کندی کابلرنندن نقل اولنان کلاملردن فهم
اولندیغی اوزره بالذات جناب (مسیح) دخی انلرایله
متفق اوله رق عقیده توحید اوزره بولندیغی و خلقه دخی
بو وجهله تعلیم و تلقین ایلدیکی ثابت اولشدر* پس کرک
انبیای متقدمین حضراتی و کرک خاصه جناب (مسیح)

بو (مسئله) به واقف اوله مدقلرنندن خلقه بو وجهله تعلیم
و تلقین ایلدیله دنیلورسه اولوقت جله سنی بردن تبجیل
ایتمک و کندی ولرینی بعث وار سال ایون خالق لم بزل
حضرتلرینی بیلورلر ایش و کندیورد نصکره کلان
پاپاسلرده اوبیلورلر ایش دیمک لازمکلور* و اگر عکس
و خلافنی بیلهرک بو یله جه تعلیم ایتدیله* و حقیقه امری
خلفدن کرلیوب کتم و اخفا ایلدیله دنیلورسه اولوقت
دخی جله سنی حاشا و کلا اضلاله و خیانت و شیطنته نسبت
ایتلری لازمکلور* و اگر فی الحقیقه امر بویله اولدیغی
بیلهرک تعلیم ایتدکلرینی و کندیوردن نقل اولنان سوزلر
حق و صحیح اولدیغی نصاری تصدیق و قبول ایدر لسه
اولوقت کندی عقیده فاسده لری باطل و بونی صکره دن
ایجاد و اختراع ایلان پاپاسلردخی هر حالده ضال و مضل
اولدیغی اقرار ایتک و خاتم النبیین* محمد* علیه الصلوٰۃ
و السلام حضرتلرینک دعواسنی تصدیق ایدرک کندویه
ایمان ایتک لازمکلور* زیرا جمیع انبیای عظام حضراتی انک
حقانیتته شهادت ایلشله* و آلائی پادشاهیده و کلا و وزرا
مقدمه کلوب پادشاهک و رودینه دلیل اولدقلری کبی
جمله سنی انک تشریف و قدومنه دلیل و نشان و رسالت
و نبوتنک صدق و حقانیتته و اخلاق و اطوارنک کمال
اعتدال و استقامته علامات و برهان اولمشدر*
صلوات الله و سلامه علیه و علیهم اجمعین (اشته) خاصه
شومسئله ده اهل کابدن یعنی یهود و نصارا دن برکیمسه
ظلم و عنادی بر طرفه براقه رق عدل و انصافی یوانی
طوتسه بهر حال خاتم النبیین افندمن حضرتلرینک اشبو

دعوائی خارجدن برشته مجاز و برهان استکسری
تصدیق و قبول ایلمی کندی اوزرینه واجبدهن اولدیفنه
حکم ایله جکی درکار در* چونکه اشبو دعوائی توحیدک
حقایق اجماع انبیا ایله ثابت اولمش* و اهل کتاب عندنده
از هر جهت اختلاف و نزاعدن خالی بولمشدر* بجزه
و برهان اظهار ایسه اهل کتاب نسبتله یا لکن احکام
شرعیه نیک نسخ و تبیین* و بوباید من طرف الله بعث
وما مور یورلدقزین اعلام و بیان ایچوندر* طالبو که
یکدمه سبحانه و تعالی سید انبیا الله من حضر قبری
بود عوارنده دخی صادق اولدقزین* و من طرف الله بعث
وما مور یورلدقزین* تواتر ایله و من طرف الله یورلدقزین
ظهور ایدن تجزات باهره دلالت ایله ثابت اولمش* و من
کل الوجوه احوال و سیر نبویلری انبیا من متقدمین
حضرانک احوال و سیر تاریخیه موافق اولمقله هر حالده
صدق نبوت و رسالتی جزما و یقینا معلوم اولمشدر*
(معلوم) ارله که اشبو عقیده (تثلیث) جناب
مسیحک سمایه عروجندن خلیجه صکره ظهور ایتمشدر*
چونکه او اولدیه مسیحیلرک جمله سی عقیده توحید اوزره
بولنه رقی احکام تورانک دخی اکثریسی اجرا ایتکده
بولند قارندن بو خصوصلرده طائفه یهود ایله میانه لرنده
برفرق بوق کبی ایلمی* حتی بوسیلر ایله ملت واحده حکمنده
کوروندکلرندن اول اثنالرده پت پرسترا جانندن طائفه
یهود عایینه هرزه بلا و عقوبت قویسه بهر حال بلامتیاز
آنلره دخی اصابت ایدرلرک اندن حصه دار اولدقزینی*
کتب توارینده نقل و روایت ایتمشدر* و بعده (یعنی)

عروج مسیحدن برمدت صکره توارینخ کایسده بیان
قلند یغی وجهله صور مختلفه و وسائل عدیده ایله پت
پرستلردن بر چوغی* و علی الخصوص منع علوم عقلیه
و فلسفیه اولان قوم یوناندن خیلی فیلسوفلر تنصرا ایتکده
امور دینیده انلردخی تصرفه باشلیوب عقول و افکارلرنده
مکنوز و خیال و اذهانلرنده مرموز بولنان برطاقم او هام
باطله نریقی عقاید سابقه صحیحیه مزج و درج ایله نهایت
الامر الیوم نصاری عندنده ثابت و مشهور اولان
(اقانیم نیشه) لاقر دیسنی پیدا ایتمشدر* و فی الاصل بونک اساسنی
قوران پک لایقبله معین و مبین دکل ایسه ده دفعه ثانیه ده
اشبو عنوان مخصوص ایله عقیده منحوسه نیک موجود
و مخترعی میلادک (ایکیوز) تاریخیلری اثناسسند بولنان
(سبلیوش) نام شخص اولدیغی و بوسیلله اول اثنالرده
بین النصاری اختلاف و نزاعلر و قوعیله پک چوق قانلر
د و کولدیکنی احوال نصاری مشتمل اولان توارینخده
و علی الخصوص عهد قریبه فرانسزجه دن ترجمه
قلنان عربی العبارة (قرة النفوس والعبون) نام تاریخده
یازمشلردر*

(و مع ذلك) نصاری آراسنده عقیده توحیدینه
بالکلیه منعدم اولوب اول اثنالرده اکابر علمالرندن معدود اولان
(باولوس دوسموزات) و (نوینیوس) و (انومیوس) نام کیمسه لر
عقیده توحید اوزره ثابت اوله رقی (مسیحک) دخی محض نبوت
و رسالتنی تصدیق ایتکده بولمشلر* (و قرآن) عظیم
الشانده { و رهبانیه ایتدعوها } قول جلیلی ایله اشارت
بیوریلان و کندی هندلرندن ایجاد و اختراع قلنش اولان

رهبانیت یولنه ذاهب اولمش ایدی * انجیق مر قوملردن صکره
اشبو عقیده صحیحه کرکی کبی زواله یوز طومغه تاریخ
میلادک (اوجیوز) سنه لری ائاسنده اسکندریه ده
(آریوس) نامنده بر راهب ظهور ایدوب بتکار کمال جهد
واقدام ایله انی اثبات واعاده یه (واقانیم ثلثه) اعتقادنک فساد
وبطلانی خلقه اعلان واقاده یه. مباشرت ایتش * و بوبابده
خبلیجه آدم لری ابراز براهین ایله اقناعه موفق اوله رق
جماعت واتبا عنی چوغا ایتش ایسه ده برویاندن (اسکندریه)
بطریق بولنان (علکساندری) کندی منصب و ریاستی
وقایه دن وزوال حکومتی خوفندن اوتری. مر قومه
مخالفتله دعوی حقانیتسی ابطاله قالشوب برالای پاپاسدن
مرکب بر مجلس خصوصی عقدی ایله مر قوم (آریوسک)
اعتزال و حرمانه حکم ایده رک (آفوروس) ایتش *
و بوسبیله مر قوم اوراده ارتق اقامته. و بومذهبی نشر
واعلا نه مقتدر اوله میوب بیوک (قسطنطینه) عرضحال
ایتمک اوزره شد رحال. و بعد الوصول قرال مر قومه
شرح مقال. ایتش ایسه ده قرال مر قوم بو ائشارده
هنوز پت پرستلکدن دونوب لمصلحه تنصر ایتش. و حد
ذاتنده دخی علم دیانت واعتقاد دن بی خبر بولنمش
اولدیغندن بودعوابی پاپا سیرک رأی واجتهاد لری منضم
اولدجه حکم وتمیزه مقتدر اوله میه جغنی. و علی الخصوص
بو اوانده زیر حکمنده بولنان الکاسنک اکثر محللرنده دین
ومذهب غوغا لری علو کیره و بوسبیلر ایله رشته تنظیماتی
خلل پذیره اوله جغنی در پیش وملاحظه ایلدیکندن. همان
رأی سدید ملوک اوزره طریق اسلمه سلوک برله بودعوانک

فصل وتمیزینی پاپا سیرک مشاوره سنه احاله و (ازنیق) نام
بلده ده عقد انجمن مباحثه اولنمش حکم واراده ایتش *
وبونک اوزرینه اطراف وانکافدن ایکیبیک اوجیوز دن
تجماوز پاپاس بلده مزبوریه تجمع ایدوب * رومه * پاپاسی
(سلویستر) ک و کیلی (اوزیوس) واسکندریه بطریقنک و کیلی
(ائناز الفصیح) نام کیسنه لدخی موجود اولدقلری و مر قوم
(اوزیوس) رئیس المجلس اعتبار اولندیغی حالده (آریوسک)
محاکمه سنه شروع قنوب طرفیندن بر مقدار سؤال
وجوابلر اولندقدن صکره مر قوم و کیلار اوجیوز اون
سکزنفر پاپاس دخی کندی هوالرینه اویدورب اتفاق
ایتدکلرندن صکره (آریوس) مذهبک فساد و بطلاننه حکم
ایله کندی زعم باطلاری اوزره استد کلری کبی اشبو
اعتقاد قانون نامه سنی نظم و ترتیب ایلشلردر که (صورتی
بودر. مر قوم پاپا سیردیرل که * اینانور زاله واحد
اولان بابایه. که هر شیئک. و سما وارضک. و کوریلان
و کورلیان سنه لک. حافظی و خالقیدر * و دخی رب واحد
اولان (عیسی) المسیح که اواللهک بریجک اوغلی اولوب
جیم دهرلردن اول بابادن طوغمشدر * واله دن اله نوردن
نوره. واله حقندن اله حقدره طوغمشدر * مخلوق دکلد *
بابایه مساویدر. اول جوهرده که انکله هر شیء اولدی *
اوله مسیح که بزرابناء بشر ایچون. و بزم خلاصه ایچون
سمادن نزول ایتدی. و روح القدسدن تجسد ایدوب
(مریم) باکره دن طوغدی. و انسانیخی قبول ایلوب
بزدن اوتری (پلاطوس) نام قدس والیسی عهدنده صلب
اولندی. و المرحکوب قبره قونیلدی * و کابلرده یعنی

(اناجیل) اربعه ده یازلدیغی کبی او پنجی کونده قالقدی .
 وسمایه عروج ایدوب باباسنک صاغ یاننده اوتوردی *
 وینه دیرلرک واولیلرک جزالرینی ویرمک ایچون کله جکدره که
 انک ملکنه فساو قدر دیرلر (اشته) بوقانون نامه
 (میلادک) اوچوزیکرمی بشنده ترتیب اولمش و بومجلسده
 وجه مشروح اوزره (مسیحک) الوهینه حکم وقرار
 ویرلش ایسه ده برویاندن (روح القدسک) الوهینه دخی
 پک چوق اختلاف و نزاعلر و قوعبوله رقی علی الخصوص
 اول ائنده اکابر نصارادن (مقدونیوس) نام کیمسه روح
 القدسک دخی الوهیتی انکار ایتمکه تاریخ مذکور دن
 الی الی (سنه) صکره یعنی تاریخ (میلادک) اوچوز
 سکسان برنده (ثاؤدسیوس) نام قیصر عصر نده بتکرار
 استانبولده بر مجلس عمومی عقد اولوب (روح القدسک)
 دخی الوهینه حکم اولندقدن صکره قانون سابق مذکورک
 ذیلنه بر ارسوزلر دخی ضم و علاوه ایشلردر کدبو نلردر
 * احیاید یحیی رب اولان (روح القدسه) دخی
 اینانورز که او بابایله اوغلدن متبثق اولوب (یعنی) چیقوب
 فیضان ایتشدر * او یله روح القدس که بابایله و اوغل ایله
 برابر کندویه سجده و تعظیم قلمش * همدخی انبیاده
 ناطقدر * یعنی انلره وحی اید یبیدر * ودخی برکنیسه یه
 و جماعت واحده رسولیه یه * و کاهلرک مغفرتی ایچون
 عمر نده بر کره (واپتیز) اولمغه * یعنی غسل اولمغه * واولیلرک
 قیامنه * وکله جکده بتکرار حیات بولمغه دخی ایمان
 ایدرز * دیو ختم کلام ایلوب عاقبه الامر بو وجهله
 (اقانیم تئشه) یه قرار و بر مشلر (و) اشبو عقیده فاسده یه

تعلیم (اورثودوکسی) یعنی عقیده مستقیمه و صحیحیه تسمیه
 اولنه رقی الیوم * اروم (و) ارمنی (و) قاتولیک (و)
 سائر فرق نصاری عندلر نده مقبول و مسلم اولمغه
 جمله سی بو اعتقادده بولمشلردر * واکرچه مر قوم
 (آریوسک) مذهبی بو وجهله رد و تهبیح اولمش و کندوسی
 دخی (میلادک) اوچوزاوتوزالتی سنه لری ائناسنده
 وفات ایتش ایسه ده کندوسندن صکره یته جابجسا مذهبی
 رواج و اشتهار بوله رقی اکابر نصارادن پک چوغی اکاقتدا
 ایتدکلر ندن الی یدیوز تاریخلرینه قدر نمتد اولدیغی
 واندن صکره (رومه) پاپاسنک اقدام و اغواسیله و بعض
 قراللرک دخی بوبابده مر قومسه اعانه و مر امنی اجرابه
 مساعدده لری واسطه لریله آخر الامر جبراً و قهراً بالکلیه
 متموع و مندرس اولدیغی کتب توارینخده تفصیلاً
 یازمشلردر

اشته بو عقیده فاسدنک کیفیت حدوث و ایجاد
 نه و جهله اولدیغی بمجلا بو قدرجه معلوم اولدقدن صکره
 ارتق بتکرار اقامه ادله و ابراز براهین قویه ایله رد و ابطالنه
 تصدی ایتمکه احتیاج و ضرورت اولدیغی درکاردر *
 چونکه اعتقادیات دنیلان شیلر هر حالده انبیای عظام
 و رسل کرام حضراتنک تعلیم و بیسانلریله ثابت اولان
 وانلردن بالاتفاق و بلا خلاف تواتر نقل اولنان شیلردن
 عبارتدر بوقسه اجماع انبیایه مخالف اوله رقی پاپاسلرک
 کندی عتمول و افکارلر ندن استنباط ایله قور دقلری
 عقلی قانونلرینه اعتبار اولمدیغی و سائر امور شرعیه لر
 دخی بوقبیالدن اولدیغی مقدمما تحریر اولنان سوزلردن
 واضح و آشکاردر

واکر چه مر قوملر (انا جیل) اربعه ده
جناب (مسجدن) نقل اولسان بعض کلامری سند
اتخاذیده رک عقایدی آنلردن استنباط ایتدکلینی
ادعا ایتکده بولمیشلرایسه ده سابقایان قلدیغی وجهله
اولسوزلر متواتر اولدقلری جهته اصلاسند اولیه جقلری
درکار اولدیغندن ماعداء ولوبالفرض والتقدیر بلا تبدیل
ولا تغییر جناب (مسجدن) صدور ایتدکلی تسلیم اولنسه
دخی ینه آنلرک زعم واوهملرینه موافق اولمازاشسته آنلرک
جمله سندن بریسی (یوحنا) کتابک اونجی بابنده بن و بابا
برایز * ودخی بابابنده در و بن باباده ایم * دیونقل ایتدیکی
کلامدر که بوسوزک فی الحقیقه جناب مسجدن صدوری
فرض وتسلیم اولنسه دخی متشابهات قیلندن اوله رق
معناسی جناب حق رضاسی بنده یعنی بنم رضامی تحصیل
ایتمکده و بنم رضامدخی حق اوامر علیه سنی اجرا ایله
رضاسنی تحصیل ایتکده در * دیمک اولدیغی و حقیقه
نصارانک زعم وتوهملری کبی اتحاد مراد اولدیغی
اون بشنجی بابنده بابام * یعنی ریم * بنی سحودیکی کبی
بن دخی سزى سودم بنم محبتده طورک اکر امراری
کوزه دیر سکر بنم محبتده طوره سز نیجه که بن دخی
بابامک امرلری کوزدوب آنک محبتده طور یرم * دیو
کندوسندن نقل اولسان کلاملردن * و کذا کتاب مذکورک
اون یدنجی بابنده (حواریون) حققرنده واقع اولان دعا لردن *
واوا تاده سویلدکلی سوزلردن ظاهر در * واول سوزلر
بوسوزلری مفسر در * چونکه باب مذکورده (حواریون)
حققرنده دخی * و بن یا لکزیونلر ایچون یا لواار مام * بلکه

شسول کیمسلر ایچون دخی که * آنلرک کلامی ایله بکایمان
کتوره لر تا کم هپسی براولار * نیجه که سن یا بابابنده سن *
و بن سنده ایم * که آنلر دخی بزده براولار * تا که دنیاسنک
بنی ارسال ایتدیکنه اینانه * و سن بکا و بردو کک عزتی آنلره
ویردمکه * براولار نیجه که بز دخی برایز * بن آنلرده ایم * هم
سن بنده سن * تا کم تمام براولار * و دنیایله که سن بنی ارسال
ایلدک * هم نیجه که بنی سودک ایه آنلر یدر سودک * الی آخره
آنلر حقنده دخی بلا فرقی کلمات سابقه مثلوا اتحادی
مشعر سوزلر سویلدیکی وعقبنده ینه جناب حق الامر
وارسالیله مبعوث محضار رسول ذیشان اولدیغی باعجز
وافتقار مکررا تصریح و بیان یوردیغی نقل و روایت
ایلمشدر که * بو کلاملرک جمله سندن نصارانک زعم
وتوهم ایتدکلی اتحاد مراد اولدیغی کونش کبی اشکار در
(پس) کلام سابق بزم تاویل ایتدیکنز کبی تاویل ایتدکلی
وظاهرینه حل ایلدکلی صورتده بوسوزلر بدخی ظاهرینه
حل ایله حقیقه اتحادی مراد ایدرک جمله حواریونلری *
وانلرک واسطه سیله ایمان ایتمش اولان آدملریدخی بعینه
مسیح کبی اله اتخاذ ایللری لازمکلور * چونکه کلامین
ینلرینی تفریق ایده جک واحد هما حقیقه * و دیکری
محازه محمولدر * دیمکه وسیله اوله حق خارجه برسد صحیح
یدارنده یوقدر * وایکیسیدخی همان علی السویه بر مفهومه
دلالت ایدر اولدقلری حالده سوبلنمشدر * ومع ذلک
بو کلاملرک معنای ظاهریلری مراد اولدیغنه باعجز
وافتقار دعا و تضرع ایتسی * و سن بنی ارسال ایلدک دیمسی *
قرینه صادقه در (پس) حواریون و سائرلری حققرنده

سویلنان سوزلری نه وجهله تأویل ایدر لسه (مسیح)
کندی حقنده نقل اولنان کلاملری دخی بومقامده بعینه
اویله جه تأویل ایتلری لازمدر *

(فاما) تأویل ایتدکاری صورتده انلرک دخی
اتحاد لر بنه حکیم ایله جهله سنی (مسیح) کبی اله اتحاد ایتلری
بالضرور کندوره لازمکلور * وعلی کل حال کلمات
مذکوره لردن نصاراتک زعم وتوهم ایتدکاری کبی اتحاد
حقیقی مراد اولیوب مآول اولدقلری (یوحناک) رساله
اولا سنت دردنجی باینده کیمکه حضرت (عیسی) الله
تعالی نک اوغلی ایدوکنه * یعنی سوکلی قوی ورسولی
اولدیفته * مقرر ایسه الله تعالی آنده واولدخی الله تعالی ده
طورر * و بز الله تعالی نک بزه اولان محبتی بیلدک واینانق
الله تعالی محبتدر * و محبتده طوران الهمده طورر * الله دخی
آنک ایجنده طورر * دیدیکی سوزلردن ظاهر وعیاندر *
واتحاددن مراد محبت اولدیغنی اشته بوراده کندوسی اعلان
ویان ایتشددر

وکذا مر قوم (یوحنا) نک اون دردنجی
باینده (فیلیوس) نام کیمسه به خطابا کیمکه بنی کوردی ایسه
بابایی کوردی امدی نه وجهله بابایی بزه کوستر دیرسن
اعتقاد ایتن میسن که بن باباده ایم * و باباینده در * بنم سزه
سویلدیکم سوزلری * کندمدن سویلم * انجیق بنده ساکن
اولان بابا کندوسی عملر ایدر * بکا اعتقاد ایدک * که بن
باباده ایم * و باباینده در * دیو مسیحدن نقل ایله یازدیغنی
سوزلردخی بعینه کلمات سابقه مثلاًو تأویل اولتورلر *
فاما تأویل اولندقلری صورتده یهودو کفارو حتی بالنفس

حضرت (عیسی) نک را کب اولدیغنی حار بیله جناب
حق رأی العین کوردیلر دیمک لازمکلور * حالو که الله تعالی
حضرتلرینی هیچ بر کیمسه کورمدیکی بنه مر قوم (یوحنا)
کتابک ابتدای باینده (مسیحدن) نقل ایله کندوسی
یازمشددر * اشته بوسوزلرک معنای ظاهر یلری مراد
اولیوب هر حالده کمال قرب وانتساب درگاه الهیدن
مستعارو کتایه اولدقلری شمس تابان کبی بوندن ظاهر وعیان
ایسه ده (پاولوسک) (قور نطوسا لوره) کوندردیکی رساله
اولی سنک اوچنجی باینده شا کردلرینه خطابا * بیلر میسکر
(هیکل الله) سکزو (روح الله) ایچکرده سا کنددر *
وکذلک (افسوس) اهانسته کوندردیکی مکتوبنک دردنجی
باینده (رب بر * ایمان بر * معمودیه بر در * هیسنک بابایی بر الله
تعالی در * اول که جهله اوزرینه * وجهله آره سنده * وجهله کرک
ایجنده در) دیویازدیغنی سوزلردن بر قاندخی واضح و آشکاردر *
پس بوسوزلر اول آدملر حقلمنده نه وجهله سویلمش
وقنخی معناره حل و تأویل اولنمش ایسه (مسیح) حقنده نقل
اولنان کلاملردخی بعینه اویله جه تأویل اولتورلر

فاما انا جیل ار بعده (مسیح) حقنده نقل اولنان
کلاملرک جهله سی حقیقته محمول * وسائر حقنده سویلنان
سوزلر مجازامقول ومنقولدره دیر لسه اولوقت (مسیح) حقیقه
قیام یعنی طاش * وحقیقه قابو * وصو * و اتمک * ودهاسا
جما دات اولدیغنی دخی ضروره اقرار وتصدیق ایلک
کندوره لازمکلور * زیرا جناب (مسیح) بونسته لایله دخی
کندوسی مکررا وصف ویان ایلدیکی مر قوم (یوحنا)
التنجی واوننجی بابلرنده نقل وروایت ایتش * وعلی الخصوص

کندوسی . آسمه . و بایاسیدخی باغبان . اولدیغنی اون بشنجی
 باینک ابتدا سنده مصر حایاز مشدر * اشته نصاری مقتضیات
 الفاظه . و مجاز . و کایه . اقسامنه واقف اولدقنرندن
 بومثالویرلده شاشروب ضلالته دوشمشلردر * حالبوکه
 بومثالو سوزلرک کتب عتیقه ده . و کرک کندی انجیلارنده
 پک چوقدر * و بزم کایمز اولان (قرآن) عظیم الشانده دخی
 بومثالو آیات متشابهات واریسه ده . علماء اسلام حضراتی
 آنلری آیات محکمانه رد و تطبیق . ایده رک تأویلات
 صحیحه ایله تأویل ایتمشلر * و عقاید اسلامیه بی
 (بعنایه الله تعالی و توفیقه) زیغ و ضلالدن وقایه ایلشلردر
 نتکم { و مارمیت اذرمیت ولكن الله رمی } و دخی { ان الذین
 یبایعونک انما یبایعون الله } آیتلری بوقایلیدن اولدقلری
 معلومدر * چونکه اولکی آیتک (معناسی) **ثو یا محمد ***
 کفارک یوزلرینه طاشلری آتدیغک زمان سن آتمدک
 ولكن الله تعالی اتدی وایکجیسنک دخی (معناسی)
 سکا مبایعه ایدنلر محض الله تعالی حضر تلرینه مبایعه
 ایدرلر دیمکدر * و برآیت کریمه ده دخی { من یطع الرسول
 فقد اطاع الله } پیورمشدر که (معناسی) کیمکه رسول الله
 اطاعت ایدرسه تحقیق الله تعالی حضر تلرینه اطاعت ایدر
 دیمکدر (وحدیث) شریفده دخی { من رأی فقد رأی
 الحق } وارد اولمشدر * یعنی بنی کورن تحقیقا حق کوردی
 دیمکدر * کنیابت . و خلافت . معنای مقصود دره یوقسه
 مراد عالیه لاری دعوائ الوهیت اولدیغنی تزییه دلالت
 ایدن سائر آیات و احادیث شریفه لر ایله ثابت و مبرهنه
 و بطریق النیابة بویله سوزلر سویلک السنه ناسده دخی

عادتا جاری و مشهور در (نتکم) پادشاه طرفندن
 بر مملکت و آلی نصب و ارسال اولسان ذات . بنی کورن
 پادشاهی کوروره و بکا اطاعت و یاخود مخالفت ایدن
 پادشاهه اطاعت و مخالفت ایدر . و حکم ایدن بن دکلم
 پادشاهدر * دیسد (الوکیل کلاصل) مفهومیجه یوسوزلر
 صحیح و یولنده در . و جناب (سیح) دخی اصحابنه خطابا
 بویله سوزلر سویلد یکنی (لوقا) اونجی بابنده سزی
 دکلین بنی دکله . و سزی تحقیر ایدن بنی تحقیر ایدر . بنی تحقیر
 ایدن بنی ارسال ایده نی تحقیر ایدر . دیور وایت ایتش * و بویاده
 ارتقی تما میله حل مشکل ایلشدر (پس) کلمات مذکوردر
 جنساب (سیحک) کلاملری اولدیغنی فرض و تسلیم
 قلند یغنی تقدیرده (معناری) بنی کورن بابایی کورمش
 کییدر . زیرا بن انک رسولی . و نائی ایم . بنی کورمک سزه
 کفایت ایدر . امدی بن سزه مقدم اجناب حقک کور و لمدیکنی
 خبر و یرمش ایکن . نه و جهله بندن محالی طلب ایدر سن .
 و بتکرار ادب سزلک ایدوب بابایی بزه کوستردیر سن . اعتماد
 ایتزمیسن که بن سزه جناب حقک وحی و الهامی ایله سویلرم .
 کند مدن سویلرم . و کندی رأیمله سزه فتوی و یرم . زیرا
 بن انک محضا قولی و رسولی ایم (پس) بکا اطاعت ایدن و بنم
 سوزمی قبول ایدن نفس الامرده حقه اطاعت ایتش . و انک کلامی
 قبول ایلش اولوره زیرا انک رضاسی بنده . و بنم رضام دخی
 انک حکم و فرماننی اجرا ایلکده در . و هر حالده بنم
 وجودده متصرف اولان . و دست قدرتیله استبدیکی
 کی بنم ظاهر و باطنی قلیاب قیلان اودر * دیمک اولور که
 یوسوزلر بوسبتون دعوائ اتحادک خلافتنه دلالت ایدر

وعلى كل حال بوسوزلردن نصاراك زعم وادعا ايندكلى
معنار مراد اولديغى و جناب (مسيح) دعواى الوهيتدن
تبرى ايله ساثر انبياي عظام و رسل كرام حضراتى كى خلقى
(توحيد بارى) به دعوت اينديكى سابقا تحرير اولنان (دكلاه
يا اسرائيل رب . اللهم . رب واحد در * و دى نيجون بكا
ايو ديرسن . بر اللهدين غيرى ايو كيمسه يوقدر) كلا مارندن
ظاهر * وكذا (يوحنا) نك بشجى باند * بن كندومدن
برشى ايتكه قادر دكلم . بن اشستديكم كى حكيم ايدرم .
يعنى بكا و حى اولنديغى وجهله عمل ايدرم . و حكم حقدرد
زيرا بن كندى مرادى استم . اما بنى ارسال ايدن بابامك
(يعنى ربك) مرادنى استم * و اون يدنجى باند * و ابدى
حيات بودر . كه سنى يالكر حق اللهى . و سنك ارسال
ايندوكك (عيسى المسيحى) بيله ره ديوروايت اولنان سوزر بيله
محضا جناب حقك قولى و رسولى اولديغى مؤكدا و مكررا
اظهار و اعلان ايتمش

وعلى الخصوص (متى) نك يكرنجى و (مرقسك)
اوننجى بابلر نده نقل اولنان * زبدي * اوغلر نيه خطا باصاغده
ياصولده اوتورتمق المده دكل . كدسره ويره يم . نهايت كيمه
حاضر لندى انلره و يريله . ديو سويلديكى كلامنده بوسبتون
عبوديت و بشريتى و جناب حقه اولان عجز و افتقار بنى
بيان ايله رك كندوسندن ازهر جهت نى قدرت ايلشدره . كه
بوسوزلر تماما انشاده و امتزاجك ضد و خلافته اوله رق
بينهماده مغايرتى اثباته دليل قويدر * وكذا (مرقسك) اون
اوچنجى باند كى (نهايت اول كونى و اول ساعتى كيمسه
بيلر نه كو كده كى ملكله نه اوغل . فقط يالكر بابا بيلور) ديو

روايتى موحينه * يوم قيامتى بيلو بده علمنى محضا جناب
واجب الوجوده احواله ايتسى . هم عبوديت و بشريت نه .
و هم دى عدم اتحاد و امتزاجنه دليل كافى . و نصارايى
الزامه حجت و افيدر * فاما نصاراك بومثلو نسندر (مسيحك)
بشريت نه نظرا در * ديو سرد و اتيسان ايندكلى
جواب فاسد . و توجه باظهارى . نزد اهل عقولده
لايق سمع قبول اولنديغى در كاردر * چونكه بويله بر دعواتك
جناب (مسيحدين) صدورى اصلا ايشدلماش * و بن
ظاهرده انسان و باطنده اله ايم . بويله جه سزى شيطانك
اسير لكندن قورتارمغه كلدن . پس بويله اعتقاد ايتمكز
لازم و واجبدر * ديديكى انجيللر نده دى نقل و روايت
اولنما مشدر * و على الخصوص (قايم ثلثه) لا قرديسى اصلا
و قطعاً كندوسندن منقول اولد يغندن . و بالعكس وجه
مشروح اوزره توحيدى مشهر برچوق سوزلر نقل
اولنديغندن ماعدا . محضا جناب حقك قولى و رسولى
اولديغى اعلان و بيان صدد نده . اناجيل اربعده ده
برچوق سوزلر كندوسندن نقل و روايت اولنمشدر . كه
آنلى برر بر يازوب شرح و بيان ايتكه بورساله مختصره نك
وسعتى يوقدر

واكر سؤال اولنورسه كه بين النصارى بوسوزلى
كوروب معنار بنى فهم و درك ايدن هيچ بر كيمسه يوقيدر *
(جواب) نعم سابقا و لاحقاً چوق آدملر واردر * از جمله
ذكرى سبقت ايدن (آريوس) در كه مر قوم اثناء مكالمه
و محاكمه سنده بونلرى . و بوندن ماعدادها برچوق سوزلى .
حجت ابراز ايتديكى . توارىخ كاي سده بر تفصيل يازمشلر *

واكرچء مخالف نريدن كندويه لا يقبله بر جواب مسكت
 ويره ميوب عاجز و زبون قالمش ايسه ده . مر قوملر
 اصحاب حكومت و اهل رياست اولملى . و بردنخى فى الاصل بت
 پرستك مشربنده بولند قلرى حسييله ينه كندى
 بيلدكلرينى يامشله . و نيجه ريدنخى ادله مذكوره به نظرا
 نصرانيتى رفض وترك ايدوب (بهرايه الله تعالى و توفيقه)
 از دل و جان حقا و صدا قاسلمان اولمشله . و بعد رد نصارى
 خصوصنده كابلر تأليف ايتمشلردر . كه جمله دن بريسي
 (تحفة الاديب فى الرد على اهل الصليب) نام كتاب مؤلفيدر
 رحمه الله تعالى . و بردنخى اكر زعم باطللى كى جناب (مسيح)
 اله اولسيدى . آنك يوزينه باقعه و كندوسيله مكالمه ايتمه
 كيمك طاقت و قدرتى اولوردى . اشته يدل زنده بولنان تور اتده
 (سفر الخروجك) اوتوز در دنجى فصلنده حضرت (موسى)
 طور سيناده جناب واجب الوجود . تعالى شانه عن الامكنة
 والحدود . حضرت ليله مكالمه ايدوب مستغرق نبلى آلهى
 اولدقد نصكره بنى اسرائيله عودت بيورد قدده . آثار تجلى مبارك
 وجه شريف نلنده نمايان اوله رق شمس تابان كى لمعان ايتمه
 كرك بالعموم بنى اسرائيل . و كرك خاصه برادر نبويلرى
 (هارون) عليه السلام آنك وجه مباركته باقعه و حضور
 عاليرينه كلمكه مقتدر اوله ميوب . مستغرق خوف و دهشت
 اولد قلرى . و بوسيدن چهره مباركلىن الى آخر الوفات
 بر نقاب زيبايله ستر و پوشيده بيورد قلرى . بر تفصيل
 بازمش . و على كل حال جناب حق كمسه كوره مديكى نص
 قاطع ايله بيان قلمشدر . (پس) يالكز جناب حق ايله
 مكالمه ايتمش اولان بر ذات عالیه قدرك يوزينه باقعه طاقت

بشریه يمدىكى . و انى اولو العزم بهم بر بيله كور مكه
 مقتدر اولمديغى حالده كندى زعمكز جداصل آله بالله ديككز
 ذاتك اوتوز اوچ سنه يريوزنده ذكور و انات بونجه
 يهود و كفار نه وجهله يوزينه باقعه و انكله منازعه
 و مكالمه ايتمه مقتدر اولد بيلر . ديو كند و له سوان اولنق
 دنخى لازم كلور « فسيحان من اضل عقولهم و اظلم
 سبيلهم » و دنخى (تورات المثنى) ناك اوتوز ايكنجى فصلنده
 حالا باقك كه بن اول بن ايم . و بنله غيرى اله يوقدر . بن
 اولد بيلم . و بن ديرلديرم . و بن اورديرم . و بن اوكلديرم . و المدين
 قور تاران كيمسه يوقدر . ديو جمله بنى اسرائيله خطاب
 اولمش . و اصله شريك بارى اولمديغى نص و بيان بيورلمشدر
 (اشته) الوهيت (مسيحى) اثبات باينده نصارانك
 اك قوى دليللىر كلمات سابقه اولديغى كى جمله دليللارندن
 بريسيدنخى (يوحنا) انجيلك اولكى باينده كندى عندندن
 اوله رق و حضرت (عيسى) دن نقل ايتمه رك يازديغى
 سوزلردر . چونكه سابقا بر نبذه اشارت اولمديغى اوزره
 مر قوم (يوحنا) اولاصفت كلام . ذات واجب الوجودك
 عيني اولمديغى . و قدیم . و ازلى . ايدوكنى . ابتداء كلام وار
 ايدى . و كلام الله قاتنده ايدى . والله كلام ايدى . اول
 فى الابتداء الله قاتنده ايدى . ديه رك ادعا ايتمش و بعده
 دونوب و كلام جسد اولدى . هم پراطف و حقيقت ايكى
 ارامزده مكان طوندى . و بزانك جلالنى بايانك بر بيمك
 اوغلك جلالنى كى كوردك . ديديكندن و بوندن مرادى
 دنخى (مسيح) اولد بيقندن نصارى يوسوز لك ظاهرينه
 نظراشته (يوحنا) دنخى مسيحك الوهيتنى تصریح و بيان

ایتمشدر * دیرل * و مر قومی * و دخی دیگرانا جیل اربعه
مؤلفترینی رسول مسیح و بلکه فی الحقیقه خطا
و سقامتدن معصوم رسول الله بلله دکلرندن . کلام
و گفتار لینی از هر جهت سند و حجت اتخاذ ایلرل * امدی
سابقا بیان اولندیغی وجهله هر قدر مر قوملرک اختلاف
و تناقضلری . و تکاذب و تضادم لری . نفس الامر ده خطا
و سقامتارینه دلیل و برهان . و بوسوزلر جناب (مسیحدن)
منقول اولدقلری جهتلرایله دخی اصلا اعتباره شایان
اولیه جقلری مستغنی بیان ایسه ده . بزرلر ولا تجمادوا
اهل الکتاب الا بانئ هی احسن { قول جلیله امتثالا
اهل کتاب ایله مجادله حسنه یولنی طوتوب دیرزه . که مر قوم
(یوحنا) نک بشریت و عبودیت (مسیحی) مشعره و نبوت
و رسالتنی مخبره بالذات جناب (مسیحدن) نقل و روایت
ایتدیکی سوزلرینه نظرا . کلام جسد اولدی . دیمکدن مرادی
(نصارا) نک زعم و توهم لری کبی صفت قدیمه ازلیسه
اولان وذات واجب تعالی ایله قائم بولنان . کلام نفسی . اللی
ایاقلی . صاچلی . طرناقلی . انسان اولدی . دیمک دکلدر . بلکه
مر قومک بوندن مرادی انجیق جناب (مسیحک) سبب
ایجاددی کلمه کن . و ماده وجودی نفخه (جبریل) امین
اولدیغنی بیان ایتمکدر * انجیق مر قوم حد ذاتنده امی برآدم
اولدیغندن لایقیله حسن تعبیره موفق اوله میوب بوقدرجه
افاده مر امنه مقتدر اوله بیلش . و کلام جسد اولدی *
یعنی جسدک ایجادینه سبب اولدی دینه جک یرده جسد
اولدی دیمشدر * و فی الاصل مر قوم کندی لسانی اوزره
یازدیغی کلمه بویله یازمش اولق * و بعده ترجمه اثنالزنده

(نصاری) کندی زعم و اوهامارینه موافق ترجمه ایدوب
یازمق احتماللریدخی واردر * زیرا بو کاباری تعریف و تغییر
ایتمک من القدیمر مر قوملرک عادت مستمره لریدر (نکم)
مر قومک رساله (اولاسنک) بشیحی باینده { ۷ } چون کوکده
شهادت ایدنلراوچدر . بابا . و کله . و روح القدس
بونارایسه اوجی دخی بردر { ۸ } و یر اوزرنده دخی شهادت
ایدنلراوچدر * روح . و صو . و قان . و بواوچ نسنه اول
بر نسنه یه متفقدر { ۹ } انسان شهادتنی قبول ایدرسک
اللهک شهادتی دخی بیوکدر * زیرا اللهک شهادتی بودر که
اتک ایله کندی او غایبه شهادت ایلدی . دیویازمش اولان
عباره لری الاصل (یوحنا) نک کندی سوزلری اولمیوب درتیوز
تاریخلری اثنالزنده کابر نصارادن (اوغستینوس) نام راهبک
کتاب مذکور کارینه شرح مقامنده یازدیغی سوزلری
اولدیغی و صکره کلنلر (اقایم ننه) دعواسنی اثبات ایچون
اصل کلمه درج واد خال ایلد کلری جمله نک معلوملری
اوله رق . حتی یقین و قتلرده (اور و پاده) بوندن طولای
خیلیجه قبل و قالر محدث ایتدیکی مشهور . و غزته اورا قنده
بیله مسطور در * (و کذلک) (دانیال) علیه السلامه
نسبت اولنان کتابک طقوز نبی فصلنده ترکی . و فارسی .
و عبرانی . نسخنه لرنده و التمش ایکی هفته د نصکره مسیح
منقطع اوله دیو مصر حایازمش ایکن بو عباره . بنی
اسرائیلده بردخی مسیح یعنی پاد شاه کلمه جکدر * دیمکی
افاده ایتمکله حضرت (عیسی) نک صلب و قتلنی اثباته
دلیل اوله میه جفتدن . و نصاری ایسه اولا مسیح دیمکدن
مراد حضرت (عیسی) در دیوب بعده کلامک جزء

ثانیسوله دخی صلب و قتلنی اثبات ایتمک ایستد کلر ندن عربی
نسخه زنده زعم و اوها ملرینه موافق اوله رق (و بعد الاثنین
والستین اسبوعاً یقتل المسیح) دیو یاز مشلره وینه قطع کله سنک
یرینه یقتل کله سنی وضع ایدوب بو و جهله علناً و صراحة
کتاب مذکورک عبارتیه تبدیلی و تحریف ایلمش لردر *
و بوندن ماعدادها نیجه نیجه تحریفاتلری وارد که آنلرک
برر برر تعداد و بیانلریته بوساله مختصره نک تمثلی
یوقدر (پس) بونلره قیاساً عبارتیه مذکوره بی دخی تحریف
ایتملری استبعاد اولنه میه جخی درکاردر

وعلی کل حال مر قومک بوسوزلردن مرادی
نصارانک زعم و توهملری کبی حضرت (عیسی) به الوهیتی
عزو و افترا ایلمک اولدیغی دیگر روایتلردن ظاهر در *
چونکه مر قوم بوسوزلرک عقیده حضرت (یحیی)
حضرت (عیسی) بی کورد کده (اشته الله تعالی نک
قوزوسی که عالمک کاهنی رفع ایدر. اودر. اول کیمسه که
بن آنک ایچون دیدمکه عقیده بر آدم کلیور که. بندن اول
اولمشدر * زیرابندن مقدم ایدی. دیدیکنی. و کذا او چخی
بابنک آخرنده دخی بومثلوسوزلر سوبلیه رک محضاً جناب
حقق قولی و رسولی اولدیغنه و بیانی انسان. و آدم. ایدوکنه
شهادت ایلدیکنی یازمش * والتجی باینده دخی بالذات
حضرت (عیسی) دن نقل ایله پس اکا یعنی حضرت
(عیسی) به دیدیلر که نه ایلیه لم که آللهک عملی ایله حامل
اولام حضرت (عیسی) جواب و یروب آنلره دیدیکه
آللهک عملی بودر که اکا ایما کتوره سز که آنی
الله ارسال ایلدی دیدیکنی و کندی حسقند مجرد

جناب حقق قولی و رسولی اولدیغنی اعتقاد ایتمکی خلقه
تعلیم یوردیغنی روایت ایلمش (و کذا) سکر نیجی باینده
دخی جناب مسیح یهودیاره خطایا (اماسز حالاً بن آدمی که
سزه الله تعالی دن اشدو کم حق عرض ایدرم. اولدر مک
استر سکر بونی ابراهیم ایتمدی. سز بابا کرک یعنی شیطانک
عمللری ایدر سکر. اندن اکا دیدیلر که بزولد زنا دکلز. بر
بابامز وار. فقط یعنی الله و حضرت (عیسی) انلره دیدیکه
الله تعالی بابا کرک اولیدی. بی دخی سورد کرک. زیرا بن الهدن
حقیقوب کلدیم. بن کندمدن کلدیم. لکن او بی ارسال ایلدی
دیدیکنی. و بیانی آدم. و انسان. اولدیغنی تصریح و اقرار
ایتدیکنی حکایه ایلمش * بونلره مماثل دخی برچوق سوزلر
کتابنده یازمش ایکن بتکرار دونوب حضرت (عیسی) نک
اولوهیتی ادعا ایتمیه جکی. و بونک خلافتنه ذاهب
اولسی فرض اولدیغنی تقدیرجه حضرت (یحیی) ایله
حضرت (عیسی) بی تکذیب و تبجیل ایتمی لازمکله جکی
درکاردر

(و بردخی) مر قوم صفت کلام. ذات واجب
الوجودک عینی اولدیغنی کتابنک اولنده ادعا و بیان ایتمشکن
صکر نه و جهله دونوبده کلام جسد اولدی دییه یلور *
حالبو که صفت موصوفندن مفارقت ایتدیکنی. و مفارقت
ایتمی فرض اولنسه بذاتها قائم اولسی لازمکله جکی *
و بو دخی ذوات کثیره نک اثباتیه شرکی نتیجه ویره جکی *
و بوندن بشقه دها برچوق تحذوراتی موجب اوله جخی *
عامه علما و کافه حکما و فلاسفه نک بیله اجماع و اتفاقلریله
ثابت اولمش * و کتب کلامیه و حکمییه ده برهانلریله قرار

بولش بر دعوادر و (اگرچه) هر قوم حد ذاته امی
و علوم و معارفدن بیخبر اوله رق بالتجی بر آدم اولدیغی
مسلم و مشهور اولدیغندن * و علی الخصوص کاتبی یوز
باشند نصکره یاز دیغندن. معنوی اولسی دخی ملحوظ
اید و کندن. عقل و نقله مغایر بویله بر طاقم خرافاتک
کند و سندن صدوری مأمول ایسه ده. هله بوسبتون
مجنون لایعقل اولدیغی مطالعه ایتدیکنز کابلرده منقول
دکدر * تا که اوله کندی نقل ایتدیکی کلاملرک خلافتنه
ذاهب اولمش. و حضرت (یحیی) ایله حضرت (عیسی) بی
تکذیب و تجهیل ایتدیکندن ما عدا جمیع علما و عقلا نک
عکس و خلافته بر بول طوتمشدر دیهلم (نعم) اگرچه
کند و سندن نصکره نصارادن پک چوق او قور یازار آدملر
بومسلك و مذهبه بولمشلر ایسه ده. بو عقائد لری دلیل
و برهانه مستند اولدیغنی. و مجرد بوسوزلرک ظاهرینه نظرا
ایمان و تصدیق ایلدکلرینی. و بورالردن بحث و تفتیش
حرام اولدیغنی علنا و صراحة کابلرینه یاز مشلر * و ایوم
طوائف نصاراک جله سی بو بولده کتمکده بولمشلر در *
ولایقیله بحث و تفتیشه موفق اولانلر دخی عاقبة الامر
عقاید نصارادن رجوع ایدوب بهدایة الله تعالی مسلمان
اولشلردر * قال تعالی من یرید الله فهو المهدی و من یضلل
فلا هادی له { و علی کل حال هدایت دنیلان شیئید
قدرت الهیة اولدیغنی. و یالکز سوز ایله و حجت برهان ایله
ایش یتدیکنی (یوحنا) دخی النجی باینده مسیحدن
نقل ایله کیمسه بکا کلمکه قادر دکدر. مکرینی کوندردن بابا
آنی چکده. یعنی هدایت ایلیه ده بنانی صوک کوننده

احبا ایلیم. دیویاز مشدر که بوسوز دخی علنا و صراحة
جناب (مسیحک) رسالت و عبودیتی اثباته دلیل و حجت اولدیغی
ظاهر در * و بونلردن ما عدا دهابر چوق سوزلر کتب
مذکوره ده موجود ایسه ده. انلرک بررر شرح و ایرادنه
بو مختصرک مساعده می اولدیغندن ترک اولندی *
تحقیق و تفصیل مراد ایدنلر (تخییل) و (کتاب الاعلام)
(هدایة الحیاری) و دهها سائر ردیه لری دخی مطالعه ایله در *
(قالدیکه) (قرآن) عظیم الشانده دخی { یا اهل
الکتاب لاتغلو فی دینکم ولا تقولوا علی الله الا الحق انما
المسیح عیسی بن مریم رسول الله و کلمته القیهما الی
مریم و روح منه فامنوا بالله و رسوله ولا تقولوا ثلثة انتهوا
خیرا لکم انما الله اله واحد سبحانه ان یكون له ولد له
ما فی السموات و ما فی الارض و کفی بالله وکیلا {
قول جلیلی ایله ثابت اولدیغنی اوزره حضرت (عیسی) به
کلمة الله. و روح الله. تسمیه بیورلمشدر * و بوبابده
خیلیجه تحقیقات عمیقہ و ارایسه ده علی وجه الاجمال
سبب تسمیه سی بودر که جناب (مسیح) باباسز یالکز کن امر
شریفیله وجود کلمش. و ایجاد و خلقتنه محضا بو کلمه طیبه
الهیة سبب اولدیغندن. تسمیه المسبب باسم السبب قبیلتدن
اوله رق بویله جه تسمیه بیورلمشدر * و اگرچه { اذا اراد شیئا
ان یقول له کن فیکون { مفاد نیجه فی الحقیقه جمیع اشیا کن
امر شریفیله وجود کلمش و بواجلدن { قل لو کان البحر
مدادا لکلمات ربی لنفد البحر قبل ان تنفد کلمات ربی {
خوای منیفته جمیع انلر دخی کلمات الاهیة تسمیه
بیورلدکلری معلوم و مسلم بولمش ایسه ده * بو عنوان محضا

چونکه طائفة يهود حضرت مسیحی زنایه نسبت ایدر لری پس کندینی تطهیر ایچون جناب حق لطفا و مرحه کلمه الهیه به نسبت بیورمشدر . یعنی سزک ظن ایتدیگر کبی انک سبب وجودی زنا دکلدر بلکه امر الهیدن عبارت اولان کلمه الله انک ایجادینه سبب اولمشدر . دیمکدر

ذات عالی نبویلرینی تشریف و تکریمدن . و طائفة يهودك نسبت قبیحه لرینی رد و دفعدن او تری خاصه جناب (مسیح) علم قلنشددر { ۹ } * (نیکم) (ابراهیم) عایه السلامه خلیل الله (نوح) علیه السلامه نبی الله (آدم) علیه السلامه صنی الله و (موسی) علیه السلامه کلیم الله دینلشددر * و روح الله تسمیه سنک سری احیا فعلنه مظهریتلرینی . و کالیه روحانی مشرب اولدقلرینی اعلان . و لفظه جلاله به اضافتک نکته سی دخی حضرات اسماء اکهمیه دن (حضرت الالهیه) کمال انتسابلرینی بیان ایچونددر * بوقسه نصارانک زعم باطللری کبی ذات باریدن برجزء اولدیغنی اشعار و ایهام ایچون دکلدر * و اگر اویله اولیو بده انلرک زعم باطللری کبی . منه . لفظندن جرئت معناسی مراد اولسیدی بومعنی (آدم) علیه السلام حقنده بطریق اولی ملاحظه اولنق لازمکلور دی زیرا (قرآن) عظیم الشانده (آدم) علیه السلام حقنده مصرحا { و نفخت فيه من روحي } بیورلش . و حتی کندویه سجده ایتک ایچون دخی { فقعوا له ساجدين } دیو ملکله امر اولنشددر * حالبوکه ینه عند المتعال (آدم) ايله (مسیح) مخلوقیتلری سیان طوتلمش و حققرنده { ان مثل عیسی عند الله کمثل آدم خلقه من تراب ثم قال له کن فیکون } بیورلشددر * والله اعلم بالصواب *

(و اما اقنوم ثالث) دنیلان (روح القدس) خصوصنده مر قوملر ايله مکالمه نک طریق بودر که * اولاکندولره بوندن مرادلری نه اولدیغنی سؤال ایدرز * اگر ذات . و صفات باریدن بشقه قدیم . و ازلی . و بنفسها قائم .

اوله رق بذات اولدیغنی زعم و ادعا ایلر لسه * اولوقت عثا و صراحة شرك و ضلاللرینی اقرار و بیان ایلش اولورز * و اصلا اهل کتابدن معدود اولمازلر * (و اگر) روح القدس دیمکله صفات ذاتیه آلهیه دن اولان (حیات) صفتی مراد ایدر لسه . بو صورتده ذات باری ايله قائم اولان سائر صفات ذاتیه ازلیله رکبی برصفت اوله جفندن . الوهیتده مستقل . و بنفسها قائم . بذات فرض و اعتبار اولنه میده جغنی در کاردر * زیرا مطلقا صفت دنیلان شیء هر حالده موصوفیه قائم اوله رق ککند و سیچون بروجود مستقل اولدیغنی بالبداهه معلومدر * زیرا اگر کندوسی ایچون بروجود مستقل فرض اولسه . و اولدخی بنفسها قائم بشقه برشیدر دنیلسه . اولوقت شخص واحدک ذوات عدیده دن ترکیب ایتسی * و همدخی یانی باشنده کندویه آخر برقاج شریک بولنسی لازمکلور که بونک بطلانی بدیهیدر

و کذلک صفتک بنفسها عدم قیامی حیثیتیه موصوفندن انفصالی . و آخره اتصالی محال . و ممتنع . اولدیغنی دخی محتاج بیان دکلدر * زیرا انفصال . و اتصال . دنیلان کیفیتلر بنفسها قائم اولان ذواتک شانندن اولدیغندن ماعداء . ذات واجب تعالی ده بومقوله تغیراتک تصوری اصلا جائز اوله ماز * چونکه بونسنه لر علامت حدوث و امکاندر . نیکم بوائحا نک براهین و ادله سی کتب کلامیه ده تفصیلا مبسوط و مبیندر (امدی) بوبابده حال و کیفیت هر نقدر بویله اولدیغنی جمیع علما و حکما عند لرنده مبرهن و مسلم ایسه ده * نصاری بالکایه عقل و نقله مغایر اوله رق

بر یول طوتوب صفت کلام ذات واجب تعالیدن آریاوب
 کندی مخلوقاتدن (مریم) نامنده برخاتونک بطننه دخول *
 واوراده الوهیتده شریکی . و همدخی اوز برادری اولان
 (روح القدس) واسطه سیله کندویه مسکن و مأوی اولق
 اوزره بریدن انسانی عقد و تسویه . وانکله اتحاد و امتزاج
 ایتد کد نصکره سائر ابناء بشر کی آتاسندن طوغوب
 و (عیسی المسیح) تسمیه اولتوب عالمده ییه رک . ایچه رک .
 و سائر اوزامات مخلوقاتده مبتلا اوله رق . اوتوز یاشنه کلد کده
 پدری . و کندی . و برادری . طرفندن نبوتله مبعوث اولان
 (یحیی) علیه السلام نامنده بر پیغمبرک ید یله اردن نهرنده
 (وایتز) یعنی غسل اولندیغی آنده بتکرار برادری و شریکی
 اولان (روح) مذکور پدرندن آریاوب و کوکرجن شکله
 کیروب بعده اوز رینه قونوب . کندویه نبوت کتور مش
 و خاصه بنی اسرائیلدن کندی قوم و قبیله سنی توحید
 باری به ایمان و دعوتیه مأمور قیلنمش . اولدخی پدر و برادرینک
 امر رینه امتثالا بو خدمته مباشرت . و اوج سنه قدر کمال
 جهد و اقدام ایله وظیفه نبوته مئاربت ایلمش ایسه ده *
 یهود عنود کندویه از هر جهت مخالفت و مقابله آخر
 الامر کندوسنی اغلیه رق . سز یله یه رق . و کندی آله و ربیبته
 الهی الهی نیچون بنی بو یهود یلرک النده ترک ایتدک
 دیه رک صلب و قتل ایلمش لدر * دیرلر) واشنه بو وجهله
 مذکور صفتلاردن هر برلرینک ذات باریدن انفصال لرینی *
 و انواع فساداتی مشتمل اولدقلری حالدیه آخره اتصال لرینی
 زعم وادعا ایلملر * که نه درجه زده جهل و ضلالت و کفر
 و غوایت اولدیغی ارباب فهم و دانیشک معلوملریدر *

(وبوندن) ما عدا صعود (مسیح) دنصکره
 (پندی قوسطی) دیدکلری خمسين پیرامی ابتدا سنده (روح)
 مذکور حواریونلر اوز رینه دخی کلوب انکله طولدقلرینی (لوقا)
 (اعمال الرسل) دنیلان کتابک ایکنجی بابنده یازمش . و علی
 الخصوص اندن اقدیمجه حضرت (یحیی) نک پدری (زکریا)
 علیه السلامه و والده سی (الیصابت) جنابلرینه دخی کلوب
 انکله مملو اولدقلرینی انجیلک ابتدا لرنده نقل و حکایه
 ایلمشدر * و بونلردن بشقه سابقا و لاحقا دها پک چوق
 آدماره کلوب انکله مملو اولدقلری . کرک کتب عتیقه زده
 و کرک اناجیل اربعه ده مواضع عدیده ده تصریح اولنمش
 ایسه ده . سابقا یازدیغیم اوزره (پاولوسک) (قورنطوسلو) زده
 کوندر دیکی رساله اولاسنک او جنجی بابنده شاگردانه
 خطابا * بیلز منیسکز هیکل الله سکر . و روح الله ایچک زده
 ساکندر . دیدیکی سوزلردن دخی ظاهر و عیاندر *
 (اشته) بور وایتلره نظرا محذورات سابقه دن
 فضله اوله رقی اصول و قوا عدد دینه لری مقتضا سنجه
 اشخاص مر قومه نک دخی بعینه مسیح کی الوهیت لرینه
 ذاهب اولملری لازمکلور * چونکه مسیح نه وجهله
 (اقنوم کلام) حلول ایدوبده انکله متحد اولمش ایسه .
 بو آدماره دخی (اقنوم ثالث) دیدکلری (روح القدس) حلول
 ایدوب انلرایله متحد و متمزج اولدیغنی . وانکله طولدقلرینی
 نقل و روایت ایلمش لدر * (فاتما) اگر بونلرده اولان
 اتمشادی مجازه حل ایله تأویل ایدرلر سه بو صورتده
 مسیح ایله اولان اتمشادی دخی او یله جه تأویل ایملری
 لازمکله چکی ارباب رشد و ذکایه تعریف و بیان حاجت

یو قدر * (و بردخی) انا جیل اربعه ده جناب (مسیح)
بطن (مریم عذرا) ده (روح القدس) دن حاصل اولدیغنی
یاز مشلردر * بو صورتده پدری (روح القدس)
اوله جغندن اکا ابن الله نیلیوب ابن روح القدس دنیلک
و بو باده حضرت (یحیی) کند و سنک برادری اولمق
لازمکه جکی دخی مستغنی بیاندر * زیرا حضرت (یحیی)
دخی انا کبی (روح القدس) دن حاصل اولدیغنی (لوقا)
انبیائک ابتدالنده یاز مشدر

واما عقیده (اسلامیه) اوزره روح القدس
دینکله اکثریا (جبریل) امین مراد اولنور. تکمیل وایدناه
بروح القدس { و دخی } وارسلنا الیها روحنا فتمثل لها
بشراسویا { آیت کریمه لریک تفسیرلری اثناسنده
مفسرین حضراتی تحریر و بیان یور مشدر * و یونی
(لوقا) دخی کتابک اولکی بابنده والتنجی آیده همان اول
ملک (جبرائیل) الله طرفندن (جلیل) مملکتده واقع (ناصره)
نام شهره ارسال اولندی. برقیزه که (آل داوود) دن
یوسف (نام برآدمه نشانلو ایدی * و اول قبرک آدی
(مریم) ایدی دیوالی آخرها صراحة یاز مشدر * و روح
دیمکدن بعض کره دخی مطلقا روح انسانی. و بعض کره
تزکیه تام بولمش اولان ارواح کلین. و بعض کره دخی بر ملک
مخصوص. و وحی. و کلام ربانی. و کاهیمه دخی فیوضات
و تجلیات الهی قصد و اراده اولنور * و بونلرک هر برلرینک
شواهدی وار ایسده مانع اختصار اوله جغندن بوراده
تحریرلرندن صرف نظر قلندی

قالدیکه در دنجی مؤلف (یوحنا) ناک اون
در دنجی. و اون بشنجی. و اون النجی. و بابلرنده جناب
(مسیح دن) نقل ایله یازدیغنی روح القدس دنکه اصل لسان
یونانیده اکا (پاراقلیطوس) دیمش و عربی انجیلارده
(فاراقلیط) و ترکی ترجمه لرنده کاه (معزی) و کاه (روح الحق)
دیهرک. انواع دور لو تخریفات ایله یاز مشلردر * ائدن هر حالده
نصارائک زعم وادعالری کبی (اقانیم ثلثه) دن عدا یلدکاری
(روح القدس) مراد اولموب بیانی نوع بشردن بریغمبر
ذیشان اولدیغنی اون در دنجی بابنده (اکر بنی سورسکر امر لیمی
کوزه دک. و بن بابایه یا لوار ائمه اوسره برغیری معزی) یعنی
(تسلیمی) ویره. که دائماسز که اوله. یعنی شول روح الحق که
دنیا انی قبول ایده مز. زیرا انی کورمز و یلمز. اما سزانی
بیلور سکز. زیرا یا نکزده در. و ایمکزده اولاجقدر
دیدیکی سوزلردن ظاهر در * چونکه بوراده کی (برغیری)
عباره سی بهر حال ایکی ذاتک وجودینی اقتضا ایدر *
زیرا مغایرت دنیلان معنی ایکی شیئک بر برینه نسبتیله تمحقق
ایدر * اشته بوراده اول ایکی ذاتدن بریسی (مسیحک)
کندوسی اولدیغنده شبهه یو قدر * زیرا اولزمانده
خارجده ائدن بشقه بر تسلیجی اولدیغنی مجزوم و محققدر *
بناء علیه تقدیر کلام. بندن غیری دیمک او اور (امدی)
بو غیری دیدیکندن مرادی اکر (روح القدس) در دبرلر سده.
بو صورتده کندی عقیده لری مقتضاسنجیه (اقانیم ثلثه)
بیننده اولان اتحاد و مساواتی ابطال ایله مغایرتی اثبات
ایتمک * و (مسیح) روح القدسک غیری و (روح القدس) دخی
(مسیحک) غیری اولدیغنی اقرار ایلمک لازمکلور (واکر)

تا وایله قاچوبده بوسوزی سوبایان (مسبحك) جهت
 ناسوتیدر . ومقاربت اكا نسبتله در * لاهوتك * بونده خبر
 ومدخلی یوقدر دیر لسه * بوسورتدخی * لاهوت * ایله
 * ناسوتك * اتحادلرینی ابطال ایله (مسیحی) الوهیتدن عزل
 ایتمکی ایجاب ایدر (یس) علی کل حال نصارتك كندی
 مذ هبلری مقتضاسیجه بوندن (روح القدس) مراد
 اولنه میه جغندن . کلام مذ کورك معنای حقیقی سی . بندن
 غیر سی سزه بر پیغمبر کوندره . دیمك اولدیغی واضح و آشکاردر
 (وعقبنده دائما سزگله اوله . کلامی بقضاء شر یعلمرینه
 اشارتدر (یعنی) انك شرع شریفی اصلا منسوخ اولموب
 الی الابد ثابت و پایدار اوله جقدر دیمكدر * و (روح الحق)
 اطلاقی درجه علیاده روحانی مشرب اولدقلرینی بیان .
 ودرگاه حقه کمال قرب و اتصاللرینی اعلان . ایچوندر . و
 دنیسانی قبول ایده مز . زیرا کورمز و بیلز دیمكدن مقصود
 نور نبوتلری . و کالات باطنیه روحانیه لری . جمیع انبیای عظام
 حضراتك حاللری و روش و سیرتلی اولدیغی اوزره .
 عیون کفاردن مستور و پنهان . اما سزانی ییلور سکر
 دیمكله . انی کوروب بيلك هر حالده دیده بصیرتلی مفتوح
 و کشاده اولان اهل ایمانك نصیبی اولدیغی بیان . و بعده
 زیرا یانکرده در و ایچکرده اولاجقدر * دیمك نک معناسی .
 کندوسی عالم بالایه روان اولوب قدوم و بعثتی تبشیر
 بیوردقلری ذات عالیقدرك نور نبوت و چراغ رسالتلی
 اهالی ارض اره لرنده فروزان اوله جغنی تخصیص بالمقام ایچوندر
 . فاما مر قوملره خطابا کورر سکر . ییلور سکر . دیمسی غایبی
 حاضر منزلته تنزیل ایله مر ادا اولادوا عقابلیدر * و بو کونا

خطاب اصلا موجب شك وارتیاب اوله ماز * زیرا علامات
 قیامتی تعداد و بیان ائتالرنده دخی مر قوملره خطابا سمواتك
 قوتلری صارصلدیغی . و آی کونش طوتلدیغی . و یلدیزلر
 دوشدیگنی . کور دیککرده بیله سز که اول کون یقیندر .
 دبدیگنی (متی) یکر می دردنجی (ومرقس) اون او جغنی بابلرنده
 نقل و حکایه ایتشلردر * حاله که مر قوملر اول نسته لردن
 برینی کور مدکلری . و الی الان سموات وارض علی حالها
 باقی قالدق بوندن صکره وقت مر هوننده اول شیلر وقوع
 بوله جغنی . جلهك مجزوم و مصدقلریدر *

(اشته) علی کل حال انارك زعم و توهم ایتدکلری
 (روح القدس) اولدیغی . و بیانی نوع بشردن بر پیغمبر
 عالیشان ایدوی . عبارته مذ کورهك سیاق و سباقدن ظاهر
 و آشکار اولدیس . اولدخی هر حالده بزم سیدمز * ونور جان
 و جنانمز * خاتم النبیین * و رسول الثقلین * مکی . ومدنی . و قرشی
 محمد المصطفی الامین * صلوات الله وسلامه علیه و علی آله
 واصحابه و خلفائه اجمعین . الی یوم الدین . افندمز حضرتلری
 اولدیغی شمس تابان کبی ظاهر و عیاندر * شوندن اوتر یکه
 جناب (مسیح) دنفکره اندن بشقه خلقی توحیدباری به دعوت
 ایدهرک . و حجرات باهرات ایله مؤید اوله رق . و سیر و اخلاقی
 ازهر جهت انبیای متقدمین حضراتك سیر و اخلاقنه
 تطابق ایلیه رك . عالمده بر ذات دخی ظهور ایتماش . و دیده
 کائنات اصلا آنك مثل و نظیرینی کور ممش . و عالمده انك دین
 و شریعتی کمال سرعتله منتشر اولدیغی کبی بر دین
 و شریعت دخی وضع اولنوب انتشار بولماشدر * (اشته)
 کندوسی خبر و ربوب دعوی ایتدوی . و قرآن عظیم انسان

شهادت ایلد یکی اوز ره . کند و سندن صکره بشقه بر بنمبر
کلامش . و خاتم النبیین او ایدوی . و جمیع اقوال و اخبارنده .
و علی الخصوص بوسوزنده صادق اولدیغی . هر وجهله
بلاشک و لا شبهه تحقق ایلشدر * (پس) بو حال و کیفیت
دخی هر کسک کوز لری او کونده اوله رق معجزات عظمی
و براهین کبری اولدیغی . اهل انصاف قتیده معلوم و مسلدر *
انبیاء بونوع معجزات آفاقیه لری بالکز ظاهر بین اولنله
کوره در * (فاما) فی الحقیقه براهین بقاء شریعتلری
اولان . و مظهر سر نبوتلری بولنان . خلفاسی یدندن بر کل
قو قلینله . و بوی کله توحیدی عالم جانندن طویانله . و مستغرق
دریای محبتی اولانله . معجزات انفسیه ایله قانع اوله رق .
بونلرک جله سندن مستغنی . و سرمایه عشق و عرفان ایله
صورت کدایانده بای و غنی درلر * قال تعالی { او من کان
میتافا حینناه و جعلناه نوراً یمشی به فی الناس کن مثله
فی الظلمات لیس بخارج منها } الایة و قال تعالی { لهم
البشری فی الحیوة الدنیا و فی الآخرة لا تبدیل لکلمات الله
ذلک هو الفوز العظیم } و فی الحقیقه بقای شریعتدن وعدم
منسوخیتدن مراد بومعنازلدر * (چونکه) شرع منسوخ
ایلله بر کیمسه نقدر عامل اولسه سر توحیده اصلاً و اصل
اوله ماز * و سرای عرفانه دخوله قطعاً بر یول بوله ماز *
جمیع اعمالی جسد بی روان کبی اوله رق حالی یمان و امامی
شیطان اولور

(وبعده) بن سزه بونسنه لری سویلدم یانکرده
ایکن * امامذکور (معزی) یعنی اول (روح القدس) که بابامانی
بنم اسم ایله کوندره جکدر * یعنی بن نصل رسول الله

تسمیه اولنور ایسم اولدخی بوعنوان جلیل ایلله تسمیه
بیور یله جق * و کندویه نبی الله * و رسول الله . دنیه جکدر *
اوسزه هر شیئی او کرده . و سویلدیکم نسنه لری خاطر کزه
کتوره . دیمشدر که معناسی ظاهر در *

(وبعده) بن ارتق سزکله چوق سویلشیم *
زیرا بودنیانک سلطان کلور . اما بنده انک هیچ علاقه سی
یوقدر * چونکه جناب (مسیح) بنی اسرائیلدندر *
وساطتان الکائنات * افندمن حضرتاری عربی
و قرشیدر * بینهماده علاقه صوریه اولدیغی درکار
اولدیغندن ماعدا . کتاب مستقل . و شریعت مستقله . صاحبی
اولدقلری جهتنله دخی جناب (مسیح) برتعلق
و احتیاجلری اولدیغی واضح و اشکاردر *

(وبعده) باب (۱۵) لکن بن سزه بابادن
کوندره حکم (معزی) که (روح الحقدر) و بابادن صادر اولمشدر
* یعنی کوندرلشدر * کلدوی زمان بنم ایچون شهادت
ایلله دیمشدر * که خاتم المرسلین افندمن حضرتلری
جناب (مسیح) کرک نبوت و رسالتلرینه . و کرک یهود
و نصارانک حق عالیرنده تفوه ایتدنکلی افک و افتزالدن
بری الزمه . اولدقلرینه شهادت بیوردیغی . و ازهر جهت
شان عالیرینی ترفیع ایلدیکی مستغنی بیاندر *

(وبعده) باب (۱۶) بنم کندو کم * یعنی
سمایه رفع بیور لدیغم * سزه نافعدر * زیرا اگر بن کترسم
(معزی) سزه کلیه * چونکه شریعت مستقله . و احکام
مختلفه صاحبلری اوله رق ایکی رسول بر زمانده جمع
اولدقلری * و ایکی ارسلان بر پوستنده صغمدقلری * معلوم

و مشهور در) و اگر کید رسم بن انی سزه کوند ره یم *

یعنی جناب حق رجا و نیاز ایدیم * و درگاه عزتدن

سرعت ارسالنی سؤال ایدیم (بودخی) شایان

دقتدر که بوسوز لک جله سنده کتدیکم و کید رسم *

دیشدر * که آما و سالما سمایه رفع بیور لمیرنه دایلدرد *

بوقسد نصار انک ظن و توهملرینی افاده اید جک صلب

و قتل لا قردیلرینی اصلا سویله ممشدر * (اولدخی

کلد وکی زمان) دأب مرسلین اوزره «دنیایی کاه و بر

و حکم ایچون الزام ایلیه» یعنی کفاری قول و فعلا ضبط

و الزام و قهر و تدبیر قبله» کاه ایچون زیرابکا ایمان

کنور مز لر بر ایچون زیرابن «انلرک شر و فتنه لردن

نجات بولدیغم و محفوظ اولدیغم حالده آما و سالما» بابامه

کیدرمده (یعنی ربکم امر و فرمان بیوردیغی محله که سمدار

رفع بیوریلور مده) سز بنی آرتق کور میه سز و حکم

ایچون زیرا بود نیانک سلطانی آرتق مدان اولمشدر)

یعنی خلاق عالمه شربک اثبات اولمش و حقنده کفر

سویلمشدر * و یا خود کندی حق عالیه و وقوع بولان

طائفه یهودک ظلم و اهانتلرینی مراد ایشدر * و یا خود

سید الانبیانک کفار دن چکد یکی اذا و جفاری قصد

ایشدر * و یا خود نفس الامر ده بوسوز لر لایقیله نقل

و ترجمه اولمیدیغدن بویله جه مبهم یازلمشدر) بعده سزه

دخی سویلیه جکم چو قدر * اما سز حالا انلری تحمل

ایتمکه قادر دکلکسز نهایت اول (روح الحق) کلدوکی زمان

اوسزی هر حق ارشاد ایلیه * زیرا او کندودن سویلیه جکدر *

اما هر نه ایشدیه انی سویلیه) یعنی کندویه هر نه وحی

اولندیسه انی تبلیغ بیوره * بوسوزک مال و مفهومی بعینه

{و ما ينطق عن الهوى ان هو الا وحى يوحى} آیت

جليله سنک مال و مفهومی کیدرد) و سزه کله جک

نسینه لردن خبر و بره) که مراد علامات قیامت و احوال

دوزخ و جنت و امثالی نسینه لردر که فی الحقیقه بونلرک

احوال و شانی (قرآن) عظیم الشانده شرح و بیان

بیولد یغی کبی هیچ بر کتابده دخی بیان اولنما مشدر *

(اوبنی تعزیز ایلیه) یعنی آنفا نحر بر اولندیغی اورره حقمده

شهادت بیوروب از هر جهت مستحق اولدیغم شان و پایه می

و علی الخصوص صلب و قتل اولنموب بلکه معززا

و مکرما سمایه رفع بیورلد یغی خلقه بیان و اعلان

بیوره) زیرا بنمکیدن اله جق و سزه بیلدیره جکدر *

(یعنی بن نصل وحی و کلام ربانی بی (جبریل امیندن)

آلوب سزه بیلدیر رسم اولدخی بویله جه آندن اخذ و تلقی

ایدوب خلقه تبلیغ و بیان بیوره جقدر) بابامک هر نه سی

وار ایسه بندر آنک ایچون بنمکیدن آله جق و سزه

بیلدیره جکدر دیدم) دیویاز مشلردر

(معلوم) اوله که بوعباره لری کندی عقیده لرینه

اویدر مق ایچون حین ترجمه ده تحریف و تغییر ایلش

اولدقلری عربی انجیل لردن ظاهر در * چونکه بیک سکزیوز

قرق سکر سنه میلادی سنده (لوندیه ده) طبع ایلدکلری

نسخه لده بشقه دورلو یازلمشدر که بعینها بورایه نقل ایله

ترجمه قلندی (وهو یجدنی) دخی اوبنی تعظیم و تمجید ایلر

(لانه یا خدمانی) زیرا او بنمکیدن الوریغی (جبریل امیندن)

اخذایلر (و نخبهرکم جمیع مالاب) و بابا ایچون ثابت اولان

شیلرک جمله سنی سزه اخبار ایدر * یعنی جناب واجب
الوجودک اوصاف و کمالات علیه سنی کاهو حقها بیان ایلر
(فهولی) زیرا اوجبریل بنمدر * یعنی میانه مزده صحبت
کامله . و معارفه جزیه . اولمق حسبیه بر بریمزه اختصاص
تاته من واردر * چونکه جمله نک معلومی اولدیغی اوزره
جناب (مسیح) محض آنک نفخه نفیسه سیله وجوده
کیش * وزیر جناح نظارتنده نشو و نما بولمغه هر حالده
پدری مشابه سنده بولنش * و بوجهت لردن بیهمارنده
اختصاص کامله حاصل اولمشدر (فن اجل هذا) پس محضا
بو خصوصدن طولایی (قلت انه یاخذ بمالی وینخرکم)
دیدمکه تحقیقا و بنمکیدن آلور و سزه خبر ویرر یعنی آتیق
بومعناردن اوتری بنمکی دیهرک . آتی نفسمه مضاف قلدیم
دیمرک اولور * اشته عربی نسخه زنده هر نقد ربویه
یازلمش ایسه ده ترکی به ترجمه اشنا سنده مجرد کندی مذهب لرینه
اویغون کتورمک ایچون (ینخر) فعلتک مفعول ثانیه
اولان (جیم) کله سنی مبتداء و ما بعدنده کی (فهولی) جمله سنی
خبر تقدیر ایدوب (هو) ضمیر بنی دخی مبتدایه ارجاع ایتمشدر *
و بوندن بشقه (مالاب) عباره سنه بریای متکلم دخی ضم
و علاوه ایدهرک (مالابی) معناسنی ویرمشدر * و علی کل حال
عباره مذکورہ نک معناسنی بوزمشدر * و مع هذا
ولو ادعا و ترجمه ایتدکری کی اولدیغی تسلیم اولنسه دخی
ینه عباره مذکورہ قابل توجیه اوله رق آنلرک مراد لرینی
افاده ایتمز * زیرا تقدیر کلام «بابامک هر نه سی و ارایسه بنمدر»
یعنی بن آنک رسولی و خلیفه سی اولدیغیم حیثیتله بنم تصرف
آنرده جاریدر * زیرا اویکا اعالی و اسافلده تصرفه اذن

ورخصت و حکم و قدرت ویرمشدر * وینه فی الحقیقه
اصالة جمله سی آنک اولدیغی (یوحنا) نک اونیدیچی بابنده
(آنلرسنک ایدی و آنلری سن بکا و بردک) دیدیکی کلام لرندن
و سابقا نحر بر اولندیغی اوزره (زیدی) اوغلارینه خطابا
(صاغمه یا صولمه) اوتورتمق المده دکل که سزه ویرهیم
نهایت بابادن کیم حاضر اندیسه آکا ویریلده) دیوسو یلدیکی
سوزلردن ظاهر در «آنک ایچون» یعنی بن آنک خلیفه سی
و نائبی اولدیغیم ایچو «بنمکیدن آله حق و سزه یلدیره جکدر
دیدم» دیمک اولور که هر حالده بنم آنلرک مراد لرینی افاده
ایتموب بوندن مراد بیانی نوع بشر دن بر ذات اولدیغی
کندی اصول و قواعد لری مقتضا سنجه بوسوزلردن دخی
ظاهر در * زیرا اگر آنلرک زعم و توهم لری کی ثالث ثلثه
عد ایلدکری (روح القدس) مراد اولسیدی (بنمکیدن
آله حق و سزه یلدیره جکدر) کلامک اصلا بر معناسی
اولمازدی . شوندن اوتریکه غیریدن اخذ و تعلمه محتاج اولان
ذات بهر حال مخلوق و مصنوع اولمق لازمکله جکندن
کندوسنده الوهیته اصلا اهلیت و استحقاق قالمازه . کرکسه
زعم و توهم لری کی شرکاسندن آسون . و کرکسه آنلرک
غیر یسندن آسون . حالبو که شرکاسندن آله جفته دخی
قرینه بو قدره زرا بندن و یا خود بابادن آله جقدر دیمامش .
بلکه بنمکیدن آله جقدر دیمشدر که هر حالده آنلرک غیر
اولمق اقتضایدر . و لکن بالفرض و التقدير شرکاسندن
الیدیغی صورتده . یا کندی نفسنده بولنمیان شی آله حق .
و یا خود کندوسنده دخی آنلرکی موجود اولان شی
آله جقدر

(امدی) اگر کند و سنده بولمیان شی آکورسه
آنلردن رتبه سی دون و محتاج وزبون و اولدیغی تحقیق
ایله جکندن بوضورتده اصلا آنلره شریک و مساوی
اوله میوب و مرتبه الوهیتدن سقوطی لازمکلور و اگر
کند و سنده موجود اولانی بتکرار آنلردن اخذ و تعلم
ایده جکدر دنیلورسه و بودخی حاصلی تحصیل دیمک
اوله جگندن کند و سنک عبث ایله اشتغالندن
ماعدای بر معنایی مفید اولماز و بوا یسه مغایر علم
حکمت و مخالف شان الوهیت اولدیغی و علی کل حال کلمات
مذکورہ لک معنای آنلرک زعم و اوها ملریک خلافت
ایدوکی از هر جهت ظاهر و آشکار اولمشر *

(فاما) قرآن عظیم الشانده و مبشر بر سول
یا تی من بعدی اسمہ احدی آیت کریمه سنده (احمد) اسم
شریفی تعیین و تخصیص بیورلمش و بوراده ایسه کاه
(تسلیمی) و کاه (روح الحق) لفظلری ایله ترجمه و تحریر
قلند یغندن بنهاده مطابقت تامه بولنمشر و دینلورسه
(جواب) هر نقدر لسان یونانی به ترجمه ائنا لنده تسلیجی
معنا سده اولان (پارقلیط) لفظی ایله یازلمش ایسه ده جناب
مسبحک لسانی یونانی اولدیغی جمله نک معلوم و مسلم لیدر *
بنا برین احتمالدر که بومقامده اصل تلفظ بیورد قلمری
اسم (احمد) معنا سده اوله و یا خود الفاظ مشترکدن
اوله رقهم (احمد) و همدخی (تسلیمی) معنای نه کله ده
نصاری کندی مذهب لریته او یغون کلان معنایی اخذ ایله
ترجمه ایتش و یا خود اول زمان ترجمه ایدن آد ملر قلت
دقت و عدم درایت و معرفت لردن سهو و غفلت ایله

تحریر و تغییر ایلش اوله * چونکه بومقوله شریفات
هر زمان کند ول دن صدور ایتدی و دفعاتله وقوع
بولدیغی و بورساله ده مواضع عدیده اثبات و تعیین قلمش
و علی الخصوص سابقاً (اشعیا) علیه السلامه نسبت اولنان
صحتک طقوز نجی بایده یازیلان اسملرک تعداد و ترجمه زری
ائنا سنده کیفیت تحریرلری وضوح تام اوزره یازلمشر *
حالبو که قومپایه لری ایله صنعت طبع ایجاد اولنه لید نبرو
کتب مذکورہ نک بر بر لریه مطابق اولم لریه و میان لریه
اختلاف بولنم مسنه یک چوق اهتمام و دقت دخی اولمقد در *
اولنده ایسه بویله د قلمر اولدیغی و نصارانک اکثریسی
جاهل و غافل بولند قلمری جمله نک معلوم لیدر * (پس)
قیاسا علی ذلک بوراده دخی اولیله اولمسی ظن غالب ایله
مظنون ایسه ده آیت کریمه ذکر بیوریلان بشارتدن
مراد بعینه ها بوسوزلر اولدیغی تعیین و تخصیص
بیورلمدیغی حیثیله حضرت (عیسی) نک دفعه اخراده
تبشیر بیورد قلمری بشقه بر کلام نبویلری اولمق
احتمالیدخی واردر * چونکه تکلم بیورد قلمری کلاملرک
جمله سی بولکتابلر ده مضبوط و مقید اولمدیغی
مؤلفین مر قومینک ناصیه تألیفاتلرندن ظاهر و نمایان
اولد یغندن فضله خلافتی ادعایه نصاراده دخی قطعاً
لیسقت بولمدیغی (یوحنا) نک کتابی ختامنده پس چوق
نسبه لردخی وار که حضرت (عیسی) انلری ایلدی
اگر برر یازلمش اولسه لری تخمینم بو که یازیلان حق کتابلر
دنیا به صفهان آمین دیو یازدیغی کلام بیانندن آشکاردر
(و بونکله برابر اشبو تقدیر ایتدی بکمر بشارت اخری قرن

ثالث اشالزنده ترك وابطال ايلدكلى (اناجيل) متروكله
يازلمش وروايت قلنش اولق دخی مأمولدر * ولكن جه
فائده كه كتب مذكوره نك اكثر يسي ضايع اولمش واصل
(انجيل) شريف كې شمديكي حالده انلردن دخی برائرفالما مشدر
خاتمه *

معلوم اولى العلم و مجزوم ذوى العرفان اولديغى اوزره
دين دنيلان شىء محضا جناب رب العالمينك رضاء شريفنى
تحصيل * ووظايف عبوديتى ادا واكلال ايچون انديساي
كرام و رسل عظام حضراتنه وحى اولنان تعاليمات الهيه
واحكام شرعيه ربانيه دن عبارتدر * يوقسه عقل وفكردن
مستنبط اولان برطاقم اوهام و خيالات اولمديغى { قل ما كنت
بدعا من الرسل وما ادري ما يفعل بى ولا بكم ان اتبع الا ما يوحى
الى } و دخی { وما ينطق عن الهوى ان هو الا وحى يوحى }
آيت كريمه لرندن ظاهر در * پس دينك واحكام شرعيه نك
اصل وضعنده وجه محرر اوزره عقل وفكر ك مدخل
اولمديغى جهته بويابده هر قدر بوزل استعمال اولنوب
ارتكاب كلفت قلنسه بر شىء نى مفيد و منج اوله ميه جقلى
و دينك كنه و حقيقتى واسرار و دقائق على وجه اليقين
لا يقيله و تماميله بيله ميوب فتح مشكل ايده ميه جكلى
در كار در (چونكه هر نسنه ياپلد يغى آلت واسطه سيله
يايلور بوزيلور) و هر كلىد كلىداند يكي اختار ايله قيا نور
آچيلور (و اكر دنيلور سه كه جناب حق عقل وفكرى
عبث مى يراتمش و بونلرى انسانه نيچون و بر مشدر) جواب
جناب خالق لم يزل حضرتلى عقل وفكرى انسانه محضا
قابل خطاب اولق و اوامر و نواهي الهيه سنى فهم

واذعان ايله و ظايف عبوديتى ادا واكلال ايدوب بى عقل
و شعور اولان سائر بهائم و حيواناتدن از هر جهت كسب
امتياز ايتك ايچون احسان پور مشدر * يوقسه كندوسيله
مخاطب اولديغى اوامر و نواهي الهيه واسرار دينيه نك
كنه و حقيقتى و علل و اسبابى اكلامق و بويابده كندى
بيلديكى و استديكى كې چون و چرا ايتك ايچون
و بر مديكى { لا يسئل عما يفعل وهم يسئلون } آيت جليله سيله
خبر و بر مشدر * و بومقوله غوامض اسرار الهيه بى ادراكه
انده اقتدار اولمديغى { وما او تينم من العلم الا قليلا }
{ وخلق الانسان ضيعفا } قول كريملى ناطق و ميندر
(خلاصه كلام) حقايق امور الهيه واسرار و نوايس
شرايع دينيه مجرد وسايط عقل وفكر ايله و انلردن مستنبط
اولان علوم فلسفيه و قضايائى منطقيه و قياسات هندسيه
و حسابيه ايله بيلنور شيار اولوب * بيلنسه ينه انجى الهامات
و تعريفات ربانيه و تجليات و كشوفات سبحانيه ايله بيلنور *
و بونلره نائل و مظهر اولق دخی محضادائرة ولايت خاصه
محمدية به دخول . و بالفعل مقامات اولياء الله وصول . ايله
حصول بوله جنى { الا ان اولياء الله لا خوف عليهم ولا هم
يحزنون . الذين آمنوا وكانوا يتقون . لهم البشرى فى الحياة الدنيا
وفى الآخرة لا تبديل لكلمات الله . ذلك هو الفوز العظيم }
آيت جليله سنده وعد و تبشير پوريلان { لهم البشرى
فى الحياة الدنيا } نظم كريمندن مستبان . و خواص اولياء الله
حضراتى حيات دنيلارنده دخی حازر مراتب عرفان و ايقان
و نائل تجليات و كشوفات بى بايان . اولدقلى بى ريب و كمندر *
واشبو عطايائى جليله سبحانيه به نيل و وصول دخی محضا

ارادة الهیه و مشیت ربانیه به منوط و مر بوط اولدیغندن
و ارتق بوند، کیمسه نك مدخلی اولدیغندن رضای حق تحصیل
سعی و غیرتدن بشقه هیچ بر یول یوقدر * و جناب حق
رضای عالیه تحصیل دخی مجرد عقل و فکر ایله ممکن
و میسر اولیوب یونلرک جله سی بو باده لال و حیران .
و جاهل و سرگردان . قالدقلرندن (اشته جناب واجب
الوجود لطفا و مرجة انبیای کرام . و رسل عظام .
حضراتی بعث و ارسال و اناره کابله روحی و انزال ایلوب
رضای شریفنی تحصیل ایلمک یوانی قولرینه کوسترمش
وینه کندوسی تعریف و بیان بیورمشدر * بعده اکاتمسک
ایله رضای حق تحصیل ایش و اول مراتب جلیله به اصل
اولمش اولان اولیای کلین و علماء دین حضراتی آنی
یعنی رضاء اللمی تحصیلک طریقنی کابلرنده بر تفصیل
شرح و بیان بیورمشلردر که انلرک مجموعی علی الاجمال
بر قاج نسنه دن عبارتدر *

(برنجیسی) اولامذهب اهل سنت و الجماعة
اوزره تصحیح عقیده ایتد کد نصرکه محضا جناب واجب
الوجودک رضاء شریفنی تحصیل نیت خالصه سیله و انجق
وظیفه عبودیتی ایفا و اجرا قصدیله (الهی انت مقصودی
و رضاك مطلوبی) دیهرک و آره بره کرک دنیوی و کرک
اخروی بشقه هیچ بر غرض و مراد قائمه رق کوجی و طاقنی
یتدیکی قدر جمیع اقوال و افعا آنی شرع شریفه و سنن
سنیه (احمدیه) به تطبیق ایله اوامر الهیه به امتثال و نواهییدن
اجتنابه سعی و غیرت و تقوا به ملازمته قولا و فعلا و عملا
و اعتقادا شرع شریفک خلاف و خارجنده بولنمیوب

ازهرجهت آنی کندنی نفسی و عقل و فکری و رأی و تدبیری
اوزرینه تقدیم و تحکیم ایتکدر * چونکه شریعت دنیلان
شیء قرآن عظیم الشانده منزل و مذکور و کتب احادیث
صحیحه ده مروی و مسطور اولان و بولنردن مستنبط
اوله رق کتب فقهیه ده مقید و مبین بولنلان اوامر و نواهی
الهیه و سنن سنیه احمدیه و مسائل دینییه دیمکدر که فی الحقیقه
یونلرک اوامره متعلق اولنلری امراض روحانیه نك علاج
و دوالری و عساقیر و اجزالی مقامنده اولوب دیکر
منهیاته دائر اولنلری دخی سبب تزیاید و تخیج مرض اولان
اطعمه مضره و اغذیه و خیمه لرمثابه سنده در * و طریقت
دنیلان شیء اشبو اوامر و نواهی ربانیه و احکام دینییه
بانفعول اجرا و مقتضاسیله عمل ایتنک و بخلوص البال انلری
در عهده و التزام ایدوب کاینبنخی حقارینی ایفا ایلمک
آیدر که بعینه خسته کندنی مبتلا اولدیغنی مرضنه
مداواته مباشرت و استعمال ادویه نافع ایله چاره جوی
صحت و موجب تزیاید مرض اولان اطعمه مضره دن
احتمال و محاببت ایلمسی کیدر * و معرفت دخی اشبو اعمال
شریفه و مجاهده شرعییه نك تأثیرات و ثمراتی فی الجملة
نفسنده ذوقا معاینه و انوار و لطایفی قلب و روحنده
اجمالا مشاهده دن کایه در که مرضک حال نقاهتی
مثابه سنده در یعنی بعد استعمال الادویه وجودنده
علامات صحت نمایان و امید خلاص و امارات شفاء نمودار
و عیان اولمق کیدر * و حقیقت دخی اعمال مذکوره نك
کاینبنخی تأثیراتی ذوقا و عیانا مشاهده دن ماعدا کنه
و حقیقتیه و اسرار و دقائقه و حکم وضع و تشریعنه

باذنه تعالی علم و اطلاع کسب ایتک و حق الیقین مرتبه سه
و وصول ایل به طریق الوراثة علوم نبویه دن حصه دار
و رضاء حق تحصیل ایل به عند الله اولیاء کلین و مقربین
و صدیقیندن اولمقدر که بطبعتهم خسته تک تماما مر صندن
خلاص و نجات بولوب کسب صحت و کمال ایل نائل عافیت
اولمسی مثل و در قال تعالی { و نزل من القرآن ما هو
شفاء و رحمة للمؤمنین ولا یزید الظالمین الا خسارا }
اشته بواول شجرة شریعت الهیه و دوحه طریقت
محمدیه در ککه بی حد و احصا ایتاع و اعطا ایتدیکی
ثمرات لذیذ و فواکه مرغوبه لردن الک اعلا و احلاری
بونلردر * و شبهه یوقدر که جناب واجب الوجود
حضرتلری بر قولنی حضرت الوهیتنه تقریب مراد
بیورد قدّه اولاش بودین مبین و طریق مستقیم هدایت
و شرع شریف محمدی ایل عمله موفقیت احسان بیورر
واول کیمسه بی که شیطان کبی مظهر قهر و جلال و مصدر
غی و ضلال قیلمش و حضرت الوهیتندن طرد و تبعید فی
اراده ایلشدر * ناچار ایتک کوزلرینه اشبوجاده مستقیم
معوج و ناهموار و فسحت و وسعتی غایتله تنک و طار
کورینور * قال الله تعالی { فمن یرد الله ان یمهدیه یشرح صدره
للاسلام و من یرد ان یضله یجعل صدره ضیقا حرجا کما نما
یصعد فی السماء } صدق الله العظیم * (ایکنجیسی) دخی
{ یا ایها الذین آمنوا اذکر والله ذکر اکثیرا آیت جلیله سیه
فرضیتی ثابت و مقرر اولدیغی اوزره چوق چوق جناب حق
ذکر شریفنه مداومت ایلکدر * و اگر چه ذکر الله و بوندن
صکره شریراولنه حق شریراولنه ذکر اولنان شریعتنه

تمسک مسئله سنده جله سی داخل و مندرج ایتسه لده خاصه
بونلر امراض روحانیه تک ال کقولو دوالری و رضاء حق
تحصیل باینده یک معنی مسائل و وسائل اولنه قلرندن
اولیاء الله حضراتی کابلرنده تخصیص بالذکر بیور مشلر
و بو خصوصلره دأر یک چوق تنبیه و وصیتلر ایلشدر *
حتی پیشوای ارباب طریقت و رهنمای جاده شریعت
و حقیقت اولان (امام قشیری) قدس سره حضرتلری رساله
مشهوره سنده (الذکر رکن قوی فی طریق الحق سبحانه
و تعالی بل هو العمدة فی هذا الطريق ولا یصل احد الی الله
الا بدوام الذکر) بیور مشلردر * و بونلردن ما عدا
ذکر الله فضائل باینده دها یک چوق آیات و احادیث
نبویه وارد اولمشدر که انلره اطلاع کسب ایتک استیان
فضائل ذکر حقنه جمع و تحریر ایتدیکنز رساله
مطبوعه مزنی مطالعه بیورسونلر * و افضل الذکر
لاله الله کله طیبه سی اولدیغی و تلاوت (قرآن) عظیم
الشان دخی اعظم ذکر دین ایدوکی آیات و احادیث
شریفه لرایله ثابتدر * (اوجنجیسی) دخی { و اذکر اسم
ربک و تبدل الیه تبیلا } آیت جلیله سیه تصریح بیوردیغی
اوزره کثرت اختلاط و معاشرتدن اجتناب و ذکر و عبادت
مولایه عکوف و ملازمتله خلوت کزین اوله رق بر طاقم
مالایغی سوزلرایله اضاعه وقت و انفاس ایتک و عبث
یره خلقت دبدی قودیسنه قارشیموب اختیار سکون و عزت
ایلمکدر * قال الله تعالی { ولا تقف ما لیس لک به علم
ان السمع والبصر والفؤاد کل اولئک کان عنه مسئولا
ولا تمس فی الارض مر حاتک ان تخرق الارض ولن تبلغ

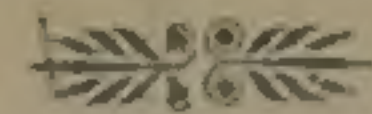
الجبان طولاً كل ذلك كان سيئه عند ربك مكروهاً { وسيد
الكائنات افند من حضر تلمی اوائل حالارنده غار حرا ده
خلوت وعزات ابتد كلری ومدينه منوره به تشریفارندن
صكره دخی هر سنه رمضانك عشر اخيرنده اعتكافه
ملازمت ايدرك امت واصحابی دخی بوكا ترغیب وتشویق
بیورد كلری وحضرت (موسی) دخی جبل طور ده
قرق کون متادیا بلا اكل وشرب خلوت جقاروب نائل
تجلیات بی انتها اولدیخی وسائر انبیا ورسل عظامك دخی
مسلك ومشرابلری بو وادیلر ده كذران ابتدكي كتب
تفاسیر واحادیثه مسطور ومبیندر * در دنجیسی دخی
نفس اماره بی سمرده جك وجباب ظلمانی اولان طبیعت
كیفه به امداد اید جك اكل وشرب بی تقلیل ايله صوم
وجوعه دوام ایتك وبو وسیله ايله نفسك صفات
بیمیه سنی كسروازاله ورضاء حتی تحصیله آنی از عاج و اماله
ایلكدر * كه بو دخی دأب وسیرت انبیا واولیا اولدیخی
وعلى الخصوص **خواجه كائنات** * افند من
حضر تلمینك واصحاب كرامتك روش وحاللری بو اسلوب
اوزره كذران ابتدكي وحدیث شریفنده (مامله ابن آدم
وعاء شرامن بطن بحسب ابن آدم لقیات یقمن صلبه فان كان
لا محالة فثلث لطعامه وثلث لشرابه وثلث لنفسه) بیوروب
كثرت اكل وشرب بدن تحذیر وتقلیل غذا به ترغیب ایلدیكى
وبو بابده تأكیدی مفید دهها برچوق اخبار صحیحه وارد
اولدیخی كتب احادیثه محرردر (بشجیسی دخی كیجه لری
صلاة تهجد قیام وذكر الله وتلاوته اهتمام وسحر لده
استغفاره دوام ايله تقلیل منامدر كه بوصفتلر ايله متصف

اولان مؤمنلری مدح وثنا حقنده { والذین یدیتون ربهم
سجدا وقیاماً ودخی ان المتقین فی جنات وعیون آخذین
ما آتاهم ربهم انهم كانوا قبل ذلك محسنین كانوا قلیلاً
من اللیل ما یسجعون وبالا سحارهم یتستفرون وفی اموالهم
حق للسائل واشحروم { آیات جلیله لری نازل اولمشدر *
(التنجیسی دخی { ان الله وملائكته یصلون علی النبی
یا ایها الذین آمنوا صلو علیه وسلموا تسلیماً { فرمان الهیسی
مقتضاً سجد خاتم الرسل والانبیاء ورهبر اولیا واصفیاء
شفیع الامم فی الدنیا والعقبی حبیب خدا * محمد مصطفی *
صلی الله علیه وسلم حضر تلمینه چوق چوق صلاة وسلام
كتوره رك هر وقت نور نبوت وروحانیت علیه لرینه باكمال
محبت ربط قلب وتوجه ايله استمداد واستفاضه ایتك وذات
نبویه لرینی جناب حقه تقربه تحضاً وسیله حسنه وشفیع
ورهراتخاذ ایلكدرد. قال تعالی { قل ان كنتم تحبون الله
فاتبعونی یحببكم الله ویغفر لكم ذنوبكم } وقال
علیه الصلاة والسلام { لا یؤمن احدكم حتی یرى
احب الیه من نفسه وماله وولده ووالده والناس
اجمعین } وبو بابده هر نقدر اطراء ومبالغه اولنسه
لا یق وسزاو واجب وبجایسه ده همان امام بوصیرینك
(بیت) دع ما ادعته النصاری فی ندیهم * واحكم بما شئت
مد حافیه واحتكم) بیت غراسیله اكتفا وقناعت ایدوب
وحقوق مصطفی وآل واصحابك تفصیلنه اطلاعی شفاء
شریفك قسم نانینك باب ثانیه احاله ایلرز (یدنجیسی)
دخی { واعبد ربك حتی یأتیک الیقین } قول جلیلی مفهوم
منتهیجه عبودیة وطاعته برمدت معینه تعیین وتنصیص

ایتموب الی آخر العمر جناب حقہ قوللق و عبادت ایتک
عزم و جزم ایتک و منشط و مکرم و قبض و بسط و فقر و غنا
و صحت و مرض هر نه حال ظهور ایدرسه صبر و تحمل
ایله و ظایف عبودیتہ اصلا و هن و خال کتور میوب مرکز
استقامتہ ثابت و برقرار اولق و بحله ایتماکدر کورمز میسنکه
علوم و صنایع دنیویہ قوای بشریہ ایله حاصل اولور کن
بو نیجه سنه لمدارس و مکاتبہ ملازمتله و برمدت خلوت
و عزلت اختیار ایتکله تحصیل اولور . قنده قالدی بر علم
جلیل الهی که محض مشیت ربانیه و اراده ازلیه سبحانه به
منوط و مر بو ط اوله (واکر) بوراده اعتراض اولورسه که
(اکر) بویله هر کس خلوت کزین و تارک دنیا و زاهد
اوله حق اولورسه اولوقت دنیا خراب اولق لازم کمر می
(جواب) خیر خیر اولوقت دنیا خراب اولماز بلکه سبب
خرابیه دنیا اولان کبر و حسد و حرص و طمع و کذب
و دروغ و بغض و عداوت و اسراف و تبذیر و اور تادن
قالقوب و جناب حق { و ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون }
قول جلیلی مفاد نیجه هر کس ما خلق لهی اولان وظیفه
عبودیتنی ایفاء ایتکله عالم باشند باشه معمور و آبادان
اوله جغی بی اشتباه اولدیغی مثلوا انبیای و رسل عظامک
بعثلرندن غرض و دینک و وضعندن اصل مقصود خلق
اشبو دار الفساد تنفیر و عبادت مولایه جذب و ترغیب
اولدیغی کافه علماء دین بیان بیور مشلره و خاصه امام
فخر رازی حضر تاریدخی * مطالب عالیہ * سنک قسم ثانیه
اولان کتاب النبواتک فصل ثالثی اولنده «اعلم ان منصب
النبوة والرسالة عبارة عن دعوة الخلق من الاشتغال بالخلق

الی خدمه الحق و من الاقبال علی الدنیا الی الاقبال
علی الآخرة فهذا هو المقصود الاصلی الا ان الناس
لما كانوا حاضرين فی الدنيا و محتاجین الی مصالحها و جب
ان يكون له خوض فی هذا الباب ایضا بقدر الحاجة «دو
یازمشدر (ولکن) نه چاره که هر کسده بو استعداد و قابلیت
و بو نعمت و سعادتہ نائل اولغه مظهریت بو لنمد یعنی
{ ولوشئنا لا آتینا کل نفس هداها و لكن حق القول
منی لا ملأن جہنم من الجنة و الناس اجمعین } آیت جلیله سیله
جناب ذی الجلال والا کرام کندوسی بیان ایش
و علی الخصوص { ثم اورثنا الکتاب الذین اصطفینا من عبادنا
منهم ظالم لنفسه و منهم مقتصد و منهم سابق بالخیرات باذن الله
ذلك هو الفضل الکبیر } نظم کریمنده دخی امت مرحومه
مصطفایی او یح قسمه تقسیم بیورمشدر که بزم بوراده
یازدیغمز شیلر سابق بالخیرات اولان قسم
ثالثک مسالک و مشرب بلربنه اشارت و رضاء
حقک طریق تحصیلنی علی الاجمال بیاندن
عبارتدر والله اعلم بالصواب قال الله تعالی
{ قل کل یعمل علی شاکلته فربکم
اعلم بمن هو اهدی سبیلا }
وقد تم الکتاب

❦ طبع ونشرى حقوقى كته دن امين افندى ❦
❦ راسم افندى واحد افنديله عايددر ❦

❦ ادرنه قپوسى خارجنده مصطفى پاشا ❦
❦ تكيه سى سيني سيني افنديك مطبعه سنده ❦
❦ برنجى دفعه اوله رق بيك ايكوز سكسان سكر ❦
❦ سنه سى محرم الحرامك التيجى كوني ❦
❦ طبع اولمشدر ❦

سنه ۱۲۸۸ في ۶ م

Süleymaniye U. Kütüphanesi

Kismi | H. Hüsnü

Yeni Kayıt No | 1202

Eski Kayıt No |